اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

شنبه
• ۶ دی ۱۳۹۹
• ۱۱ جمادی‌الاول ۱۴۴۲
• ۲۶ دسامبر ۲۰۲۰

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۶۹۱ • پیاپی ۳۰۰۹ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

سرمقاله

احتیاط شرط عقل است ۲

گفت‌وگو

ضعف تدوین و نظارت بر استاندارد تجهیزات ایمنی ۳

پیشگیری بهتر از درمان ۴

یادداشت‌های امروز

ایمنی لازمه توسعه صنایع پرریسک ۶

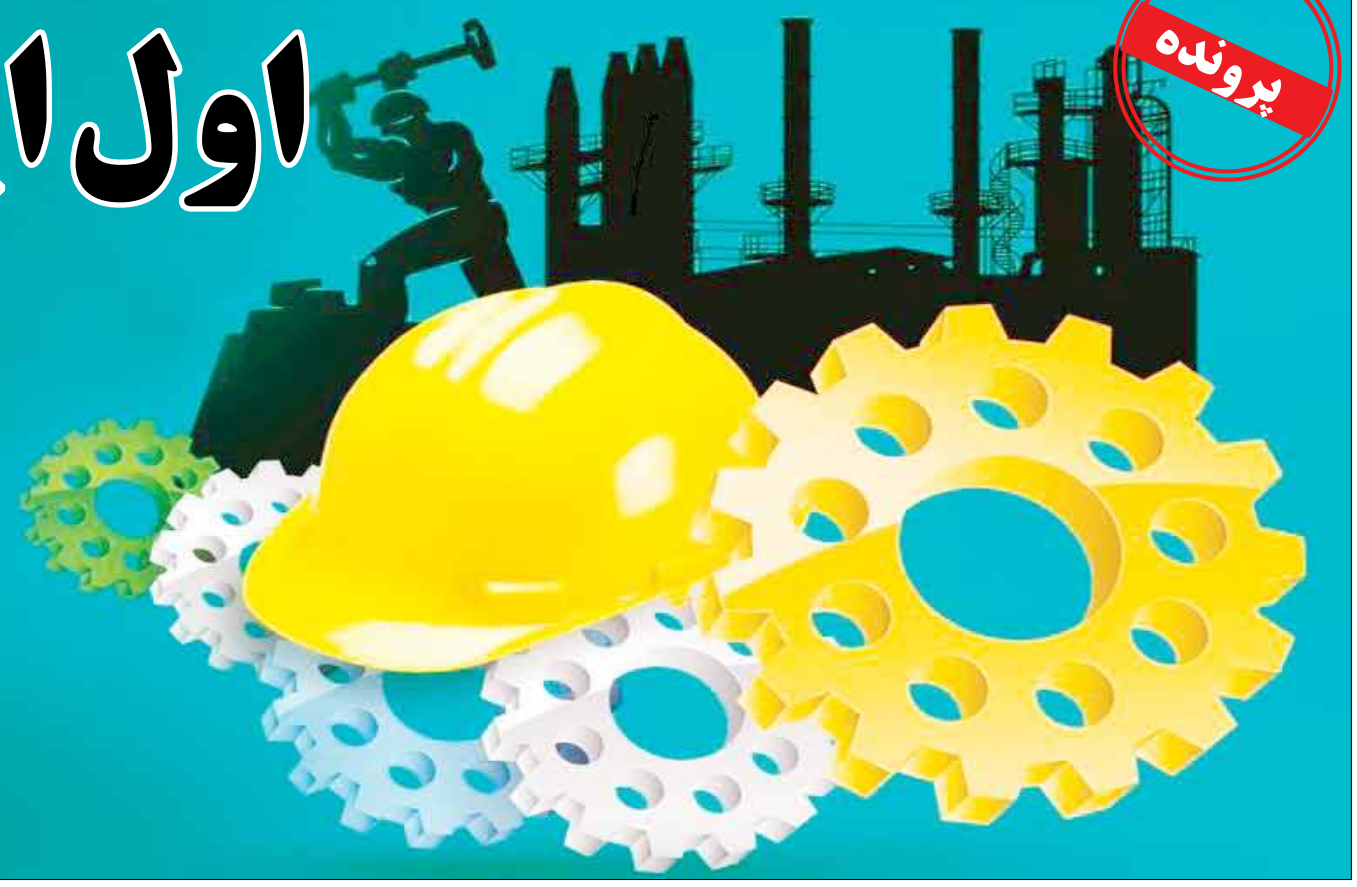

وجود نصف بافت فرسوده تهران در ۴ منطقه ۸

بیمه، ایمنی و کرونا ۱۴

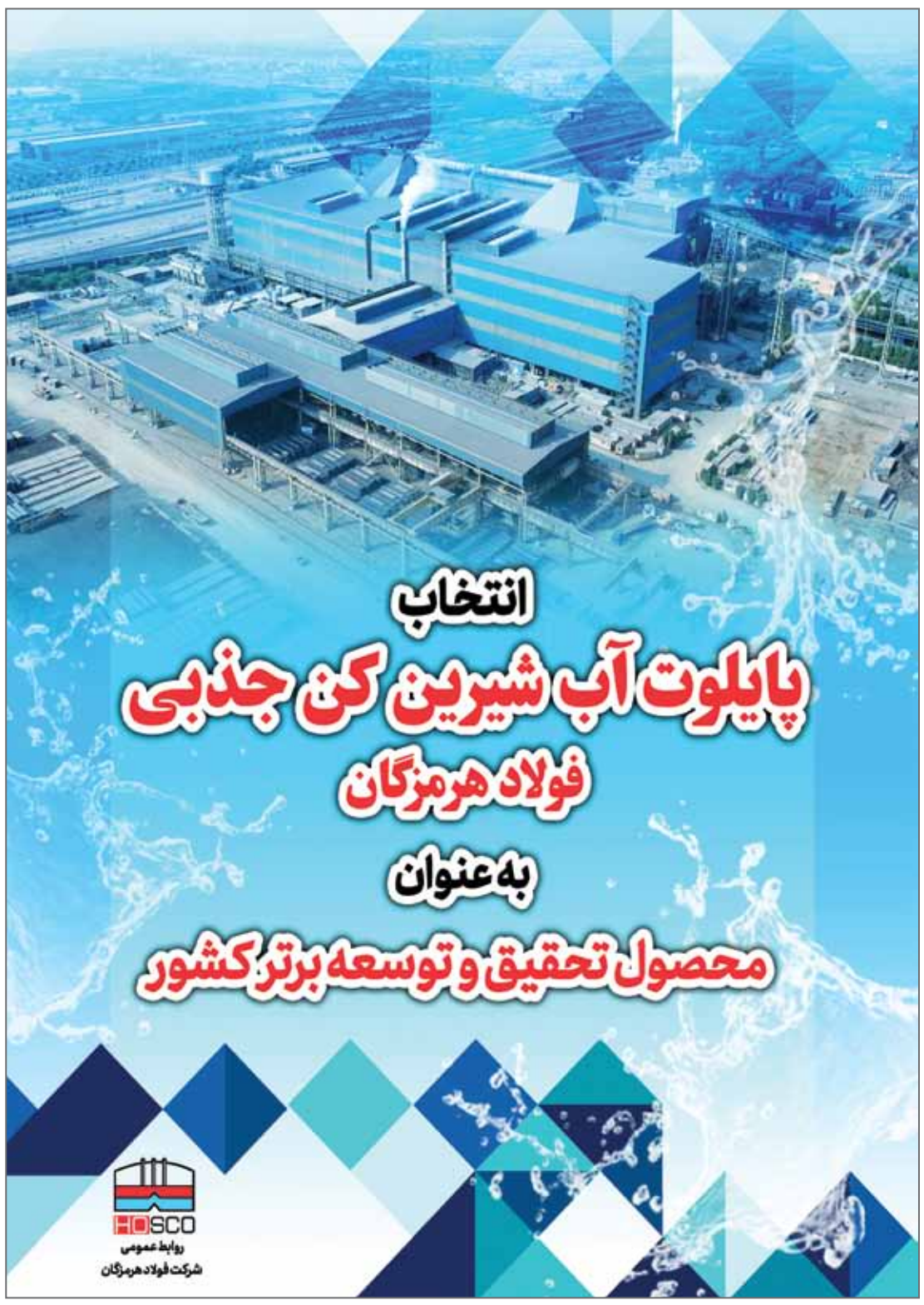
پرونده

پرونده‌ای به بهانه «روز ملی ایمنی در برابر زلزله»

اول ایمنی، بعد کار

ایمنی خودرو را چه کسی تضمین می کند؟ ۴
ایمنی، اولویت معادن زغال‌سنگ ۵
تولید بدون پسماند، پایدار است ۶
HSE و تاثیر آن بر تجارت ۷
ایمنی واحدهای صنفی مناسب نیست ۸
تولید ایمن، تولید پایدار ۱۱
ایمنی تنها گذاشتن کلاه و عینک کار نیست! ۱۲
اول بیمه، بعد ساخت‌وساز ۱۴
بورس سکوی پرتاب بیمه‌ای‌ها ۱۵
ساختمان‌های بی‌شناسنامه سر به فلک می کشند ۱۶

سرمقاله

احتیاط شرط عقل است

عاطفه خسروی
سردبیر

- سالم بودن حق شماست.
- عامل اصلی در ایمنی خود شما هستید.
- ایمنی در کار مقدم بر پیشرفت کار است.
- تجربه حادثه خیلی تلخ‌تر از سختی آموزش حادثه است.
- هیجان و شتابزدگی حادثه‌آفرین است.
- ایمنی باید در فرهنگ کارکنان نهادینه شود.
- اطراف کار خود را ایمن کنید.
- احتیاط کن تا بیشتر زندگی کنی!
- ازحوادث پیشگیری کنید اما نه به حرف بلکه، به عمل.
- اهمیت و فوریت هر کاری چندان زیاد نیست که نتوان آن را به طریق بی‌خطر انجام داد.
- خطر همیشه در کمین ماست.
- ایمنی زمانی حاصل می‌شود که بدانیم چگونه از خطر دور شویم.
- ایمنی و بهداشت شغلی لازمه هر کاری است.
- احتیاط شرط عقل است.
- ایمنی جزئی از زندگی ماست.
- یک خطای کوچک می‌تواند حادثه‌ای بزرگ به‌وجود آورد.
- یک لحظه غفلت، یک عمر پشیمانی.

جملات بالا بخشی از شعارهای معمول و مطرح در زمینه ایمنی است که هر کدام از ما در واحدهای مختلف صنعتی، معدنی و تولیدی یا حتی گاهی در سطح شهر به کرات دیده‌ایم. شاید «اول ایمنی، بعد کار» معروف‌ترین شعار این حوزه باشد که همه شنیده‌ایم؛ شعارهایی که گاهی با بی‌تفاوتی از کنار آن عبور و تنها در حد یک تابلو اعلان به آن نگاه کرده‌ایم.

اما این تنها یک روی سکه ایمنی است که اجرای آن به نیروی انسانی شاغل در واحد صنعتی، تولیدی یا معدنی بازمی‌گردد. روی دیگر این سکه، ایمنی و استاندارد قطعات به‌کار رفته در ماشین‌آلات مورد استفاده در خط تولید است. در نهایت بکارگیری توام هر دو فاکتور ایمنی است که می‌تواند موتور محرکی برای توسعه قلمداد شود، این در حالی است که براساس شواهد ما همچنان در اجرای هر دو روی این سکه با کاستی‌هایی مواجهیم. از رعایت نکات ایمنی نیروی انسانی گرفته تا رعایت استانداردهای موردنیاز تجهیزات.

بنابراین برای ارزیابی میزان رعایت استانداردهای ایمنی در اقتصاد، نمی‌توان تنها به سنجش سطح ایمنی تاسیسات صنعتی یا رعایت ایمنی ازسوی نیروی انسانی محیط کار پرداخت. این واقعیتی انکارناپذیر است که زیان ناشی از کاستی در رعایت همه‌جانبه استانداردهای ایمنی، در نهایت منجر به هدررفت سود و درآمد خواهد شد؛ اتفاقی که در دنیای امروز به‌عنوان کاهش بهره‌وری نیز از آن یاد می‌شود.

به‌عبارت دیگر می‌توان گفت ایمنی، ارتباطی مستقیم با بهره‌وری دارد. هر چه سطح ایمنی در سازمان، کارخانه، تولید، صنعت و... افزایش یابد به همان نسبت بهره‌وری نیز افزایش خواهد یافت.

ایمنی در حقیقت معیاری برای دور بودن از خطر یا رهایی از ریسک غیرقابل‌قبول یک خطر است. کاهش تلفات مالی و جانی در واحدهای صنعتی و معدنی ارتباط مستقیمی با افزایش سوددهی، کاهش هزینه، صرفه‌جویی در زمان و جلوگیری افت روحیه کارگران داشته و دارد.

کنترل ریسک یک فعالیت تولیدی به کاهش ریسک سرمایه‌گذاری انجامیده و در نهایت منجر به رونق جذب سرمایه خواهد شد. پرواضح است که رشد سرمایه‌گذاری در بخش‌های مولد نیز به توسعه می‌انجامد. اینچنین است که می‌توان تدوین دقیق و رعایت استانداردهای ایمنی را یکی از راه‌های دستیابی به توسعه به‌شمار آورد.

توسعه در مفهوم کلی به‌معنای پیشرفت و تکامل و برون‌رفت از حالت قبلی و رسیدن به شرایط مطلوب است که موجبات رفاه و آسایش هرچه بیشتر انسان را فراهم می‌آورد. توسعه پایدار نیز توسعه‌ای است که نیازهای نسل حاضر را برآورده کرده، بدون آنکه توانایی نسل آینده را در تامین نیازهایش به مخاطره اندازد.

برای موفقیت در این مسیر باید علاوه به ایجاد بسترهای لازم، از بروز هرگونه «ریسک غیرقابل‌قبول» تا حد امکان جلوگیری کرد.

فارغ از ضرورت ایجاد ساختارهای نظام‌مند مبتنی بر مقررات ایمنی و سلامت کار که وظیفه دولت‌هاست، بی‌شک یکی از مولفه‌های اثرگذار در ارتقای ایمنی واحدهای صنعتی، ورود فناوری‌های نو، ماشین‌آلات و تجهیزات استاندارد است که از دیدگاه ایمنی عملیاتی جایگاه بسیار بااهمیتی دارد؛ الزامی که در سال‌های تحریم با کاستی‌های جدی مواجه شده و فعالان اقتصادی را با مشکل مواجه کرده است.

باتوجه به تمام موارد یادشده و به بهانه روز ملی ایمنی که البته به‌طور تخصصی در مقابل زلزله بوده و به‌مناسبت وقوع زلزله بم در چنین روزی، نام‌گذاری شده در این پرونده صمت به ابعاد مختلف ایمنی پرداختیم.

این روز فرصت مغتنمی است تا توجه سیاست‌گذاران و دست‌اندرکاران جامعه کار و تولید و همه آحاد جامعه به ضرورت ارتقای ایمنی و بهداشت کار معطوف شود.

پرونده‌ای به بهانه «روز ملی ایمنی در برابر زلزله»

اول ایمنی، بعد کار

دستیابی به توسعه پایدار، بهره‌وری، خلاقیت، نوآوری و کیفیت مناسب زندگی در گرو مدیریت و نیروی انسانی کارآ، اثربخش، هوشمند و متعهد است. نیروی سالم و ماهر، محرک اصلی توسعه است. تامین امنیت، سلامت و بهداشت کارکنان، فرآیند توسعه را شتاب می‌بخشد. بیشتر حوادثی که در محیط کار اتفاق می‌افتد علاوه بر اینکه منجر به از بین رفتن یا مصدوم شدن عده‌ای از کارکنان می‌شود، خسارت مالی فراوانی را نیز به بار می‌آورد که این قبیل خسارات جانبی و مالی در نهایت لطمه شدید و جبران‌ناپذیری به نیروی انسانی فعال و بنیه مالی کشور وارد می‌سازد. آمار حوادث ناشی از کار در کشور نشانگر لزوم بررسی و اجرای طرح‌های مختلف و نظارت و برنامه‌ریزی دقیق از طریق اجرای شیوه‌های جدید مدیریت ایمنی در معادن، کارخانه‌ها و کارگاه‌های کشور است. کارشناسان معتقدند، در بحث ایمنی باید ۹۰ درصد وقت خود را بر محور اقدام‌های پیشگیرانه معطوف داریم زیرا اصول ایمنی بر جلوگیری از وقوع حادثه تمرکز دارد. شرط موفقیت در اقدام‌های پیشگیرانه ایمنی نیز اجرای جزء به جزء دستورالعمل‌ها و مقررات مربوط است. عمده پیشرفت‌هایی که در حوزه ایمنی در ۵۰ سال گذشته حاصل شده به آمادگی برای زلزله به‌ویژه در حیطه مهندسی عمران مربوط می‌شود. با این همه براساس آمارهای سازمان بین‌المللی کار ۱۷ درصد حادثه‌های مرگبار در پروژه‌های احداث و کارگاه‌های عمرانی رخ می‌دهد، در حالی که این عدد در ایران براساس آمار وزارت کار ۴۶ درصد تخمین زده شده است. در کشورهای آسیایی در حال توسعه نیز که در روند سریع صنعتی شدن قرار دارند، حوادث شغلی رو به افزایش است. در همین حال باتوجه به معضلات اقتصادی ناشی از تحریم‌ها و سطح تولید نامناسب در کشور توجه و هزینه‌کرد در بخش HSE با مشکلات بسیاری مواجه است که این خود تحدیدی برای سلامت و ایمنی نیروهای کاری در پروژه‌های احداث خواهد بود. طبیعی است که وقوع حوادث و وجود نیروهای کاری ناسالم منجر به پایین آمدن نرخ رشد اقتصادی پروژه‌های نفت و گاز و در نهایت کاهش نرخ رشد اقتصادی در کشور خواهد بود. اگر بپذیریم که توسعه اقتصادی برپایه سلامت نیروی کار استوار است، توسعه اجتماعی نیز نیازمند حفظ حقوق آنها از جمله حقِ داشتن سلامت جسم و روان و رفاه خواهد بود.

باتوجه به اینکه نارسایی بهداشت و ایمنی موجب بروز خسارت‌های مالی و جانی می‌شود، این موضوع به‌تنهایی برای توجیه برنامه‌های بهسازی و توسعه بهداشت و ایمنی محیط کار دلیل قانع‌کننده‌ای است. بنابراین موضوع ایمنی و بهداشت حرفه‌ای از موارد ضروری برای توسعه هر کشوری به‌شمار می‌رود. از سوی دیگر در تقویم ما ۲ روز با محوریت ایمنی نام‌گذاری شده است. ۸ اردیبهشت روز جهانی ایمنی و بهداشت حرفه‌ای و ۵ دی نیز روز ملی ایمنی دربرابر زلزله است. زمین‌لرزه بم، زمین‌لرزه‌ای بود با بزرگی ۶.۶ ریشتر که در ساعت ۵ و ۲۶ دقیقه بامداد روز جمعه، ۵ دی ۱۳۸۲ به‌مدت ۱۲ ثانیه شهر بم و مناطق اطراف آن در شرق استان کرمان را لرزاند؛ حادثه تلخی که با حدود ۵۰ هزار کشته سومین زمین‌لرزه پرتلفات تاریخ ایران بعد از زمین‌لرزه ۲۷۲ اردبیل و زمین‌لرزه ۲۳۵ دامغان را رقم زد. از آن پس ۵ دی سالروز وقوع زلزله بم را روز ملی ایمنی در برابر زلزله نام‌گذاری کردند و در روزشمار تقویم به این بهانه سعی بر تاکید دوباره بر اهمیت «ایمنی» شد. ما هم در این پرونده صمت به همین بهانه به موضوع ایمنی و ضرورت توجه به آن پرداخته‌ایم. باتوجه به تخصصی بودن روزنامه و نقش و اهمیت ایمنی در توسعه به جایگاه این مهم در بخش‌های مختلف صنعت، معدن و تجارت پرداخته و در نهایت به این نکته تاکید شده که ایمنی لازمه توسعه صنایع پرریسک است. با ما همراه باشید.

آیا انسان قربانی فرآیند توسعه شده است؟

نظام مدیریت HSE ابزاری ارزشمند برای تحقق توسعه پایدار

جهان در سال‌های اخیر شاهد رشد روزافزون فناوری و گسترش رو به شتاب توسعه صنعتی است. این پیشرفت سریع و همه‌جانبه هر چند نقش مهمی در افزایش بهره‌وری و شکوفایی اقتصادی ایفا می‌کند، اما چالش‌های جدیدی را نیز ایجاد کرده که از جمله آنها می‌توان به مشکلات بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست اشاره کرد.

امروزه این مهم نه‌تنها در کشور ما بلکه در دنیا به یکی از دغدغه‌های مهم جوامع بشری مبدل شده است. کشته شدن سالانه بیش از یک میلیون نفر ناشی از حوادث شغلی در جهان، خسارات مالی معادل ۴ درصد درآمد ناخالص ملی سالانه هر کشور به‌دلیل حوادث (در کشورهای در حال توسعه این رقم بیشتر است)، بحران‌های زیست محیطی، عدم دسترسی به آب آشامیدنی سالم و نبود حداقل امکانات بهداشتی در برخی از جوامع بشری، همه و همه حکایت از اهمیت موضوع دارد. بنابراین امروزه این سوال به کرات از طرف اندیشمندان مطرح می‌شود که «آیا ما قربانی فرآیند توسعه نشده‌ایم؟» سوالاتی مانند اینکه چرا چنین حوادث ناگواری رخ می‌دهد و آیا راهی برای پیشگیری یا به حداقل رساندن اثرات آنها وجود ندارد، همواره در ذهن مطرح می‌شوند.

به جرات می‌توان گفت این موارد همان سوالاتی هستند که همواره ازسوی دانشمندان، متخصصان، گروه‌های مستقل حمایت از بشر یا سازمان‌های دولتی مربوطه مطرح می‌شوند. نمی‌توان حوادث را به‌صورت کلاسیک و با روش‌های مهندسی کنترل کرد، همچنین آموزش افراد و افزایش سطح انگیزش آنها برای اجتناب از خطرات و برقراری روش‌های سختگیرانه برای کار نیز همیشه موثر نیست. پس به‌راستی راه‌حل این مشکل چیست؟

بدون تردید تنها راه‌حل قابل اطمینان برای جلوگیری از وقوع مجدد حوادث ناگوار و دلخراش بکارگیری «نظام‌های مدیریتی کارآمد و اثربخش» است. نظام‌های مدیریتی می‌توانند با ایجاد تحول فکری و تفکر سیستمی، نهادینه‌سازی رویکرد برنامه‌محور، دگرگونی فرهنگی و برقراری نظام تصمیم‌گیری برمبنای کارشناسی و با ترکیب سازنده اقدامات فنی-مهندسی با تدابیر مدیریتی، سازمان‌ها را در تحقق اهداف یاری کنند.

نیاز به سیستم مدیریت یکپارچه

از سوی دیگر تجربه چنددهه‌های مدیریت جداگانه بهداشت، ایمنی و محیط زیست، نشان داده نمی‌توان این بخش‌ها را به‌صورت مجزا مدیریت کرد، زیرا همواره تعادل فنی و اقتصادی را با چالش عظیمی مواجه می‌کند. سیستم مدیریت یکپارچه HSE راه‌حل این مشکل است.

این سیستم با جلوگیری از تقابل این ساختارها و با رفع مشکلات ذکر شده و تدوین استراتژی‌های یکپارچه‌سازی، گامی اساسی در راستای ادغام این سیستم‌های مدیریتی در یک چارچوب نوین برداشته و با اختصاص صحیح و منطقی منابع، بهبود و کارایی فعالیت‌ها و کاهش پیچیدگی و سردرگمی موجب تعالی و کارآمدی سازمان در حوزه بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست می‌شود؛ از این رو سیستم مدیریت یکپارچه HSE علمی‌ترین و عملی‌ترین گزینه برای مدیریت موضوعات بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست است. این سیستم، ابزاری برای کاهش تاثیرات ناخوشایند صنعت بر انسان و دنیای انسان‌هاست. در حقیقت این سیستم با حذف فعالیت‌های موازی، ایجاد تعادل فنی و اقتصادی و یکپارچگی سرمایه و منابع در بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست با رویکردی یکپارچه، سیستماتیک و پیشگیرانه موجب صیانت از نیروی انسانی، استفاده بهینه از مواد و انرژی و همچنین حفاظت از محیط‌زیست، سرمایه‌ها و اعتبار سازمان می‌شود. در صورتی که این سیستم مدیریت به‌درستی پیاده‌سازی و اجرا شود، الزامات HSE برای تمامی افراد در سطوح مختلف، تبدیل به رفتار می‌شود.

زمانی که این رفتار در تمام سطوح اجرایی و مدیریتی پدیدار شد، می‌توان گفت فرهنگ HSE در سازمان به‌وجود آمده است. در این حالت دیگر نیازی به اجبار و اعمال نظارت شدید نیست، بلکه تمامی افراد به این سطح از باور دست یافته‌اند که رعایت HSE جدا از رعایت حقوق انسان‌ها و محیط‌زیست نیست. امروزه در سازمان‌های با کلاس جهانی HSE یکی از محورهای اساسی تاثیرگذار در مثلث قدرت است. مثلث قدرت در این سازمان‌ها عبارت است از افزایش بهره‌وری، بهبود سیستم مدیریت کیفیت و توسعه پایدار و HSE عاملی تاثیرگذار در هر یک از این موضوعات است.

بهره‌وری واحدهای صنعتی و بهداشت حرفه‌ای

از سوی دیگر نیروی کار به‌عنوان یکی از عوامل تولید و وارده (داده) در فرمول بهره‌وری در مخرج کسر قرار می‌گیرد و هرقدر مخرج کسر عدد کمتر و هزینه‌های مربوط به آن نیز رقم پایین‌تری باشد، میزان بهره‌وری بیشتر خواهد بود. در جهان امروز، ملت‌های ثروتمند ملت‌هایی هستند که از منابع خود به‌نحو بسیار موثری استفاده کنند؛ به‌عبارت دیگر، تنها داشتن منابع کافی نیست، بلکه نحوه استفاده و صیانت از منابع اهمیت بسزایی خواهد داشت. مطالعات و نتایج پژوهش‌ها نشان می‌دهد کشورهایی که برای توسعه اقتصادی، به افزایش بهره‌وری بیش از منابع طبیعی و فیزیکی خود تکیه کرده‌اند، رشد سریع‌تری داشته‌اند. افزایش بهره‌وری سرمایه‌گذاری را موجه‌تر کرده، تقاضا برای نیروی کار را افزایش داده و موجب اشتغالزایی می‌شود و سودآوری ناشی از آن علاوه بر ایجاد اشتغال، مزایای عمده دیگری به همراه دارد؛ به این ترتیب نقش محوری بهره‌وری در بسیاری از پدیده‌ها مانند رشد اقتصادی، ارتقای سطح زندگی، بهبود در موازنه پرداخت‌های خارجی، کنترل و مهار تورم و بهبود کیفیت و اوقات فراغت افراد جامعه کاملا آشکار است.

اهمیت ارتقای سلامت نیروی انسانی

از آنجا که بسیاری از بنگاه‌های تولیدی هزینه مربوط به نیروی انسانی را بخش مهمی از کل هزینه‌های جاری می‌دانند، حفظ و استفاده کارآمد از کارگران تا حد امکان، حائز اهمیت است، چراکه توانایی شرکت یا بنگاه برای یک رقابت موفقیت‌آمیز به پیش‌بینی و مهار هزینه‌های آینده کارگری و نیروی انسانی بازمی‌گردد. به‌عبارتی امروزه ضرورت حفظ و ارتقای کیفیت نیروی کار و ایجاد یک نیروی انسانی سالم، مولد و تبدیل وی به سرمایه انسانی در فرآیند توسعه، تمام واحدها را بر آن داشته تا برای حفظ و نگهداری سرمایه‌های انسانی اهمیت و اولویتی بیش از سرمایه‌های فیزیکی و ماشین‌آلات قائل شوند؛ بنابراین کلید افزایش بهره‌وری در کیفیت نیروی کار، یعنی همان نیروی کار سالم و مولد، بهبود مدیریت و شرایط مطلوب کار از نظر بهداشتی و افزایش مداوم کیفیت تولید و محصول است.

بهداشت حرفه‌ای چیست؟

کار ضرورت توسعه است و توسعه تامین‌کننده منافع افراد جامعه. باوجود این هر یک از اقدامات، فرآیندها و عملیاتی که برای صنعتی شدن و توسعه صورت می‌گیرد، رویارویی با شرایط یا عوامل خطرزا را اجتناب‌ناپذیر می‌کند. صنعتی شدن و تولید فزاینده، مخاطرات گوناگونی را برای نیروی کار به ارمغان آورده و موجب شده نیروی کار در معرض عوامل زیان‌آور بسیاری قرار گیرد که جزو جدایی‌ناپذیر صنعت و تولید به‌شمار می‌آیند. از این رو پیدایش چنین معضلات و مشکلاتی باعث شد نظام علمی با عنوان «بهداشت حرفه‌ای» در اقتصاد جهان شکل گرفته و توسعه یابد. کمیته مشترک کارشناسان سازمان جهانی بهداشت (WHO) و سازمان بین‌المللی کار (GNP) هدف و تعریف بهداشت حرفه‌ای را این‌گونه عنوان کرده‌اند: «بهداشت حرفه‌ای عبارت است از علم و هنر تامین بالاترین حد سلامت برای کارگران، تطبیق با مقتضیات روحی و جسمی کارگران، حفظ سرمایه از طریق ایجاد محیط کار سالم، انتخاب کارگر مناسب برای هر کار، پیشگیری از حوادث و بیماری‌های شغلی و غیرشغلی، آموزش بهداشت فردی، تشخیص زودرس و درمان بیماری‌ها و توجه به مسائل کارگران و افراد وابسته به آنان تا هر کارگر بتواند با برخورداری از حداکثر سلامت و رفاه، فردی موثر برای اجتماع باشد.» حقیقت آن است که وجود محیط کاری مطلوب و برخوردار از بهداشت حرفه‌ای علاوه بر اینکه موجب کاهش حوادث و بیماری‌های ناشی از کار می‌شود، رفع خستگی و نبود اضطراب و نگرانی، پیدایش روحیه امید، شادی و نشاط و علاقه بیشتر کارکنان به کار را فراهم می‌آورد و نه‌تنها موجب صیانت از نیروی کار، بلکه باعث شادابی، تقویت نظم و انضباط در محیط کار، تقویت روحیه کارگران و در نهایت بهره‌وری بهتر و بیشتر می‌شود. به‌عبارتی دیگر، از بین بردن شرایط نابسامان جسمی و روانی و مخاطرات بهداشتی در محیط کار که سلامت کارگر را به خطر می‌اندازد، بر میزان فعالیت، ابتکار، خلاقیت و بهره‌وری آن بی‌تاثیر نخواهد بود.

سخن پایانی...

بررسی دیدگاه‌های مختلف درباره بهره‌وری، حکایت از آن دارد که در همه آنها یک رکن به‌عنوان عامل تعیین‌کننده در میزان بهره‌وری مشترک است و آن نیروی انسانی است. از طرف دیگر در سیستم مدیریت HSE نیز نیروی انسانی مهم‌ترین عامل تاثیرگذار بر شرایط بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست است؛ بنابراین هر شرایطی که بتواند منجر به حفظ و صیانت از نیروی انسانی شود، در واقع باعث بهبود وضعیت HSE و بهره‌وری سازمانی خواهد شد و این نشان‌دهنده رابطه مستقیم بین بهره‌وری و HSE است. به‌عبارت دیگر بی‌توجهی به مسائل بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست، نرخ حوادث، بیماری‌ها، آسیب‌ها و ضایعات وارده به محیط‌زیست را بالا برده و هزینه‌های سازمان را افزایش داده و بهره‌وری سازمان را منفی خواهد کرد؛ بنابراین در دنیای امروز، این یک واقعیت انکارناپذیر است که هرچه وضعیت HSE سازمان بهتر شود، بهره‌وری سازمانی افزایش یافته و به‌دنبال آن سازمان رونق اقتصادی بیشتری خواهد داشت.

یادداشت

نقش ایمنی در توسعه پایدار

محمد شریف پور - کارشناس HSE شهرک صنعتی:

در سال‌های اخیر شاهد رشد سریع فناوری و گسترش پرشتاب توسعه صنعتی هستیم. این پیشرفت سریع و همه‌جانبه هر چند نقش مهمی در افزایش بهره‌وری و شکوفایی اقتصادی ایفا می‌کند، اما چالش‌های جدیدی را نیز ایجاد کرده که از جمله آنها می‌توان به مشکلات بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست اشاره کرد. امروزه این مهم نه‌تنها در کشور ما بلکه در دنیا به یکی از دغدغه‌های مهم جوامع بشری مبدل شده است. کشته شدن سالانه بیش از یک میلیون نفر در اثر حوادث شغلی در جهان، خسارات مالی معادل ۴ درصد درآمد ناخالص ملی سالانه هر کشور به‌دلیل حوادث (در کشورهای در حال توسعه این رقم بیشتر است)، بحران‌های زیست‌محیطی، نبود حداقل امکانات بهداشتی در برخی جوامع بشری و... حکایت از اهمیت این موضوع دارد. نتایج بررسی‌ها نشان می‌دهد رعایت و حفظ HSE یکی از اصول توسعه پایدار کشورهاست. هدف نهایی این مقوله، حفظ سلامت و زندگی انسان است و توجه ویژه به این موضوع منجر به بهره‌وری بیشتر می‌شود. از سوی دیگر، یک سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست زمانی می‌تواند موفق باشد که رویکرد پیشگیرانه در زمینه حوادث و بیماری‌های شغلی و خسارت‌های زیست‌محیطی داشته باشد. در این بین فرهنگ‌سازی مناسب مانند هر سیستم مدیریتی دیگری برای تحقق اهداف لازم و ضروری می‌نماید؛ بنابراین فرهنگ‌سازی مناسب در زمینه HSE نیز منجر به سهولت پیاده‌سازی و کارآیی آن می‌شود. از آنجایی که واحدهای مستقر در شهرک‌های صنعتی نقش مهمی در تولید کشور دارند لازم است به امور HSE این گروه توجه ویژه‌ای شود؛ بر همین اساس است که در تمام واحدهای صنعتی توجه به موضوع HSE از اولویت‌های اجتناب‌ناپذیر بوده، به‌طوری که بدون اجرای این مدیریت، در عمل مشروعیت فعالیت‌های آنها زیر سوال می‌رود. به‌منظور حفظ سلامت و امنیت نیروی کار، ارتقای کیفیت مسائل زیست‌محیطی، صیانت از تجهیزات و سرمایه‌های ملی، تداوم در تولید و کاهش منابع آلاینده در سطح شهرک‌های صنعتی، دوره‌های آموزشی در زمینه بهداشت، ایمنی، محیط‌زیست و انرژی HSE، ممیزی ایمنی واحدهای مستقر، تجهیز شهرک‌ها به ماشین‌های بروز و پیشرفته آتش‌نشانی، احداث سیستم تصفیه فاضلاب و تولید پاک‌تر در اولویت است.

گسترش صنعت
صمت
شنبه
۶ دی ۱۳۹۹
۱۱ جمادی‌الاول ۱۴۴۲
۲۶ دسامبر ۲۰۲۰
شماره ۱۶۹۱
پیاپی ۳۰۰۹

ایمنی خودرو را چه کسی تضمین می‌کند؟

اول بیمه بعد ساخت‌وساز

www.sanatnewspaper.com

گفت‌وگو

در گفت‌وگوی صمت با عضو اتحادیه تولیدکنندگان و فروشندگان لوازم ایمنی و آتش‌نشانی مطرح شد

ضعف تدوین و نظارت بر استاندارد تجهیزات ایمنی

فرهنگ ایمنی در ایران وجود ندارد

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

سیدمنصور امامی

بهداشت و محیط ایمن همواره یکی از دغدغه‌های واحدهای صنعتی بوده که علاوه‌بر تضمین سلامت افراد، کارآیی فعالیت آنها را نیز افزایش می‌دهد. عنوان می‌شود بهداشت و ایمنی فقط یک الزام قانونی نیست، بلکه یک فرصت کسب‌وکار است. درآمد واحدهای صنعتی با بهبود عملکرد سلامت و ایمنی که سبب کاهش هزینه‌های مرتبط با تلفات قابل اجتناب و آسیب‌هایی که منجربه از دست دادن زمان می‌شود، افزایش می‌یابد و در نهایت منجر به بهره‌وری بالاتر می‌شود. یکی از تضمین‌کننده‌های ایمنی و بهداشت کار در واحدهای صنعتی، تجهیزات ایمنی هستند. آیا واحدهای صنعتی مبادرت به استفاده از این تجهیزات ایمنی می‌کنند؟ این تجهیزات خود چقدر ایمن هستند و براساس استانداردهای جهانی در چه وضعیتی قرار دارند؟و... از جمله پرسش‌هایی است که صمت در گفت‌وگو با سیدمنصور امامی، عضو اتحادیه صنف تولیدکنندگان و فروشندگان لوازم ایمنی و آتش‌نشانی و همچنین عضو انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت ایران مطرح کرد و این فعال در حوزه ساخت تجهیزات ایمنی به آنها پاسخ داد. در ادامه مشروح این گفت‌وگو را می‌خوانید.

◉ تجهیزات ایمنی که در داخل برای واحدهای صنعتی در حال ساخت و تامین است، چقدر داخلی‌سازی شده و چه میزان ارزبری دارند؟

در ۲ دهه گذشته بیشتر تجهیزات ایمنی که در داخل استفاده می‌شد، خارجی بود اما به‌مرور زمان داخلی‌سازی آنها انجام شد و درحال‌حاضر پس از دو دهه فعالیت، تجهیزات داخلی جایگزین محصولات خارجی شده‌اند. عمق ساخت داخل این تجهیزات همچنان در حال انجام بوده و تا میزان زیادی ارزبری آنها کاهش پیدا کرده است. بخش زیادی از مواد اولیه مصرفی(بیش از ۵۰ درصد) برای تولید این تجهیزات نیز از داخل تامین می‌شود.

در بحث داخلی‌سازی شاید بتوان گفت بین ۶۰ تا ۷۰ درصد ارزبری این تجهیزات کاهش یافته و با محدودیت‌های بین‌المللی به‌وجود آمده این بومی‌سازی با جدیت بیشتری دنبال می‌شود. امسال بخش زیادی از تجهیزات در داخل ساخته شدند. داخلی‌سازی تجهیزات ایمنی صنایع نفت و گاز بیشتر بود. علاوه‌بر این، تجهیزات این بخش بالاترین استانداردها و ایمنی را نسبت به سایر صنایع در اختیار دارند.

◉ این تجهیزات ایمنی داخلی‌سازی شده چقدر سلامت و ایمنی واحدهای صنعتی کشور اعم از صنایع بزرگ و سنگین تا واحدهای صنعتی کوچک را تضمین می‌کند؟ در واقع درصد ایمنی این تجهیزات چقدر است؟

پیش‌تر که تجهیزات ایمنی و آتش‌نشانی از خارج تامین می‌شد، امریکایی و اروپایی بودند. در واقع محصولات داخلی جایگزین تجهیزاتی با سطح ایمنی و استاندارد بسیار بالا شده است. البته تجهیزات ایمنی امریکایی و اروپایی به‌لحاظ کیفیت و ایمنی از استانداردهای به‌روز و بالاتری برخوردارند و محصولات داخل هنوز به سطح کیفی آنها نرسیده‌اند. به‌عنوان مثال، این تجهیزات دارای استانداردهای FM و UL هستند که بالاترین سطح استاندارد در جهان به‌شمار می‌رود.

استاندارد FM دارای بیمه و گارانتی است(استاندارد یا تاییدیه FM ۱۳-۲۶ مربوط به بازرسی و نگهداری گازها یا مایعات سوختی داخل موتورهای احتراق بیشتر یا مساوی ۵۰۰ اسب بخار است. تاییدیه FM که مخفف Factory Mutual است مربوط به شرکتی در امریکاست که با بیش از ۱۵۰ سال قدمت، پرداخت خسارت بیمه‌های پیشگیری و جبران خسارات حریق را برعهده دارد.

این شرکت بیمه‌گذار از روش غیرسنتی بیمه تجاری استفاده می‌کند. در این روش حق بیمه و خطرات برخلاف روش‌های آماری، براساس تجزیه و تحلیل و تخمین مهندسی برآورد می‌شود. شرکت FM این توانایی را دارد که برای کاهش خطرات، به‌طورکامل ارزش محصولات به‌کار رفته در ساختمان کارفرما را نیز ارزیابی کند) که موضوع مهمی در ساخت تجهیزات ایمنی و آتش‌نشانی است؛

عکس: صمت

◉ آیا براساس جغرافیا و شکل ظاهری واحدهای صنعتی ما تدوین استانداردها لازم است از نو انجام شود؟

خیر. مولفه‌های استاندارد برای این تجهیزات داخلی تغییر نمی‌کند اما براساس سیاست‌های کلان کشور که از قبل بوده و امروز هم همچنان روی آن تاکید می‌شود، ما در داخل باید استانداردهای ملی ایران را داشته باشیم. کاری که در این حوزه در حال انجام است استانداردهای اروپایی ترجمه می‌شود و در جلساتی مورد بحث و مذاکره قرار می‌گیرد و در نهایت بخشی از آنها به‌اصطلاح بومی‌سازی می‌شود اما ۹۰ درصد شالوده مولفه‌های استاندارد همان شاخص‌های استانداردهای بین‌المللی است.

در سطح کلان موضوع، آیا این استانداردها به‌لحاظ جغرافیا و آب و هوایی کشور نیاز به تغییر ندارند؟ به‌عنوان مثال، گفته می‌شود مواد اولیه تجهیزات ایمنی برای مناطق شمالی ایران با جنوب کشور باید متفاوت باشد تا بهره‌وری لازم را داشته باشند.

این تغییرات آب و هوایی برای کشورهای دیگر هم وجود دارد و اتفاقا این مورد در شاخص‌های استاندارد جهانی هم دیده شده است. مثال ساده‌ای در این‌باره می‌زنم؛ شیرهای آتش‌نشانی که موضوع مهمی است برای مناطق گرم و جنوب یک مولفه‌های استانداردی دارد و برای مناطقی مانند شمال ایران استانداردهای دیگری دارند. تمام این موارد در شاخص‌ها جهانی هم وجود دارد. در ۳۰ سال گذشته، وقتی دمای هوا به منفی ۳۰ درجه رسید، استانداردهای مخصوص این دما تدوین شد. در نتیجه این مولفه‌های ایمنی برای تجهیزات ایمنی هم در بالاترین درجه دما تا پایین‌ترین در جه دما که تا حال تجربه شده، دیده شده است. موارد آزمون آنها هم با یکدیگر تفاوت می‌کند. در امریکا مناطق خیلی گرم و مناطق خیلی سرد وجود دارد؛ بنابراین آنچه در استانداردهای جهانی کار شده، تمام این تفاوت‌ها دیده شده علاوه‌بر اینکه هر سال این مولفه‌ها و شاخص‌ها بازبینی می‌شوند.

موضوع مهم این است که در ایران حساسیت وجود دارد که استانداردهای ملی تدوین و شماره ملی زده شود که در حال انجام است.

◉ درحال‌حاضر چه تعداد استاندارد ملی برای تجهیزات ایمنی تدوین شده است؟

تعداد کم است زیرا تدوین استانداردهای تجهیزات ایمنی به‌تازگی آغاز شده و شاید بتوان گفت فقط ۱۰ درصد استانداردها تاکنون تدوین شده است.

◉ آیا این موضوع با توجه به حساسیت بالایی که تجهیزات ایمنی در حوادث دارند، ریسک آنها را افزایش می‌دهد؟

بله، همین‌طور است.

◉ اینجا یک تناقض وجود دارد؛ اینکه نخست عنوان شد سطح استاندارد تجهیزات ایمنی که در کشور ساخته می‌شود بین ۶۰ تا ۸۰ درصد است. اما دوباره عنوان شد فقط ۱۰ درصد استانداردهای تجهیزات ایمنی تا امروز تدوین شده است. این دو مسئله با یکدیگر همخوانی ندارد. چرا؟

تولیدکننده داخلی سعی می‌کند محصولات را براساس استانداردهای اروپایی منطبق کند اما در این بین نهاد یا سازمانی وجود ندارد که این موضوع را تایید کند اینکه استانداردها از سوی صنعتگر رعایت شده یا خیر.

◉ یعنی نظارتی در این حوزه وجود ندارد؟

بله درست است. نظارتی وجود ندارد یعنی نهاد سومی که تایید کند، استانداردهای مورد ادعای تولیدکننده واقعا رعایت می‌شود یا خیر، نداریم. یکی از مناقشات بین کارفرما و تولیدکننده تجهیزات ایمنی همین موضوع است که کارفرما می‌گوید شما تولیدکننده مدعی هستید این استانداردها را رعایت می‌کنید اما چه کسی این موضوع را تایید می‌کند. اگر استانداردها در داخل تدوین و تعریف شوند، مسئله متفاوت می‌شود و این موسسه ملی استاندارد است که استانداردهای استفاده شده در محصولات ایمنی را تایید یا رد می‌کند.

◉ چند درصد سازندگان تجهیزات ایمنی کشور، استانداردهای لازم را برای محصولاتشان رعایت می‌کنند؟

متاسفانه تجهیزات ایمنی کاملا براساس استاندارد تولید نمی‌شوند، زیرا فرهنگ استاندارد جا نیفتاده است. اشکال عمده‌ای که تجهیزات ایمنی و آتش‌نشانی دارد این است که هیچ‌گاه مورد استفاده قرار نمی‌گیرد، مگر اینکه حادثه‌ای رخ دهد. در واقع هنگام حادثه مشخص می‌شود این تجهیزات چقدر کارآیی و به‌لحاظ استاندارد در چه وضعیتی قرار دارند؛ از این‌رو چون به‌ندرت مورد استفاده قرار می‌گیرند، برخی هم بدون رعایت استانداردها، محصولات را با کمترین کیفیت تولید و عرضه می‌کنند. از این‌رو علاوه‌بر فرهنگ‌سازی برای واحدهای صنعتی برای داشتن تجهیزات ایمنی، لازم است تولیدکننده این تجهیزات هم خود را ملزم به رعایت استانداردهای جهانی کنند زیرا با جان و سلامت افراد و واحدهای صنعتی سروکار دارند. به این بخش بهای لازم داده نمی‌شود.

◉ آیا هیچ نظارتی روی کارکرد تجهیزات ایمنی وجود ندارد؟

مگر خود کارفرماها نظارت داشته باشد. در برخی موارد به‌طور محدود سازمان استاندارد ملی هم ممکن است دخالت کند.

◉ در حوزه ایمنی و بهداشت کار برای واحدهای صنعتی دو موضوع مطرح است؛ یکی ایمنی و تضمین سلامت سخت‌افزاری واحدهای صنعتی و دیگری حفظ جان و سلامت نیروی انسانی و کارگران. درباره تضمین سلامتی نیروی انسانی چه کارهایی در کشور انجام شده است؟

براساس مشاهدات و سفارش‌هایی که داشتیم باید بگویم در این بخش کار کمتر شده است، زیرا محصولات ایمنی نیروی انسانی و فردی مانند کلاه ایمنی، لباس، دستگاه‌های تنفسی و... بیشتر وارد می‌شوند. در برخی پروژه‌ها لازم است ما این محصولات را تامین کنیم که در بازار شاهد هستیم میزان وسایل ایمنی وارداتی بیش از داخلی است. بیشتر این محصولات از اروپا وارد می‌شود و چین در حوزه تجهیزات ایمنی نتوانسته نفوذ کند؛ محصولات چینی هم وجود دارد اما با درصد بسیار پایینی. به‌عنوان مثال، ماسک‌هایی مانند N۹۰ که درحال‌حاضر استفاده می‌شود پیش از شیوع ویروس کرونا وارد می‌شد اما درحال‌حاضر در داخل تولید می‌شود. این نوع ماسک‌ها به‌راحتی قابل تولید در داخل بودند اما با شیوع ویروس کرونا داخلی‌سازی شدند. یا دستگاه‌های تنفس هم محصول خیلی خاصی نبوده و دارای فناوری پیچیده‌ای نیستند و به‌راحتی می‌توان آنها را در داخل ساخت. در حوزه محصولات بهداشت کار و ایمنی فردی کمتر در داخل محصولی تولید شده و بیشتر وارد می‌شود. البته در این حوزه چون وارد نشده‌ام نمی‌توانم اظهارنظر قطعی کنم.

> در بخش تولید تجهیزات ایمنی نظارتی وجود ندارد. اینکه نهاد سومی تایید کند استانداردهای مورد ادعای تولیدکننده واقعا رعایت می‌شود یا خیر نداریم

> تدوین استانداردهای تجهیزات ایمنی به‌تازگی آغاز و فقط ۱۰ درصد آنها تاکنون انجام شده است

یادداشت

کارگاه‌های کوچک و متوسط و ضعف ایمنی

نصراله محمدحسین فلاح/ عضو هیات‌مدیره انجمن مدیران صنایع و کنفدراسیون صنعت ایران

واحدهای تولیدی کشور به‌لحاظ استانداردسازی از نظر ایمنی شرایط خوبی دارند و این‌گونه نیست که همچون ۳ یا ۴ دهه قبل دارای محدودیت‌های آیین‌نامه‌ای یا کمبود ابزار و آموزش باشند. در این حوزه اقدامات زیادی انجام شده اما آنچه همچنان مشکل‌ساز است و مسائلی مانند حادثه پلاسکو را به‌وجود می‌آورد، مربوط به ضعف رعایت ایمنی در صنایع کوچک و خُرد است. کارگاه‌های کوچک تولیدی معمولا با هدف کسب سود بالاتر و جلوگیری از هزینه‌های سربار استاندارد برخی نکات ایمنی را در واحدهای تولیدی رعایت نمی‌کنند. این موضوع ارتباطی هم به میزان درآمد این واحدها ندارد و تنها ناشی از بی‌توجهی صاحبان این بنگاه‌ها به دستورات ایمنی است. در مجموع وضعیت رعایت نکات ایمنی، استانداردها و ارتقای کیفیت در حد استانداردهای جهانی در صنایع بزرگ کشور وضعیت بد نیست و حتی از بسیاری از کشورها شرایط بهتری داریم اما در صنایع کوچک و متوسط این وضعیت چندان آبرومندانه نیست و قبل از اینکه مشکل در آیین‌نامه‌ها و قوانین باشد در رسیدگی و بازرسی از این کارگاه‌هاست.

کارگاه‌های خُرد هزینه‌ای برای مشاور و آموزش نیروهای انسانی خود نمی‌کنند و بیشتر صاحبان این کارگاه‌های کوچک، براساس احساسات کارآفرینانه که موجب شکل‌گیری این صنایع می‌شود، تمام توجه خود را معطوف به مسئله فنی کرده و تا حد امکان از هزینه‌های جانبی از جمله هزینه‌های حفاظتی و ایمنی پرهیز می‌کنند و این یک واقعیت است. از سوی دیگر نهادهایی مانند وزارت کار موظف به سرکشی و نظارت بر این واحدها هستند. بازرسان باید دائم به این واحدها سرکشی کنند، در حالی که با کمبود شدید نیروی کار در واحدهای بازرسی روبه‌رو هستیم. این کمبود به حدی است که اگر بازرسان ایمنی هیچ وظیفه‌ای جز سرکشی نداشته باشند، حتی در فرآیند کاری ۱۰ ساله نمی‌توانند تمام کارگاه‌ها را پوشش دهند، این در حالی است که وقت عمده بازرسان کار به پاسخگویی در نهادهای قضایی می‌گذرد. زمانی که حادثه‌ای رخ می‌دهد و موضوع به قوه قضاییه منعکس می‌شود، دریافت خسارت موضوع دیگری است که مطرح می‌شود. در این شرایط، بازرسان که وظیفه‌شان نظارت و سرکشی از کارگاه‌هاست باید دائم در نهاد قضایی و به درخواست فلان قاضی یا کمیته‌های مختلف بررسی، پاسخگو باشند. این مسائل نکات مهمی در اقتصاد و صنعت است که باید مورد توجه قرار گیرد. از چالش‌های دیگر در این حوزه این است که وقتی بازرسان به واحد تولیدی مورد نظر مراجعه کرده و اخطار می‌دهند، قدرت اجرایی برای تعطیل کردن کارگاه را ندارند. به‌عنوان نمونه، آنچه در پلاسکو گذشت که به‌لحاظ ایمنی فاجعه بود، نباید رخ می‌داد. اغلب مغازه‌های ساختمان پلاسکو تبدیل به کارگاه خیاطی شده بودند. در این کارگاه‌ها چون سیستم‌های حرارتی وجود نداشت، از اجاق‌های گازی برای گرم کردن استفاده می‌شد. یا اینکه راه‌پله‌های طبقات محل انباشت محصولات و مواد اولیه شده بود؛ بنابراین هنگام حادثه، تردد آتش‌نشان‌ها میان طبقات با مشکل انجام می‌شد. همه این موارد ناشی از ضعف ایمنی و استانداردسازی محیط کار است. طبیعی است که استاندارد در این کارگاه‌ها پایین باشد. بارها بازرسان وزارت کار براساس گزارش‌هایی که دریافت می‌شد به محل مراجعه کرده و اخطارهای لازم را داده بودند اما صاحبان این کارگاه‌ها از اصلاحات لازم امتناع کردند و حادثه‌ای که می‌شد رخ ندهد، اتفاق افتاد. بنابراین مشکل ایمنی، بیشتر در کارگاه‌های خرد و متوسط مطرح است که به‌دلیل کمبود بازرس و نیز توجه نکردن به دستورات آنها برای اصلاح موارد ایمنی و استانداردسازی کارگاه‌ها، شاهد حوادث کوچک و بزرگ همچون حادثه پلاسکو هستیم. واحدهای صنعتی بزرگ به‌لحاظ حجم سرمایه‌گذاری که انجام داده‌اند حداکثر تلاش را برای ایمن‌سازی واحد تولیدشان به‌کار می‌گیرند از این‌رو در این کارخانجات کمتر شاهد حادثه هستیم.

یادداشت

تامین ایمنی نیروی انسانی و تجهیزات

ابوالفضل روغنی گلپایگانی
رئیس کمیسیون صنایع اتاق بازرگانی ایران

ایمنی و بهداشت کار در واحدهای صنعتی به چند دسته تقسیم می‌شود؛ بخشی از ایمنی کار مربوط به ایمنی و سلامت نیروی انسانی است و بخش‌هایی هم مربوط به محیط و ابزار کار می‌شود. در این بین، واحدهایی که از استانداردهای ایزو پیروی می‌کنند باید نکات ایمنی و استانداردهای محیط کار را رعایت کنند. این موضوع برای یک شرکت باعث افتخار است که بتواند واحد صنعتی خود را بدون حادثه مدیریت کند. درحال‌حاضر، تعداد زیادی تولیدکننده داریم که در زمینه ایمنی و حوادث شغلی تندیس دریافت کرده‌اند، زیرا براساس استانداردهای جهانی حرکت می‌کنند. در یکی از سفرهای کاری به اروپا، از کارخانه‌ای که در حوزه تولید کاغذ فعالیت داشت، بازدید کردم. در این کارخانه روی کاغذی نصب شده روی دیوار نوشته بود: «ما افتخار می‌کنیم ۸۰۰ روز بدون حادثه فعالیت داشتیم.» نوشته این تابلو به‌صورت روزشمار تغییر می‌کرد و در قانونی نانوشته به مدیران و تمام کارگران نیز رعایت نکات ایمنی را گوشزد می‌کرد.

ایمنی سرمایه انسانی موضوع مهمی است که باید در محیط کار رعایت شود. بنگاه‌های کوچک و متوسط کشور شاید در اندازه استانداردها و ایزوهای جهانی نکات ایمنی را رعایت نکنند اما بنگاه‌های بزرگ مانند خودروسازان، پتروشیمی‌ها و... در حد استانداردهای جهانی در این زمینه عمل می‌کنند. واحدهای خرد به‌لحاظ هزینه‌بر بودن موارد استانداردسازی، حساسیت کمتری نسبت به واحدهای بزرگ‌تر در رعایت این نکات نشان می‌دهند. البته بیش از ۸۸ درصد اشتغال کشور در بنگاه‌های کوچک و متوسط رخ داده و بنگاه‌های بزرگ خیلی نیروبر نیستند. در این بین، حفاظت از جان نیروهای انسانی یک اصل است. اگر گفته می‌شود واحدهای بزرگ براساس ایزوها و استانداردهای جهانی حرکت می‌کنند، این مسئله به این معنی نیست که کارگاه‌های خرد نکات ایمنی را در محیط کاری خود رعایت نمی‌کنند، بلکه در حد و اندازه استانداردهای واحدهای بزرگ نیست. این موضوع هم نیاز به پیگیری دارد و نهادهای نظارتی باید این مسئله را با حساسیت بیشتری دنبال کنند.

یادداشت

پیشگیری بهتر از درمان

امیرحسن کاکایی
عضو هیات‌علمی دانشگاه علم و صنعت

صنعت خودرو، صنعتی اســت پیچیده و گســترده که بعضا در آن از پرس‌هــای چنــد هزار تن تا پرس‌های کوچک دســتی، از دســتگاه‌های جوش غول‌پیکر رباتیک تا تجهیزات جوشــکاری دســتی کوچک و موارد متعدد دیگر به‌کار می‌رود. سال‌هاســت در این صنعت به موضوع پیشگیری به‌عنوان اولویت بالاتر نسبت به درمان پرداخته شــده اســت و نظام‌های کیفی مناسبی در آن پیاده می‌شود. جالب است بدانید یک مدیریت به‌نام امور «پدر» در این صنعت سال‌هاســت وجود دارد: پیشــگیری، درمان، رفاه. چنین دیدگاهی باعث شــده نه‌تنها درباره استفاده از تجهیزات، کارهای زیادی از جمله آموزش، تجهیز ابزارها به امکانات ایمنی و مراقبت‌های دائمی انجام شود، بلکه فرآیندها به‌گونه‌ای به‌طور مستمر مورد بازبینی قرار می‌گیرد که رفتار کارگران و کارکنان، در بلندمدت باعث آسیب بدنی مزمن هم نشود. همچنین موضوع ایمنــی محیطــی، مانند جلوگیری از آتش‌ســوزی یا تصادفات و موارد مشابه، به‌طور دائمی مورد بررسی قرار گرفته و برای بهبود آن کارهای مهمی به مورد اجرا گذاشــته می‌شــود. اما متاسفانه همچنان جامعه صنعتی در این زمینه آســیب‌پذیر است و به‌نظر می‌رسد باید کارهای بیشتری انجام شود. همین ۲، ۳ سال پیش بود که در یکی از کارخانجات بزرگ تولیدکننده قطعات خودرو، آتش‌سوزی بزرگ رخ داد که خسارت بزرگی به بار آورد. همچنین همین چند روز پیش در یکی از کارخانجات خودروســازی یکی از دوســتان من با پای خودش به امور «پدر» مراجعه کرد، اما در نهایت با ســکته از دست رفت درحالی‌که ظاهرا می‌شد کارهایی برای زنده نگهداشتن او انجام داد. از سوی دیگر، حدود یک سال اســت که کرونا به‌جان مردم افتاده اســت. در این زمینه باوجود نــادر بودن پدیده در تاریــخ صنعت خودرو کارهای خیلی خوبی در صنعــت انجام شــد و عملا این صنعــت جز در همان اوایل که مجبور به تعطیلی‌های یکی‌دو هفته‌ای گسترده شد، در مجموع با تمهیدات مناسب به فعالیت خود ادامه می‌دهد.

پیشگیری مفهومی پیچیده است که به عقل کاملا توسعه‌یافته و از آن مهم‌تر فرهنگ توسعه‌یافته نیاز دارد. به‌عنوان مثال، وقتی ما دستگاه اعلان و اطفا حریق طراحی و نصب می‌کنیم، به‌نوعی جلــوی اتفاقــی را که احتمال دارد هیچ‌وقت در عمرمان شــاهد آن نباشــیم را می‌گیریم. چرا؟ چــون می‌دانیم اگر اتفاق بیفتد، خسارت آن خیلی بیشتر از آن چیزی است که هزینه می‌کنیم.

باوجود توســعه ســریع صنعت ما در ۳۰ سال گذشته و توجه تئوریک به موضوع پیشگیری و ایمنی، صنعتگران ما مانند بقیه جامعه نسبت به کارهای اساسی برای پیشگیری و افزایش ایمنی، به اندازه کافی حســاس نیســتند. همان‌طور که پلاســکو بعد از دهه‌ها ناگهان به آن صورت که جلوی چشــم ما آتش می‌گیرد و عزیزان‌مان جان می‌دهند و هزاران میلیارد تومان سرمایه مردم به باد می‌رود، صنعت خودرو هم که امروز در بیشتر استان‌های کشور حضور دارد، نیازمند توجه جدی‌تر نسبت به گذشته است. صنعت خودرو ما که حدود ۲۵ سال پیش دستخوش تحولات بسیار مهم و به‌ویژه گسترش فیزیکی شده است، امروز مستهلک شده و نیازم به بازســازی دستگاه‌های خود دارد. اما طبیعی است که به‌دلیل رفتارهای سیاست‌گذاران در چند سال اخیر و زیاندهی غیرقابل جبران این ۳ سال، عملا مسئولان صنعتی ما نسبت به موضوعاتی مانند آتش‌ســوزی و اتفاقات ناگوار کمی بی‌تفاوت شده‌اند. حتی جایی هم که می‌خواهند واکنشی نشان دهند، آنقدر هزینه‌ها بالا بوده و بی‌پول شده‌اند و آنقدر اولویت‌های مهم‌تری دارند که عملا به این موضوع نمی‌رسند. نکته جالب‌تر این است که منابع انسانی این صنعت هم از دیدگاه صنعتی در دوران پیری به‌سر می‌برد و خطرات بزرگی در کمین آنهاست.

همیــن دیدگاه باید درباره محصول صنعت خودرو، در ســطح نظــام و مردم پیاده شــود. امــروز ما با خیل عظیــم خودروهای فرســوده روبه‌رو هســتیم. البته معمولا در رسانه فقط به موضوع آلایندگــی توجــه می‌شــود درحالی‌که خطر بــزرگ ایمنی این خودروهاســت؛ به‌ویژه کامیون‌ها و تریلی‌ها که شــبانه‌روزی در حال حرکت هســتند. از آن بدتر وانت‌هایی هســتند که بارهای غیراســتاندارد جابه‌جا می‌کنند. هفته پیش نیســانی را دیدم که میله‌های سنگین و بلند داربست را جابه‌جا می‌کرد امری که هر روز تقریبا در خیابان‌ها شــاهد آن هســتیم. واقعا تعجب می‌کنم از آن راننــده کــه چگونه با جان و مال دیگــران بازی می‌کند. از آن بیشــتر تعجب می‌کنــم از سیســتم راهنمایی‌ورانندگی. اما مقصــر اصلــی کل جامعه اســت که از نظر فرهنگــی اهمیتی به ایــن موضوع نمی‌دهد و بی‌تفاوت از کنار موتورســیکلتی که بار غیراصولــی را حمل می‌کند و در مســیر خــلاف خیابان حرکت می‌کنــد، می‌گذرند. مردم و مســئولان در عمل بــاور ندارند که پیشگیری از درمان بهتر است.

به همین دلیل اســت که در اهواز باید ســیل بیاید تا مسئولان به فکر بیفتند. به‌جای اینکه بیاییم بعد از وقوع ســیل، میلیاردها تومان کمک بلاعوض، وام و... اختصاص دهیم، تنها بخشی از آن را به عملیات پیشــگیری اختصاص دهیــم. در میان هزینه‌های پیشــگیری هم خوب اســت بخش کوچکــی از آن را به مطالعه و تحقیق بدهیم. بســیاری از اتفاقاتی کــه امروز در جامعه ما در زمینــه ایمنی و بهداشــت رخ می‌دهد، با مطالعــه و برنامه‌ریزی و صرف هزینه‌های منطقی، کاملا قابل پیشــگیری هســتند. اما متاسفانه وقتی داریم شهر می‌سازیم، وقتی داریم راه می‌سازیم و وقتی داریم کارخانه‌ها را توسعه می‌دهیم، تمام توجه‌مان متوجه عملکرد لحظه‌ای اســت و مســئول ما می‌خواهد روبان پاره کند. حاضر نیستیم برای بررسی‌های ایمنی و مطالعه مسائل بلندمدت هزینه کنیم. واقعیت این اســت که باید همه ما حواس‌مان باشد که با غرق شــدن در روزمره‌ها، از ســاختن فردای ایمن و راحت غافل نشویم.

ایمنی خودرو را چه کسی تضمین می‌کند؟

سرنشین‌دارهای غیرایمن در مقابل بدون سرنشین‌های ایمن

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

آمار کشته‌های ناشــی از تصادفات جاده‌ای حکایت از میزان کیفیت و ایمنی خودروهــای کشــور دارد. برخــی صنعتگران منتقد بــه این امر بــوده و عنوان می‌کنند چرا کســی صاحــب خودرو را مقصــر نمی‌داند، زیرا اشــکالات زیادی در حوزه رانندگی وجود دارد. اما باز هم پاســخ این منتقدان این اســت که اگر خودرو به‌لحاظ کیفیت در ســطح اســتاندارد تولید شــده باشــد از ایمنی لازم برخــوردار بوده و حتی در صورت تصادف آســیب کمتری بــه خودرو و صاحب خودرو وارد می‌شــود. چه بســیار تصادفات خطرناکی که در کشورهای صنعتی رخ می‌دهد اما منجر به مرگ نشده و صاحب خودرو فقط زخمی می‌شود. به‌هر روی این سازندگان هستند که باید اطمینان دهند محصولاتشان جان و سلامت سرنشــینان و عابرپیاده را بــه خطر نمی‌اندازد حتی اگر خطای انســانی هنگام رانندگی از صاحب خودرو یا هنگام عبور از عرض خیابان از عابرپیاده سر بزند. این یک اصل برای تولید محصولات صنعتی است و همه بر آن اذعان دارند.

عکس: مهدی کاوه‌ای

نقش قطعات در ایمنی خودرو

یکی از پرسش‌های اساسی در امر کیفیت و استاندارد خودروها این است که این کیفیت چقدر به قطعات خودرو برمی‌گردد. محســن رزم‌خواه، عضو هیات‌مدیره انجمن قطعه‌سازان استان تهران به صمت گفت: به‌لحاظ ارزش حدود ۸۰ درصد ارزش یک خودرو مربوط به قطعات آن است. کیفیت خودرو هم تا ۸۰ درصد مربوط به کیفیت قطعات اســت. در واقع یک خــودرو باکیفیت خودرویی اســت که در آن از قطعات استاندارد و باکیفیت استفاده شده باشد؛ بنابراین اگر قطعات کیفیت مناسبی نداشته باشند محصول نهایی هم نمی‌تواند باکیفیت و استاندارد باشــد. این فعال صنفی دربــاره اینکه خودروها به‌لحاظ کیفــی نتوانســته‌اند رضایت مشــتریان را تامین کنند، گفت: بخشــی از مسئله مربوط به کیفیت قطعات است امــا بخــش دیگر بــه کیفیت مونتاژ آنهــا در خط تولید برمی‌گردد. دانش مونتاژ، دانشــی حساس و مهم است. اگر قطعات به‌درســتی مونتاژ نشوند هم کیفیت خودرو زیرســوال مــی‌رود و هــم می‌تواند کیفیــت قطعه را از بیــن ببرد. به‌عنوان مثــال، اگر قطعات بدنه خوب تولید شود اما به‌درســتی مونتاژ نشود، سروصدای داخل اتاق خودرو ممکن اســت موضوع را به قطعه‌ســازان مرتبط کنــد؛ بنابراین برای کیفیت و اســتاندارد خودرو باید به این موضوع هم توجه شود.

> کشورهای صنعتی در حال ساخت کامیون‌های بدون‌سرنشین ایمن هستند درحالی‌که کامیون‌های دارای سرنشین ما، هنوز ایمن نیستند

خودرو و تضمین سلامت هوا

عضــو هیات‌مدیــره انجمن قطعه‌ســازان اســتان تهران دربــاره ارتبــاط آلایندگی و کیفیــت قطعات، گفــت: آلایندگی، موضوع دیگــری اســت. در واقع دو عامــل مهم در آلودگــی هــوا تاثیــر دارد؛ موتــور خودرو و ســوخت. بایــد موتــوری تولید شــود که با اســتفاده از سوخت باکیفیت مانند ســوخت استاندارد یورو۶ احتراق مناسبی داشته و البته علاوه‌بر آن سوخت هم باید باکیفیت باشد.

وی ادامــه داد: درحال‌حاضــر، خودروهــای وارداتی به‌ویژه آنهایی که از نرخ بالایی برخوردار هستند، دارای موتورهای پیشــرفته بوده که نیاز به ســوخت مناسب دارند. اگر برای این موتورها، ســوخت باکیفیت استفاده نشــود با موتور پیکان تفاوتی نخواهند داشــت، چون در نهایــت دودی کــه از اگزوز خارج می‌شــود، آلایندگی تولید شــده از موتور تا اگزوز را خارج می‌کند؛ در نتیجه هم موتور خودرو باید براســاس اســتاندارد روز باشــد و هم ســوخت مصرفی مناســب و باکیفیت. او تاکید کرد: اینکه کیفیت نظر مشــتریان را جلب نکرده، نخســت به کیفیت قطعات و کیفیت مونتاژ برمی‌گردد. اگر قطعه از مولفه‌های اســتانداردی مناسب برخوردار نباشد که این هم مربوط به مواد اولیه مورد نیاز می‌شود و هم شیوه تولید یا مونتاژ درست انجام نشود، محصول نهایی هم کیفیت و اســتاندارد لازم را نخواهــد داشــت و ایمنــی آن زیرســوال مــی‌رود. اگر هر دو بخش مشــکل داشــته باشــند که نتیجــه آن وضعیت فعلی صنعت خودرو کشــور می‌شود و اینکه خودروسازان نتوانسته‌اند نظر مشتریان را تامین کنند.

ایمنی و مراکز تحقیق‌وتوسعه

رزم‌خواه در پاسخ به این پرسش که چرا وقتی درباره کیفیت محصولات از قطعه‌سازان پرسش می‌شود آن را مرتبط با مدل خودرو کرده و عنوان می‌کنند تا مدل‌های خودرویی قدیمی اســت نمی‌توان قطعــات باکیفیت و البته ایمن با ســطح استاندارد جهانی تولید کرد، گفت: چنین اســتدلال‌هایی به‌نوعی بهانه اســت. پرایدی که به‌عنوان تک‌ستاره از آن نام برده می‌شود و به‌دلیل اینکه نمی‌تواند اســتانداردهای مورد نیاز را بگذراند، تولید آن متوقف شــده، نمونــه وارداتی آن بســیار باکیفیت‌تر و ایمن‌تــر از محصولات داخلی بود. او تصریح کرد: دانش تولید قطعات در ایران هنوز به سطح بین‌المللی نرسیده و قطعه‌ســازان داخلی باید بپذیرنــد که در دانش فنی، اســتفاده از ماشــین‌آلات پیشــرفته، مقیاس اقتصادی تولید و... ضعف داریــم. اگر بخواهیم قطعه‌ای باکیفیت و نرخ مناســب تولید کنیم باید دانش فنی مناســب در اختیار داشــته باشــیم و ماشــین‌آلات و تجهیزات نیز پیشــرفته باشد. این امر نیازمند سرمایه‌گذاری سنگین اســت و اینکه مراکز تحقیق‌وتوســعه پیشــرفته داشته باشــیم. رزم‌خواه با بیان اینکه اندازه قطعه‌سازان داخلی پاسخگوی چنین امری نیست، گفت: برای همین مسئله بــود که تاکید داشــتم و دارم ادغــام واحدهای صنعتی ضروری اســت. قطعه‌ســازان باید در هم ادغام شوند تا موقعیــت مالی خوبی به‌دســت آورند و ســرمایه‌گذاری لازم روی دانش فنی و ماشــین‌آلات داشــته باشند. در ادامــه می‌تــوان محصول با اســتاندارد روز و ایمنی بالا از صنعتگــران انتظار داشــت. این فعــال صنعت قطعه معتقد اســت بخشی از مشکلات به دولتی بودن صنعت خودرو کشــور برمی‌گردد و اینکــه انگیزه رقابت وجود ندارد. انحصار حاضر مانع دغدغه‌مندی تولید محصولات باکیفیت می‌شود، درحالی‌که اگر این صنعت، خصوصی بود این دل‌نگرانی وجود داشت که برای ماندن و رقابت باید پاسخگوی انتظارات مردم باشند. رزم‌خواه در پایان گفت: همان‌طور که بارها گفته‌ام ساختار صنعت خودرو و شرکت‌های فعال در این صنعت ایرادهای اساسی دارد که بارها به آنها اشاره شده است.

ضرورت فرهنگ‌سازی

چند درصد استانداردهای هشتادوپنج‌گانه مربوط به قطعات خــودرو می‌شــود و ایمنی خودروهــا را تضمین می‌کند؟ آرش محبی‌نــژاد، دبیر انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور در این‌باره به صمت گفت: بخشی از ایمنی هنگام رانندگی مربوط به زیرساخت‌های ملی و کشوری اســت؛ مانند اســتاندارد جاده‌ها، ســوخت، فرهنگ‌ســازی در جامعه در راســتای حفظ محیط‌زیست. به‌عنوان مثال، رسانه‌ها می‌توانند در زمینه فرهنگ‌ســازی برای تعویض فیلترها در زمان مقرر از ســوی صاحبان خودرو کمک کنند. او افزود: آنچه تحقق این امر را با چالش روبه‌رو کرده، هزینه‌بر بودن تعویــض و حتی تعمیر قطعات اســت، زیرا تا حد زیــادی قدرت خرید مردم کاهش یافته است؛ بنابراین ضرورت دارد موضوع را از دو منظر پیگیری کرد؛ نخست رعایت استانداردها در ساخت و تولید قطعات و خودرو که همان استانداردهای هشتادوپنج‌گانه است. دیگری مربوط به فرهنگ‌ســازی ملی در جامعه می‌شود. البته تامین زیرساخت‌ها مانند جاده‌ها، سوخت مورد نیاز و ده‌ها عامل دیگر هم هست که در حیطه مسئولیت دولت است.

اصل پارتو و ایمنی‌سازی خودروها

دبیر انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان کشور گفت: آنچه وظیفه فعالان حوزه صنعت خودرو اســت تغییر خطوط تولید یا ســاخت قطعات با فناوری روز اســت. در بخش قطعه‌ســازی بخشــی از فناوری مورد نیاز تولید در کشور موجود است و بخشی باید با مشارکت وارد شود؛ همچنین قطعه‌سازان برای رسیدن به استانداردهای روز جهانی نیاز دارند، بخشی از تجهیزات و زیرساخت‌های واحدهای صنعتی خود را نوسازی و بهسازی کنند که در شرایط فعلی با کمبود نقدینگی که قطعه‌سازان با آن دست‌وپنجه نرم می‌کنند، شــدنی نیســت. محبی‌نژاد اظهارکرد: برای رســیدن به این اهداف و تامین ایمنی و کیفیت مورد نیاز باید اولویت‌بندی انجام شود. اینکه کدام‌یک از این استانداردها اهمیت بیشتری دارد و کدام کمتر و براساس اصل پارتو (Pareto principle) و قانون ۸۰-۲۰، ۲۰ درصدی که ۸۰ درصد اهمیت دارد در اولویت داخلی‌ســازی گذاشــته شود تا بتوانیم با رعایت حداکثر استانداردها، ایمنی بیشتری را در خودروها تامین کنیم.

> آرش محبی‌نژاد: براساس اصل پارتو و قانون ۸۰-۲۰، اولویت داخلی‌سازی باید تعیین شود تا بتوانیم با رعایت حداکثر استانداردها ایمنی بیشتری را در خودروها تضمین و تامین کنیم

سوخت مناسب در کنار ایمنی

در ادامــه حســن کریمی‌ســنجری، یکــی دیگــر از کارشناســان صنعت خــودرو درباره وضعیت ســلامت خودروهــا به‌ویژه خودروهای ســنگین و نیمه‌ســنگین داخلی به صمت گفت: بخشــی از خودروهای ســاخت داخل در قالب CKD وارد می‌شود که در شرایط تحریم خودروهای چینی و در زمان غیرتحریمی اروپایی است. این خودروها براســاس اســتانداردهای تدوین‌شده در سازمان ملی استاندارد کشور وارد می‌شوند که دارای استاندارد یورو ۵ ای‌دی یا یورو۴ وی‌پی‌اف یا یورو ۶ هستند.

او افــزود: خودروهــای داخلــی هم با همین اســتانداردها در حال ساخت هستند که با توجه به شرایط تحریم، سازمان ملی استاندارد درباره الزام استانداردهای هشتادوپنج‌گانه انعطاف نشان داد و اجرای آنهــا را به ۶ مــاه پس از لغو تحریم‌ها موکول کرد. کریمی‌ســنجری در پاســخ به این پرســش که خودروهای کشــور به‌ویــژه در بخش خودروهای ســنگین نســبت به اســتاندارد روز جهانی چه وضعیتی دارنــد، گفــت: آنچه در اروپا الزامی و اجباری اســت تولید براســاس استانداردهای یورو۶ است. در محصولات دارای استانداردهای یورو۶، جدا از تحریم و اینکه این امکان برای ما فراهم باشــد که محصولات را با فناوری یورو۶ تولید کنیم، مســئله ســوخت است. الزام ساخت خودرو با اســتاندارد یورو۶ منوط‌به تامین سوخت یورو ۶ است که یا باید تولید شود یا وارد کنیم. وی ادامه داد: درحال‌حاضر در بسیاری از شهرهای کوچک یا جاده‌های کشور تامین سوخت یورو۴ هم ممکن نیســت؛ بنابراین الزام اصلی در اعمال اســتانداردها به‌ویژه در حوزه محیط‌زیست، تامین سوخت مناسب با همان استانداردهاست. دولت عنوان می‌کند ســوخت یورو۴ تامین اســت اما در واقعیت این‌گونه نیســت. موضوع مهم دیگر هم این اســت که تحقق این استانداردها

بایــد در یک شــرایط غیرتحریمــی فعالیت انجام شــود. ارتقای فناوری و تولید قطعات متناسب با الزامات جدید و درصد ایمنی بالا نیاز به مشــارکت بین‌المللی دارد و چون درحال‌حاضــر کشــور در آن شــرایط قرار نــدارد، طبیعی اســت کــه نمی‌توانیم اســتانداردها را مطابق ســطح اروپا در محصــولات خود رعایــت کنیم. او افزود: برخی بندهای اســتاندارد هشتادوپنج‌گانه آپشن به‌شــمار می‌رود؛ مانند رادار که این قطعه محصولی نیست که ما بتوانیم وارد کنیم.

سطح ایمنی لجستیک

این کارشــناس حوزه خــودرو درباره تاثیــر تحریم‌ها روی ایمنی خودروهــا گفت: یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های قانون‌گذار و دولت در رشد استانداردها، ایمنی خودروهاست. به‌هرحال در کشوری زندگی می‌کنیم که ســطح ایمنی لجســتیک آن با سطح ایمنی حمل‌ونقل کشورهای توســعه‌یافته اقتصادی تفاوت دارد. اگر بخواهیم کشوری شــویم که در همه زمینه‌ها به شــکل همگن رشــد کنیم لازم است رشــد اقتصادی، سیاســی، اجتماعی و فرهنگی همزمــان رخ دهد. تحریم برای کشــورهای اروپایی و جنوب‌شــرقی آســیا معنی ندارد. باید بپذیریم ایمنی حمل‌ونقل کشــور در شرایط تحریمی نمی‌تواند به پای ایمنی حمل‌ونقل کشــورهای صنعتی برســد. نمی‌توانیم در حوزه اقتصاد توســعه‌نیافته باشــیم اما انتظار داشــته باشــیم ایمنی خودروها در حد استانداردهای روز جهانی باشد. کریمی‌سنجری در پایان سخنان خود اظهارکرد: واقعیت این است که اگر موتور خودرو براساس استاندارد یورو۶ ساخته شود اما سوخت مورد نیاز آن تامین نباشــد موتور پس از مدتی دچار آســیب می‌شود، زیرا قطعاتی مانند کاتالیســت و... متفاوت با کاتالیســت خودروهای یورو۴ و ۵ اســت؛ بنابراین تمام بخش‌ها باید متناسب با یکدیگر پیش برده شود.

کامیون‌های فرسوده و ایمنی آنها

در ادامه میزان ایمنی و کیفیت خودروها را می‌توان از سخنان تعمیرکاران و مکانیک‌ها پیگیری کرد. میزان خرابی قطعات و آســیب خــودرو در برخورد با مانع یا تصادف یکی از شاخص‌ها ایمنی خودرو است. علیرضا نیک‌آیین، رئیس اتحادیه صنــف تعمیرکاران خودرو به صمت گفت: متاســفانه تعداد زیادی از خودروهای ســنگین و تجاری که در ســطح جاده‌های کشور تردد دارند از استانداردهای لازم برخوردار نیستند؛ درنتیجه نمی‌توانند ایمن باشــند. او افــزود: این خودروها عمر بالایــی دارند یا جزو آن دســته خودروهایی به‌شــمار می‌روند که از چین وارد شــدند و درصد آمار تصادفات کشوری را افزایش دادند مانند هوو. این خودرو با ۲ بار ترمز زدن دیگر قادر به ترمزگیری نبود.

رئیــس اتحادیه صنف تعمیرکاران خودرو ادامه داد: از ســوی دیگــر، خودروهای نســل قدیم هیچ‌کــدام دارای ترمز ABS یا سیســتم هوشمند جاده‌ای نیستند و این موضوع در کنار جاده‌های غیراســتاندارد مزید بر علت شده و ایمنی ناوگان حمل‌ونقل جاده‌ای را زیرسوال برده است.

نیک‌آیین با اشاره به طرح نوسازی ۲۰۲ هــزار کامیون و اتوبوس ناوگان حمل‌ونقل کشوری گفت: در شرایط تحریم این طرح متوقف شد، زیــرا با محدودیت‌هــای فعلی بین‌المللــی نمی‌توانیم خودروهــای CKD وارد کنیــم. امــروز در پایانه‌های بندرعبــاس خودروهایی موجود اســت که عمر بیش از ۳۰ ســال دارنــد و این امر بــرای صنعت حمل‌ونقل جاده‌ای مطلوب و منطقی نیست.

تناقض ایمنی در خودروهای باسرنشین و بدون‌سرنشین

رئیس اتحادیه صنــف تعمیرکاران خودرو با اشــاره به خطراتی کــه خودروهای ناوگان حمل‌ونقل جــاده‌ای دارند، گفــت: وضعیت سیستم تعلیق و فرمان خودروها و نیز شرایط لاســتیک آنهــا برای تردد جاده‌ای مناســب نیســت و خطرات جانی را برای سرنشینان و سایر خودروها به‌همراه دارد. به‌طور معمول، اتوبوس‌ها در پایانه‌ها به‌لحاظ ایمنی و ســالم بودن قطعات مورد بررسی قرار می‌گیرند اما این الزام در زمینه کامیون‌ها رعایت نمی‌شــود. او یادآور شــد: هزینه قطعات بسیار بــالا رفته و این امر حادثه‌های زیادی را به‌دنبال دارد، زیــرا کرایه‌های دریافتی مطابق با هزینه‌های مورد نیاز تعمیر نیســت؛ در نتیجه صاحب خــودرو برای تعمیر سیستم تعلیق و ترمز که رقم بالایی است تا زمانی که خودرو دچار مشــکل اساسی نشــود، اقدامی نمی‌کند. بنا به‌دلایلی که گفته شد صاحبان خودرو تا زمانی که خودرو روشن می‌شود برای تعمیر و تعویض قطعات به تعمیرگاه‌ها مراجعه نمی‌کنند، این در حالی اســت که تعمیر دوره‌ای از الزامات استفاده از یک خودرو است.

نیک‌آییــن بــا بیان اینکــه کشــورهای صنعتی در حال ســاخت کامیون‌های بدون سرنشــین هستند اما کامیون‌های دارای سرنشــین ما ایمن نیســتند، گفت: سیســتم ترمز و تعلیقی که امروز روی خودروها نصب می‌شود، قابل قیاس با خودروهای قدیمی که در کشور تردد دارند، نیســت؛ بنابراین دولتمردان برای نوسازی و بهسازی این خودروها باید تدابیری داشته باشند.

عکس: صمت

اعمال حاشیه سود منطقی منجر به رعایت قوانین می‌شود

ایمنی، اولویت معادن زغال‌سنگ

طبق آمارهای منتشرشده توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت، بیش از ۵ هزار و ۶۰۰ معدن فعال در ایران وجود دارد که از این تعداد ۱۱۵ معدن مربوط به زغال سنگ است. تلفات ناشی از حوادث کار در معادن بعد از کارگاه‌های ساختمانی در رتبه دوم قرار دارد که در این میان مرگ‌ومیر ناشی از حوادث معادن زغال‌سنگ هم در ایران و هم در جهان سهم بسزایی را به خود اختصاص می‌دهند. نمونه‌ای از حوادث تلخ در معادن ایران مربوط می‌شود به انفجار معدن زمستان‌یورت واقع در استان گلستان که در اردیبهشت سال ۹۶ رخ داد و بر اثر این حادثه ۴۳ نفر جان باخته و ۷۰ نفر نیز مجروح شدند. بررسی‌ها نشان می‌دهند میزان وقوع تلفات در معادن بزرگ به‌واسطه اجرای قانون ایمنی مبنی بر ضرورت حضور یک مسئول ایمنی و یک مسئول بهداشت حرفه‌ای در محل کار، بسیار کمتر است؛ در نتیجه این حوادث بیشتر در معادن کوچک‌تر که معمولا در اختیار بخش خصوصی است، اتفاق می‌افتند. روزنامه صمت برای بررسی بیشتر این موضوع با کارشناسان ذی‌ربط گفت‌وگویی داشته که در ادامه می‌خوانید:

انجام بازرسی، سالی حداقل یک بار

سعید صمدی، دبیر انجمن زغال سنگ ایران در این زمینه به صمت گفت: ایمنی یک استاندارد و قانون است. نمی‌توانیم بگوییم چه کسانی قانون را رعایت و چه کسانی قانون را رعایت نمی‌کنند. اگر استانداردها و قوانین در معدن زغال‌سنگ رعایت نشوند، این معادن از ادامه فعالیت باز خواهند ماند؛ در نتیجه معادن باید استانداردهایی را که براساس آیین‌نامه‌های وزارتخانه لازم‌الاجراست، رعایت کنند. دبیر انجمن زغال سنگ ایران تصریح کرد: تمام معادن زغال سنگ حداقل سالی یک بار توسط بازرسان سازمان نظام مهندسی معدن به‌طور کامل بازرسی می‌شوند؛ ضمن اینکه هر معدنی یک ناظر فنی دارد که رعایت شدن تمام قوانین را چک می‌کند. در نتیجه عموما تمام قوانین در معادن رعایت می‌شوند؛ مگر در صورت کم‌دقتی یا ایجاد مشکل در تجهیزات اساسی معادن زغال‌سنگ.

صمدی در عین حال یادآور شد: ممکن است معادن کوچک‌تر در زمینه ایمنی کمی ضعیف‌تر باشند و عمده خطاها و مشکلات ایمنی در حال حاضر در معادن کوچک‌تر اتفاق می‌افتد. او با بیان این مطلب که ما استاندارد واحدی در دنیا نداریم که بخواهیم وضعیت ایمنی خود را با وضعیت جهان مقایسه کنیم، گفت: معادن در هر کشوری باتوجه به سطح فناوری استخراج و معدنداری و همچنین سطح فناوری تجهیزات ایمنی و فرهنگ معادن استانداردهای خاص خود را دارند که براساس آن اداره می‌شوند. صمدی ادامه داد: نمی‌توانیم بگوییم اگر استانداردهای کشورهای اروپایی را در کشور اجرا کنیم، میزان حوادث را کاهش می‌دهیم، چراکه بسیاری از این استانداردها مطابق تجهیزات آن کشورها تعیین شده‌اند و ممکن است در کشور ما قابلیت اجرایی نداشته باشند.

▣ راهکارهای جلوگیری از حوادث

دبیر انجمن زغال سنگ ایران در پاسخ به این سوال که چه راهکارهایی برای جلوگیری از حوادث احتمالی معادن زغال سنگ باید اجرایی شود، اظهار کرد: نخستین گام این است که ما سطح دانش فنی و سطح مکانیزه در معادن زغال سنگ را منطبق با آخرین استانداردهای تجهیزات روز دنیا بالا ببریم. سطح دانش فنی معدنداری و تجهیزات ایمنی ارتباط مستقیمی با کاهش حوادث معدن دارد. وی ادامه داد: هر قدر ما به سمت مکانیزاسیون و تجهیزات جدیدتر حرکت کنیم و از نیروی انسانی فاصله بگیریم، طبیعتا خطای انسانی کمتر خواهد شد و حوادث کاهش پیدا خواهد کرد. سعید صمدی در پایان به سطح فرهنگ معدنکاری در کشور اشاره کرد و افزود: هرچه سطح فرهنگ معدنکاری در کشور افزایش یابد، حوادث نیز کاهش پیدا خواهد کرد.

رعایت ایمنی دغدغه اصلی مسئولان

حجت‌الله درباری، مدیرعامل شرکت زغال‌سنگ نگین طبس در گفت‌وگو با صمت با اشاره به اینکه در معادن متوسط و بزرگ، رعایت ایمنی دغدغه اصلی مدیران است، گفت: از آنجایی که رعایت مسائل ایمنی وابستگی مستقیم با توانمندی‌های مالی و اقتصادی شرکت‌های معدنی دارد، شاید بتوانیم استدلال کنیم که در معادن کوچک مسائل ایمنی آنطور که باید رعایت نمی‌شوند. درباری در پاسخ به این سوال که آیا کشور ایران در زمینه ایمنی با استانداردهای جهانی فاصله دارد یا خیر، گفت: ما در ایران استانداردهای مناسب تضمین‌شده و مدونی در زمینه معدنکاری نداریم. وی ادامه داد: ایمنی معادن زغال سنگ وابسته به تجهیزات این معادن است و تجهیز مناسب و استاندارد منجر به نظام استاندارد شده که در نهایت ایمنی را ارتقا می‌دهد. مدیرعامل شرکت زغال سنگ نگین طبس افزود: از آنجایی که تجهیزاتی که استانداردهای ضدانفجار خاص معادن زغال سنگ را داشته باشند، بسیار گران‌تر از تجهیزات معمولی هستند، تامین تجهیزات مناسب و استاندارد بستگی به توانمندی مالی شرکت‌های زغال سنگ دارد.

▣ استانداردهای جزئی، بدون خطا

حجت‌الله درباری، درباره راهکارهای ارتقای سطح ایمنی به خبرنگار صمت گفت: گام اول در زمینه ارتقای سطح ایمنی معادن این است که اقتصاد درست باشد و نحوه قیمت‌گذاری و درآمد شرکت‌های زغال سنگ فعال به‌گونه‌ای باشد که این شرکت‌ها بتوانند از پس هزینه‌های معدنکاری استاندارد زغال سنگ بربیایند و به تجهیزات دسترسی داشته باشند. گام دوم تدوین استانداردهای مناسب و البته جزئی است. او در تشریح گام دوم ارتقای سطح ایمنی گفت: استانداردهای کلی برای پایش مناسب نیستند و کارآیی ندارند. با توسل به استانداردهای کلی، هر شرایطی قابل‌قبول به‌نظر می‌رسد و نتیجه این می‌شود که هیچ کس و هیچ چیز در حوادث شغلی مقصر نیستند؛ بنابراین استانداردهای قابل استفاده برای پویش مجموعه‌ها باید بسیار جزئی تدوین شوند تا مسیر روشنی برای ردگیری تخلفات احتمالی شرکت‌های معدنی وجود داشته باشد. مدیرعامل شرکت زغال سنگ نگین طبس در پایان اظهار کرد: گام سوم در این مهم نظارت است که باید با آموزش لازم در این زمینه به بهترین شکل و بدون کوچک‌ترین خطا انجام شود. هر قانونی اگر با تمام جزئیات و به بهترین شکل نوشته شود، اما در زمان اجرا نظارتی بر آن وجود نداشته باشد، در عمل کارآیی چندانی ندارد.

سخن پایانی...

روزانه به‌طور میانگین ۵ نفر بر اثر حوادث کاری جان خود را از دست می‌دهند که بیش از یک سوم این حوادث در کارگاه‌های ساختمانی و رقمی بالغ بر ۲ درصد در معادن رخ می‌دهند. این نسبت در اتحادیه اروپا ۱.۷۷ به هر ۱۰۰ هزار نفر است، اما امکان دسترسی به چنین آماری در ایران وجود ندارد. حوادث انسانی کار به هر شکلی که باشد، زیان‌های اقتصادی بسیاری را در ابعاد وسیعی از جامعه سبب می‌شود. طبق گفته کارشناسان برای جلوگیری از حوادث هنگام کار در معادن و ارتقای سطح ایمنی نیاز به تقویت اقتصاد در کشور داریم، چراکه توانمندی‌های مالی و اقتصادی موجب می‌شود تجهیزات معدنکاری روزآمدتری در اختیار معدنکاران قرار گیرد که این امر موجب کاهش خطرات و حوادث انسانی در هنگام کار می‌شود. به‌باور کارشناسان، استانداردهای مناسب مدونی در زمینه حوادث شغلی در ایران وجود ندارد و از آنجا که ایمنی معادن زغال سنگ وابسته به تجهیزات این معادن است، تجهیز مناسب و استاندارد منجر به نظام استاندارد شده که در نهایت ایمنی را ارتقا می‌دهد. چنین حرکتی در قالب مدرنیزاسیون تجهیزات رخ می‌دهد، چراکه دستگاه‌های قدیمی همان کارکرد قدیمی را خواهند داشت و در رابطه با ایمنی نتیجه متفاوتی به‌دست نمی‌دهند. کارشناسان همچنین در این باره معتقدند حوادث شغلی منجر به مرگ عمدتا در معادن کوچک اتفاق می‌افتد؛ معادنی که حاشیه سود آنها کمتر است و ضعف در توانمندی اقتصادی این معادن مانع از افزایش استانداردها در آنها شده است. موانع متعددی بر سر راه فعالیت معادن در ایران وجود دارند. مشکلاتی از قبیل هزینه‌های حمل‌ونقل، کمبود زیرساخت‌های ریلی، الزام به پرداخت مالیات سنگین و نامتناسب به دولت، مشکلات گمرکی برای واردات ماشین‌آلات مورد نیاز و.... اما مسئله مهم‌تر ضرورت پایبندی مسئولان معادن به استانداردهایی است که به‌صورت جزئی و دقیق تعریف شده‌اند. چنین استانداردهایی راه را بر هر گونه تخلف و سرپیچی از قوانین ایمنی شغلی می‌بندد. در همین راستا یکی از هدف‌گذاری‌های مسئولان می‌تواند افزایش منطقی حاشیه سود معادن باشد. در چنین شرایطی شرکت‌های میانجی یا متولی معادن برای افزایش حاشیه سود از ایمنی معدنکاران به‌اصطلاح نمی‌زنند؛ گرچه دست‌کم در سال ۹۸ این حاشیه سود کاهش یافته است. اگر بخواهیم از منظری دیگر به راهکارهای تقویت ایمنی در حوزه معادن زغال سنگ بپردازیم، خواهیم دید که پس از تامین ابعاد مالی و اقتصادی معادن، می‌توان با نظارت کافی همراه با آموزش مناسب، مسئله مهم ایمنی را در معادن محقق کرد. اقتصاد موفق و نظارت بی‌نقص همچون دو بازوی مهم در بدنه معادن زغال سنگ می‌توانند خطرها و آسیب‌های انسانی موجود در این حوزه را به‌طور محسوسی کاهش دهند؛ بنابراین استاندارد ایمنی مدون و قابل قبول، اجرای دقیق قانون استاندارد و نظارت بر آن و در نهایت حاشیه سود منطقی می‌تواند انگیزه زیر پا گذاشتن قوانین را از میان بردارد.

نوبت اول

«آگهی فراخوان»
شرکت سهامی ذوب آهن اصفهان

ردیف	نوع فراخوان	شماره	موضوع	مهلت دریافت اسناد	مهلت ارائه پیشنهاد
۱	مناقصه	۹۹۰۲۳۸۸ R۵	خرید ۱۴۰۶ دست لباس کار دو تکه آتشکاری	۹۹/۱۰/۹	۹۹/۱۰/۲۱
۱	مناقصه	۹۹۰۳۷۴۳ R۱	عملیات تهیه و اجرای انواع دیواربوش و سقف کاذب ساختمان‌های اداری، اتاق‌های فرمان خط تولید و کارگاه‌ها و آزمایشگاه‌ها	۹۹/۱۰/۱۲	۹۹/۱۰/۲۲

ضمناً لیست استعلام های مربوط به خریدهای متوسط (بدون برگزاری مناقصه) در سایت شرکت به آدرس **ذیل** درج می‌گردد.

▣ سایر موارد:

۱- **زمان دریافت اسناد:** از تاریخ نشر آگهی نوبت اول تا پایان ساعت اداری مهلت دریافت اسناد (مندرج در جدول)

۲- جهت دریافت اسناد و کسب اطلاعات بیشتر به آدرس **www.esfahansteel.ir** مراجعه فرمایید.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۹/۱۰/۰۶ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۹/۱۰/۰۸

روابط عمومی ذوب‌آهن اصفهان

آگهی مناقصه عمومی تجدید شده
شماره ۹۹/۳۵/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد پروژه **"خدمات مهندسی، تأمین کالا، ساخت و نصب تجهیزات به‌صورت توأم به منظور احداث ساختمان جدید کنترل کارخانه گندله‌سازی شماره یک"** خود را به‌صورت EPC و از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لذا کلیه متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به آدرس الکترونیکی WWW.GEG.IR مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین‌کنندگان از بخش مناقصه و مزایده دانلود نمایند. مهلت تحویل پاکات ساعت ۹ الی ۱۴ روز دوشنبه مورخ ۹۹/۱۰/۲۲ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه روز چهارشنبه مورخ ۹۹/۱۰/۱۰ مقرر شده است و الزامی می‌باشد. شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

مدیریت قراردادها و معاملات
شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر

آگهی مناقصه عمومی
شماره ۹۹/۵۰/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد **"عملیات محوطه‌سازی اطراف کارخانه خط چهار تولید کنسانتره آهن"** واقع در مجتمع خود را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط و دارای گواهینامه صلاحیت پیمانکاری با رتبه حداقل ۴ در یکی از رشته‌های راه و باند و یا ابنیه و رتبه حداقل ۵ در رشته تأسیسات از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور واگذار نماید. لذا کلیه متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به آدرس الکترونیکی WWW.GEG.IR مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین‌کنندگان از قسمت تأمین‌کنندگان و مشتریان - مناقصه‌ها دانلود نمایند. مهلت تحویل پاکات ساعت ۹ الی ۱۴ روز شنبه مورخ ۹۹/۱۰/۲۰ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه روز چهارشنبه مورخ ۹۹/۱۰/۱۰ مقرر شده است. شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

مدیریت قراردادها و معاملات
شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر

یادداشت

ایمنی لازمه توسعه صنایع پرریسک

منصور یزدی‌زاده/ مدیرعامل شرکت ذوب آهن اصفهان

تجارب جهانی حکایت از آن دارد که با پیشرفت فناوری در جوامع، سلامتی، ایمنی و محیط‌زیست انسان امروز در معرض خطرات فراوانی قرار می‌گیرد. بر همین اساس نیز ضروری است که برای ادامه حیات بشر، حفظ این ۳ مقوله بیش از پیش مورد توجه قرار گیرد. رعایت ضوابط HSE یکی از اصول توسعه پایدار محسوب می‌شود. هدف نهایی هر یک از ۳ موضوع یادشده، حفظ سلامت و زندگی انسان است. در همین حال باید تاکید کرد توجه به ۳ شاخصه یادشده منجر به بهبود بهره‌وری می‌شود. گفتنی است یک سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست زمانی می‌تواند موفق باشد که رویکرد پیشگیرانه‌ای درباره حوادث و بیماری‌های شغلی و خسارت‌های زیست‌محیطی داشته باشد. در همین حال همچون هر سیستم مدیریتی دیگری، فرهنگ‌سازی مناسب از HSEMS منجر به سهولت پیاده‌سازی و کارآیی آن می‌شود. در واقع کرامت انسانی و صیانت از نیروی کار به‌عنوان اصلی‌ترین رکن در پیشرفت، تعالی و بهروری در صنایع مطرح است. این مهم از طریق وجود یک سیستم کارآمد HSE در صنایع و به‌ویژه صنایع با ریسک بالا مانند صنایع فولاد، جاری‌سازی می‌شود. همانطور که پیش‌تر مختصر به آن اشاره شد شاخص‌های HSE و تلاش در جهت ارتقا و بهبود مستمر آن علاوه بر جلوگیری از اعمال و رفتارهای غیرایمن، جلوگیری از حوادث فردی و تجهیزاتی، حفظ سلامت نیروی کار، صیانت از محیط زیست، کنترل و کاهش عوامل آلاینده محیط‌زیست و تحلیل منابع می‌تواند زمینه افزایش بهره‌وری نیروی کار را هم فراهم کند؛ بنابراین باید منتظر بهبود شرایط تولید و رشد سودآوری شرکت‌ها نیز باشیم. در ادامه باید تاکید کرد که ارتقای شاخص‌های HSE مانند اغلب شاخص‌ها، کاری مستمر و همیشگی است که نقطه پایانی برای آن نمی‌توان متصور شد. امروزه رعایت ضوابط و معیارهای ایمنی، بهداشت و محیط‌زیست به‌عنوان یکی از اصلی‌ترین معیارهای کسب‌وکار بنگاه‌های اقتصادی مطرح است. به‌عبارت دیگر، لازمه موفقیت و پیشرو بودن در دنیای رقابتی امروز، توجه ویژه به ایمنی، بهداشت و محیط‌زیست و پیاده‌سازی و اجرای ضوابط مربوط به آن است. شرکت‌های بزرگ فولادی نیز باوجود تنگناهای اقتصادی و تحریم‌های ظالمانه توجه و اهتمام ویژه‌ای به این مهم داشته‌اند. در پایان باید خاطرنشان کرد که شرکت ذوب آهن اصفهان در طول سال‌های اخیر اقدامات ارزنده‌ای را در راستای توجه به شاخص‌های ایمنی، بهداشت و محیط‌زیست اجرایی کرده است. از جمله مهم‌ترین اقدامات این شرکت در حوزه محیط‌زیست می‌توان به بهینه‌سازی سیستم تصفیه غبار اگلوماشین ۱، ۲، ۳؛ بهینه‌سازی الکتروفیلترهای egf و esp ۱ و اگلوماشین ۴؛ بهینه‌سازی الکتروفیلترهای پلی‌زیوس آهک؛ بهینه‌سازی الکتروفیلتر آسپیراسیون کوره ۲؛ نصب بگ فیلتر ناحیه واگن توزین کوره یک؛ بهینه‌سازی سیستم تصفیه غبار میکسر فولادسازی و نصب سیستم تصفیه غبار dedusting باتری ۳ اشاره کرد. علاوه بر این، در بخش آب و پساب نیز بیش از ۱۲۰۰ میلیارد تومان پروژه تعریف و در حال اجراست. از جمله این پروژه‌های می‌توان به انتقال پساب فولادشهر و ایمان‌شهر و فلاورجان و روستاهای اطراف آن و ساخت تصفیه‌خانه مرکزی به ظرفیت ۸۵۰ مترمکعب بر ساعت اشاره کرد. از جمله اقدامات انجام گرفته در حوزه بهداشت حرفه‌ای می‌توان از اجرای پروژه‌های ارگونومی از منظر بهداشت حرفه‌ای به‌منظور کاهش فرسودگی شغلی کارکنان؛ انجام اقدامات لازم در جهت بهبود سلامت غذای کارکنان؛ توجه به بهداشت روان کارکنان از طریق ارائه خدمات روانشناسی صنعتی و سنجش مواجهه کارکنان با عوامل شیمیایی کارگاهی از طریق پیمانکار واجد شرایط نام برد. در بخش آتش‌نشانی نیز اقداماتی همچون بازسازی و ارتقای ناوگان آتش نشانی، آموزش و ارتقای دانش کارکنان کارخانه در خصوص شناخت و اطفاء حریق، ارتقاء و بروز رسانی تجهیزات آتش‌نشانی از قبیل سیستم، مانیتورینگ اعلام حریق اتاق فرمان آتش نشانی، پیگیری راه‌اندازی سیستم‌های اطفاء حریق اتوماتیک کارخانه، ارتقای علمی کارکنان آتش‌نشانی و پیگیری بازسازی ساختمان آتش‌نشانی اشاره کرد. مهم‌ترین اقدامات انجام گرفته در حوزه ایمنی فنی می‌توان به برنامه‌ریزی و برگزاری کمیته‌های حفاظت و بهداشت کار با رویکرد جدید و هدفمند؛ تلاش در راستای ترویج و ارتقای فرهنگ و افزایش رقابت در مباحث ایمنی اشاره کرد.

محیط‌زیست، سومین رکن HSE

تولید بدون پسماند، پایدار است

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

سیدچنگیز خضری

محمد حیدرزاده

ایمنی، بهداشت و محیط‌زیست از ابزارهای مدیریتی هستند که به‌ویژه در حوزه صنایع معدنی مورد توجه قرار دارند. با توجه به این نکته که صنایع معدنی ذاتا در رده منابع اصلی انتشار آلاینده‌های محیط زیستی به‌شمار می‌روند، در این گزارش، تلاش شده به این بخش از مقوله مهم HSE پرداخته شود. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که در دنیای کنونی توجه به شاخصه‌های حفاظت از محیط زیست، جزو ارکان اصلی توسعه پایدار محسوب می‌شود؛ بنابراین از فعالان صنعتی انتظار می‌رود با مدیریت درست، زمینه حفاظت از محیط‌زیست را فراهم کنند. گفتنی است صنایع سرب و روی در رده صنایع آلاینده قرار دارند؛ بنابراین برای بررسی آلایندگی و روش‌های کنترل صنایع سرب و روی با فعالان این صنعت گفت‌وگو کرده‌ایم.

حفاظت از اکوسیستم

سیدچنگیز خضری، عضو هیات مدیره انجمن معدنکاران سرب و روی ایران در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: هر نوع فعالیت انسان روی زمین، چرخه طبیعی اکوسیستم را تحت تاثیر قرار می‌دهد. صنایع نیز بسته به نوع فعالیت و میزان رابطه ورودی و خروجی مواد و انرژی، بر محیط‌زیست اطراف خود اثرگذار هستند. از آنجایی که اغلب فرآیندهای تولید محصول با استفاده از مواد اولیه (خام یا پیش‌فرآیند شده) و مصرف انرژی و آب طراحی شده‌اند و در برخی موارد به‌ویژه صنایع متالورژی فرآیندهای حرارتی در دماهای بالا و سوختن نیز وجود دارد، بنابراین خروجی (Discharge) واحدهای صنعتی از طریق نشت مواد در هوا (اگزوزها)، نشت پساب به محیط اطراف و تولید پسماندهای جامد می‌تواند با ۳ عنصر اصلی اکوسیستم یعنی آب، خاک و هوا رابطه مستقیم داشته باشد؛ بنابراین مدیریت این پسماندها ضروری به‌نظر می‌رسد.

وی در ادامه افزود: استخراج، تولید ماده معدنی از معدن و انتقال آن به واحدهای فرآوری، نگهداری و مدیریت باطله‌ها در معدن، فرآوری و تولید کنسانتره و تولید شمش فلزات سرب و روی می‌تواند به نحوی مدیریت شود که هیچ‌گونه آلایندگی برای طبیعت به همراه نداشته باشد، چراکه در دنیای صنعتی کنونی، مفاهیمی مانند تولید بدون خروجی توسعه یافته و در اغلب واحدهای صنعتی اجرا شده است. با این مفهوم، فرآیند تولید به نحوی طراحی می‌شود که انواع خروجی‌های فرآیند تولید از جمله انواع پساب‌ها و پسماندهای جامد و همچنین گازهای خروجی باید در فرآیند تولید از طریق کاهش مقدار آن، استفاده مجدد و درنهایت تبدیل به مواد دیگر به‌عنوان محصولات جانبی یا بازیافت مورد استفاده قرار بگیرد و از واحد صنعتی به‌عنوان خروجی آلاینده محیط‌زیست خارج نشود. در این روش تلاش می‌شود پسماند و خروجی واحدهای تولیدی به صفر نزدیک شود. استفاده از فناوری‌های بر مبنای مفهوم ZLD در حال حاضر به‌عنوان یکی از مهم‌ترین دستاوردهای محیط زیستی در واحدهای صنعتی جهان در حال انجام است.

تولید پایدار

خضری در ادامه اظهار کرد: استفاده از فناوری‌های نوین برای تولید محصول منجر به از بین رفتن آلایندگی‌های زیست‌محیطی می‌شود. امروزه می‌توان پیچیده‌ترین صنایع و فرآیندهای تولیدی را در پیچیده‌ترین فضاهای اجتماعی و اکوسیستم‌های حساس به پارامترهای زیست‌محیطی احداث کرد و بدون آسیب رساندن به محیط‌زیست و انسان‌ها، تولیدی سبز و پایدار داشت.

صاحبان صنایع باید بپذیرند خودشان در این اکوسیستم زندگی می‌کنند، در قبال آن مسئول هستند و درنتیجه باید برای حفظ آن هزینه کنند. در دنیای کنونی، جامعه، کارکنان، رقبا، تامین‌کنندگان، سهامداران و محیط‌زیست جزو ذی‌نفعان یک کسب‌وکار یا بنگاه اقتصادی به‌شمار می‌روند؛ بنابراین فعالان اقتصادی باید بخشی از درآمدهای خود را برای حفظ محیط‌زیست هزینه کنند.

اما متاسفانه هنوز در کشور ما فرهنگ حفاظت از محیط‌زیست در میان همه مدیران جا نیفتاده است. هنوز برخی از مدیران دولتی و خصوصی به این بلوغ نرسیده‌اند که محیط‌زیست، اولویت نخست است. درنتیجه انتظار می‌رود اقدامات گسترده‌تری برای آموزش و فرهنگ‌سازی الزامات زیست‌محیطی تخصیص یابد. اگرچه نباید مشکلات اقتصادی و تحریم‌ها را نیز در عدم‌دستیابی به نتایج مطلوب در تعامل صنعت و محیط‌زیست از نظر دور داشت.

عکس: صمت

محیط‌زیست و تولید

محمد حیدرزاده، مدیر کارخانه خالص‌سازان روی زنجان در گفت‌وگو با صمت تاکید کرد: استخراج خاک حاوی سرب و روی از معدن و انتقال آن به واحدهای کنسانتره‌سازی، دپوی باطله در معدن و تولید شمش با عارضه‌های زیست‌محیطی همراه است؛ بنابراین نحوه ذخیره‌سازی این محصولات از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. به‌ویژه که باطله‌های معدنی حجیم هستند و همین موضوع، ذخیره‌سازی آنها را دشوار می‌کند. در ادامه کنسانتره تولید شده در واحد فرآوری برای تولید شمش روی به واحدهای هیدرومتالورژی منتقل می‌شود. در طول فرآیند تولید شمش، انواع فیلترکیک‌ها و ضایعات حاصل می‌شود. این ضایعات نیز باید متناسب با مقتضیات و با رعایت استانداردها دپو شود.

ارزش‌آفرینی از ضایعات

حیدرزاده افزود: در همین حال، کنترل فرآیندهای تولید به‌گونه‌ای که ضایعات به حداقل کاهش یابد، ضروری است. در ادامه نیز باید نسبت به بازیافت آنها اقدام شود. با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین می‌توان فلزات آلاینده اما با ارزشی که در پسماندها باقی مانده را به‌عنوان محصول جانبی استخراج کرد. درواقع این فلزات به‌گونه‌ای فرآوری می‌شوند که محصول جانبی قلمداد شود. منظور از محصول جانبی آن است که عارضه زیست‌محیطی ندارد و در عین حال قابلیت فروش و استفاده را دارد.

به‌عنوان نمونه، در فیلترکیک‌های تصفیه بازمانده از واحدهای تولید شمش روی، عناصری مانند نیکل، کادمیوم، کبالت و... وجود دارد. این عناصر محیط‌زیست را آلوده می‌کنند؛ بنابراین می‌توان آنها را به راکتورهایی منتقل و با جداسازی عناصر یادشده محصولاتی مانند شمش نیکل، کادمیوم و اکسید کبالت تولید کرد. درواقع محصولی تولید می‌شود که نه‌تنها آلودگی ندارد، بلکه به محصولی با ارزش‌افزوده بالاتر تبدیل خواهد شد.

مدیر کارخانه خالص‌سازان روی زنجان در ادامه گفت: شرکت‌های توسعه‌یافته از فناوری‌های پیشرفته‌تری برای تولید شمش استفاده می‌کنند.

رعایت مسائل زیست محیطی برای این شرکت‌ها اهمیت دارد اما در همین حال در تلاشند از ماده معدنی نهایت استفاده اقتصادی را برده و ارزش‌افزوده بیشتری ایجاد کنند؛ درنتیجه استخراج تمام فلزات موجود در این خاک برای آنها اهمیت ویژه‌ای دارد.

اما فعالیت در این واحدها با تولید شمش روی در ایران یک تفاوت اساسی دارد و آن هم تولید با ظرفیت‌های بسیار بالاست. درواقع واحدهای تولید شمش در ایران گاهی چنان ظرفیت تولید پایینی دارند که استخراج احداث واحدی برای بازیافت نیکل یا کادمیوم و... برای آنها هیچ صرفه اقتصادی ندارد.

سخن پایانی

از مجموع موارد یادشده این گونه برداشت می‌شود که فعالیت صنایع معدنی به‌ویژه تولید برخی محصولات، با آلایندگی همراه است اما بهره‌گیری از فناوری‌های نوین تاثیر بسزایی بر حذف یا کاهش قابل توجه این آلایندگی‌ها دارد. بنابراین امید می‌رود در سایه کاهش محدودیت‌های بین‌المللی، ورود تجهیزات نوین به کشور تسهیل و گامی در راستای حفاظت از طبیعت برداشته شود.

فولاد مبارکه روی مدار توسعه

از مزایای احداث واحد نوردگرم می‌توان به افزایش اشتغال به میزان ۵۰هزار نفر به‌طور مستقیم و غیرمستقیم اشاره کرد. با تحریم دوباره شرکت فولاد مبارکه، منتظر شرایط سخت برای این شرکت در سال ۹۹ بودیم، سالی که با بیماری کرونا آغاز شد و چرخ‌های اقتصادی کشور را تا حدودی نگهداشت اما در بین موجی از اخبار منفی اقتصادی، شرکت فولاد مبارکه نه‌تنها از تولید باز نایستاد، بلکه مدیران جهادی این شرکت همراه با سربازان جبهه تولید توانستند پروژه‌های مهمی را به ارمغان بیاورند. به گزارش گسترش‌نیوز پروژه ساخت واحد تولید کنسانتره سنگ آهن شرکت صنایع معدنی فولاد سنگان با اعتباری افزون بر ۱۵۰ میلیون یورو و ۷۵۰ میلیارد تومان یکی از اهداف مهم فولاد مبارکه در سال‌های تحریم به‌شمار می‌رود. در این بین، می‌توان به پروژه‌هایی مانند ساخت فولادسازی و ریخته‌گری تختال شرکت فولاد سفیددشت چهارمحال و بختیاری با اعتباری افزون بر ۹۵میلیون یورو و ۱۵۰۰ میلیارد تومان، پروژه احداث واحد فولادسازی و ریخته‌گری بیلت مجتمع فولاد زاگرس اندیمشک با اعتباری افزون بر ۳۶.۵ میلیون یورو و ۴۸۴ میلیارد تومان و پروژه طرح توسعه شرکت فولاد امیرکبیر کاشان با اعتباری افزون بر ۱۲ میلیون یورو و ۳۷۰۰ میلیارد تومان اشاره کرد. همچنین از پروژه‌های مهم فولاد مبارکه برای شرکت فولاد هرمزگان می‌توان به پروژه افزایش ظرفیت زیرسقف از ۱.۵ به ۲ میلیون تن تختال فولاد هرمزگان با اعتباری افزون بر ۸۰ میلیون یورو و ۱۷۰۰ میلیارد تومان و پروژه احداث کارخانه تولید ورق عریض شرکت فولاد هرمزگا ن با اعتباری بیش از ۱۵۰ میلیون یورو و ۴۱۰۰ میلیارد تومان را نام برد. گفتنی است در ۳۰ سال گذشته صنعت فولاد در جهان بسیار تحول یافته و محصولات فولادی تنوع و تکثر قابل‌ملاحظه‌ای پیدا کرده است. این تحولات در صنعت فولاد به نحوی است که فولاد مبارکه به‌عنوان پیشران صنعت فولاد ایران دیگر قادر نیست با خط نورد ۳۰ سال پیش به فعالیت ادامه بدهد و همچنان پیشرو باقی بماند. اکنون در دنیا پیشرفت صنعت فولاد عمدتا حرکت به سمت فولادهای سبک‌تر اما مستحکم‌تر و عریض‌تر است و این موضوع شامل مصرف تمام صنایع از جمله صنعت خودرو، لوازم خانگی، صنعت نفت و گاز و سایر صنایع فلزی می‌شود. امروز در دنیا هم باید موارد کمتری مصرف و هم انرژی و بهره‌وری نیروی کار مدیریت شود. در این راستا، فولاد مبارکه ابرپروژه خط نوردگرم ۲ با اعتباری افزون بر ۲۵۵ میلیون یورو و ۸۸۰۰ میلیارد تومان آغاز کرده است. از مزایای احداث واحد نوردگرم می‌توان به افزایش اشتغال به میزان ۵۰ هزار نفر به‌طور مستقیم و غیرمستقیم، تولید ورق‌های فولادی عریض برای تولید لوله‌های انتقال آب، نفت و گاز، بی‌نیازی کشور از واردات ورق‌های فولادی ویژه لوله‌های انتقال نفت و گاز، تولید ورق‌های فولادی عریض با ضخامت پایین و استحکام بالا برای مصارف ساختمانی و صنایع لوله و پروفیل، تولید ورق‌های فولادی عریض با ضخامت پایین و استحکام بالا برای تولید خودروهایی سبک‌تر با ایمنی بالاتر که منجر به کاهش سوخت و کاهش آلایندگی خواهد شد، ایجاد ارزش‌افزوده بالاتر در زنجیره تولید فولاد کشور و افزایش نرخ تولید ناخالص ملی، ایجاد فرصت صادرات ورق گرم نوردیده شده با اتکا بر اقتصاد درونزا برای توسعه صادرات غیرنفتی و رفع تحریم تولید بیش از ۴۴۰هزار تن تختال دارای مقامت به خردگی گاز ترش و ویژه انتقال گاز از کوره به جاسک اشاره کرد.

سرمایه‌گذاری هیندالکو در صنایع پایین‌دستی

شرکت هندی هیندالکو اعلام کرده که تصمیم دارد با صرف ۷۳۰ کرور روپیه هزینه، یک واحد اکستروژن آلومینیوم در منطقه سیلواسا (Silvassa) راه‌اندازی کند. به گزارش باشگاه آلومینیوم، قرار است این واحد اکسترود آلومینیومی با ظرفیت ۳۴ هزار تن در سال بازار رو به رشد منطقه جنوبی و غربی هند را تامین کند.

این پروژه بخشی از تصمیم اخیر شرکت هیندالکو جهت افزایش ظرفیت تولید در صنایع پایین‌دستی است. ساتیش پای، مدیرعامل شرکت اظهار کرد: با بهبود شرایط صنایع ساختمانی و خودروسازی در بازار، نیاز بازار به انواع محصولات آلومینیومی رو به افزایش است لذا این مسئله، عامل اصلی توسعه صنایع مختلف پایین‌دستی بوده است. پیش‌بینی می‌شود که بازار اکستروژن هند از ۳۷۳ هزار تن کنونی به ۸۵۰ هزار تن در سال ۲۰۳۰ توسعه یابد. ۶۰ درصد بازار اکستروژن هند متعلق به مناطق غربی و جنوبی است. قرار است واحد سیلواسا به مشتریان هیندالکو در این مناطق کمک کرده و آن‌ها را تأمین کند.

شرکت هیندالکو تصمیم دارد ظرفیت خود را در صنایع پایین‌دستی از ۳۰۰ هزار تن کنونی به ۶۰۰ هزار تن افزایش دهد. این پروژه ۷ هزار کرور روپیه هزینه خواهد برد (کرور معادل ۱۰ میلیون است). واحدهای اکستروژن هیندالکو در رنوکوت (Renukoot) و آلوپورام (Alupuram)، محصولات خود را عمدتا به صنایع خودروسازی، دفاع، هوا-فضا و ساختمان می‌فروشند.

پیشرفت فیزیکی ۵۰ درصدی فاز اول سرب و روی مهدی‌آباد

فاز اول طرح سرب و روی مهدی‌آباد به عنوان بزرگترین کارخانه کنسانتره روی کشور تا کنون ۵۰ درصد رشد فیزیکی داشته است.

ظرفیت این فاز ۲ میلیون تن خوراک ورودی است که با توجه به عیار معدن مهدی‌آباد حدود ۲۰۰ هزار تن کنسانتره روی تولید خواهد نمود.

بر این اساس پیشرفت کنونی پیش‌بینی می‌گردد فاز اول طرح در اواسط سال ۱۴۰۰ به بهره‌برداری برسد به‌طوری‌که کلیه تجهیزات فاز اول خریداری و وارد سایت شده است و فونداسیون بخش‌های مختلف نیز در حال تکمیل است و به زودی عملیات نصب تجهیزات آغاز خواهد شد.

این طرح عظیم شامل پروژه‌های مختلفی از جمله خط انتقال آب به طول ۱۰۰ کیلومتر، خط انتقال برق و احداث پست، پیش باطله‌برداری از معدن، احداث کارخانجات کنسانتره و کاتد و... می‌باشد که از حیث ظرفیت و وسعت کار یکی از بزرگترین کارخانجات کنسانتره فلز روی در سطح جهان است و پس از تکمیل همه فازها حدود ۴ درصد تولید جهان را به خود اختصاص خواهد داد و در مجموع سالیانه ۸۰۰ هزار تن کنسانتره معادل ۲۸۰ هزار تن فلز محتوی روی تولید خواهد نمود.

این در حالی است که تولید شمش روی کشور هم اکنون حدود ۲۰۰ هزار تن در سال است.

نوبت دوم
شناسه ۱۰۶۵۷۹۲

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی
اداره کل تعاون کار و رفاه اجتماعی استان هرمزگان

فراخوان مزایده یک دستگاه منزل مسکونی و تجاری

اداره کل تعاون کار و رفاه اجتماعی استان هرمزگان

این اداره کل در نظر دارد یک واحد منزل مسکونی وتجاری خودرا از طریق مزایده عمومی به شرح جدول ذیل به فروش برساند

نام مرکز	پلاک ثبتی		متراژ (مترمربع)	کاربری	قیمت کارشناسی	آدرس
	اصلی	فرعی				
واحد مسکونی تجاری	شماره یک	۳۰۷۲	عرصه ۳۵۰ و عیان ۱۹۸	تجاری مسکونی	۶۵/۰۰۰/۰۰۰ریال	بندر عباس -گلشهرجنوبی خیابان فردوس کوچه شب بواول شرقی پلاک ۱۱

متقاضیان جهت دریافت اوراق مزایده به سامانه تدارکات الکترونیکی به آدرس https://eproca.setadiran.ir به شماره مزایده ۲۰۹۹۰۰۳۵۹۴۰۰۰۰۱ مراجعه وبعد از دریافت اسناد مزایده از طریق سامانه پیشنهاد قیمت ومستندات خود را بار گذاری نمایند.

تاریخ انتشارآگهی مزایده در روزنامه: ۱۳۹۹/۱۰/۴ و ۱۳۹۹/۱۰/۰۶

مهلت دریافت اسناد مزایده از سامانه ستاد: از تاریخ ۱۳۹۹/۱۰/۰۶ به مدت ۱۰روزکاری مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۱۶

مهلت بارگذری اسناد مزایده در سامانه ستاد: تا ۱۳۹۹/۱۰/۱۷

زمان بازگشایی اوراق مزایده مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۲۰ راس ساعت ۱۰صبح در محل اداره کل تعاون کار و رفاه اجتماعی هرمزگان

زمان اعلام به برنده مورخ ۱۳۹۹/۱۰/ ۲۱ زمان بازدید: از ۱۳۹۹/۱۰/۰۶ لغایت ۱۳۹۹/۱۰/۱۶همه روزه بجز روزهای تعطیل از ساعت ۸ لغایت ۱۳بجز روز پنجشنبه از ۸ لغایت ۱۲

ضمنا رعایت موارد ذیل الزامی می‌باشد:

۱- برگزاری مزایده صرفا از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت می‌باشد و کلیه مراحل فرآیند مزایده شامل دریافت اسناد پرداخت تضمین مزایده، پرداخت و تحویل کالا در بستر سامانه ازاین طریق امکان‌پذیر می‌باشد. (اصل فیش واریزی به این اداره کل واحددبیرخانه امور مالی در پاکت دربسته تحویل نمایند در زمان مقرر)

۲-علاقمندان به شرکت در مزایده می‌بایست جهت ثبت‌نام و دریافت گواهی الکترونیکی (توکن) با شماره های ذیل تماس حاصل نمایند:

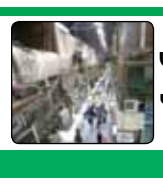
مرکز پشتیبانی وراهبری سامانه: ۴۱۹۳۴-۰۲۱

اطلاعات تماس دفاتر ثبت‌نام سایر استان‌ها، در سایت سامانه (https://eproca.setadiran.ir) بخش ثبت‌نام /پروفایل مزایده‌گر موجود است.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۹/۱۰/۰۴ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۹/۱۰/۰۶

اداره کل تعاون کار و رفاه اجتماعی استان هرمزگان

گسترش تجارت
همصدا با تجار
شنبه
۶ دی ۱۳۹۹
۱۱ جمادی‌الاول ۱۴۴۲
۲۶ دسامبر ۲۰۲۰
شماره ۱۶۹۱
پیاپی ۳۰۰۹

ایمنی واحدهای صنفی مناسب نیست

پیمان برادری میان نمایشگاه تهران و رسانه‌ها بسته شد

نقش ایمنی و سلامت در رونق اقتصاد تا چه حد است؟

HSE و تاثیر آن بر تجارت

در سال‌های اخیر و با حرکت حوزه تولید و تجارت از فاز سنتی به نوین، اصطلاحات، تعاریف و بخش‌های جدید بسیاری پا به این عرصه گذاشته‌اند که البته می‌توان گفت بسیاری از آنها لااقل در ابتدا گرته‌برداری از نظام‌های مدون غربی در حوزه اقتصاد بوده‌اند. یکی از این موضوعات که در سال‌های اخیر موردتوجه بسیاری از اهالی اقتصاد قرار گرفته، بحث توجه به HSE یا همان سلامت، ایمنی و محیط‌زیست در حوزه تولید و تجارت است که طرفداران زیادی نیز دارد. اما آیا واقعا این HSE می‌تواند مولفه موثری در افزایش راندمان تولید باشد؟! و مهم‌تر از آن اینکه توجه به این موضوع در تجارت تا چه میزان است؟! با گزارش صمت در این باره همراه باشید:

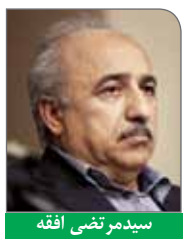
HSE چیست؟

HSE مخفف سه کلمه بهداشت (health)، ایمنی (safety) و محیط‌زیست (environment) است و در دنیایی که تبدیل به محلی برای رقابت شده، توجه به این ۳ مولفه می‌تواند گام بلندی در مسیر تولید و توسعه اقتصادی باشد. اهمیت این موضوع در اقتصاد امروز به‌حدی است که تحقق اهداف سازمان‌ها در کسب‌وکارهای مختلف در سایه بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست به یکی از اولویت‌های سازمان‌ها در تجارت امروز تبدیل شده است. بهداشت و ایمنی از سال ۱۸۸۵ با هم مطرح شده‌اند و هر جا که ایمنی مطرح شده، سخن از بهداشت و محیط نیز به میان آمده است. مباحث ایمنی بعد از انقلاب صنعتی به‌دلایل افزایش آمار مرگ‌ومیر کارگران مطرح شد. همچنین مسائل محیط‌زیست بعد از انقلاب صنعتی به‌وجود آمد و به‌شکل عادی مطرح شد. بهداشت کار یا مهندسی بهداشت در ساختار HSE شامل کلیه خدمات بهداشت محیط، بهداشت تغذیه کارکنان و بهداشت حرفه‌ای داخل محیط‌های کاری و صنعتی است. مهندسی بهداشت مانند دیگر علوم برای ارائه خدمات خود به فراخور نیاز صنعت نیازمند بهره‌گیری از تخصص‌های مختلف از قبیل شیمی، آمار، اپیدمیولوژی، فیزیولوژی، سم‌شناسی، آناتومی، طب صنعتی، تغذیه و توانبخشی است.

اما شاید پرسشی که در این میان مطرح می‌شود این باشد که تاثیر این ساختار سه‌گانه در تجارت و صادرات چگونه و تا چه حد می‌تواند باشد؟!

ایمنی و سلامت مهم‌تر از تخصص است

سیدمرتضی افقه، اقتصاددان و استاد دانشگاه در این زمینه معتقد است هیچ یک از اجزای توسعه اقتصادی و عوامل موثر بر آن را نمی‌توان به‌تنهایی و به شکل مجزا مورد بررسی قرار داد. افقه در این باره در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: از دهه ۷۰ میلادی به این سو نقش نیروی انسانی در توسعه اقتصادی بیش از گذشته مورد توجه قرار گرفت و بر این اساس به‌تدریج انسان و نیروی کار متخصص فاکتور مهم‌تری برای توسعه تلقی شد. این موضوع با مطرح شدن نظریه‌های آمارتیاسن به‌عنوان بانی نظریه‌های نقش نیروی انسانی در اقتصاد تکامل بیشتری پیدا کرد و نقش سلامت نیز در توسعه مطرح شد. این استاد دانشگاه درباره موضوع یادشده اضافه کرد: در نهایت به‌تدریج انسان سالم و متخصص به‌عنوان رکن اصلی توسعه اقتصادی مطرح شد و این موضوع از مبنای درآمدمحوری، به سمت محوریت انسان گرایش پیدا کرد. افقه درباره نقش این نگرش در توسعه تجارت نیز عنوان کرد: تجارت برمبنای تولید شکل می‌گیرد و تولید باتوجه به هزینه‌های تمام شده کالاست که می‌تواند یک عملکرد سودآور تلقی شود. با این استدلال بکارگیری عناصری که می‌تواند بهره‌وری تولید را افزایش دهد، با کاستن هزینه‌ها به بهبود چرخه اقتصادی کمک می‌کند. وی همچنین اضافه کرد: در کنار این مسئله توجه به ایمنی، سلامت و بهداشت محیط در مجموعه‌های تولیدی دارای نگاه رقابتی و صادرات‌محور، از میزان از کارافتادگی، آسیب و بیماری می‌کاهد و هزینه‌های متعاقب آن را کاهش می‌دهد. در این شرایط کفه رقابت به سمت صادراتی سنگین خواهد شد که باتوجه به این اصول، با کاهش هزینه‌های تولید خود را با مولفه‌های اقتصادی منطبق‌تر کرده است. افقه گفت: در حال حاضر باتوجه به تغییر نگرش‌های ایجاد شده در حوزه اقتصاد، توسعه اقتصادی برمبنای انسان متخصص و سالم تعریف می‌شود که در این تعریف حتی مولفه سلامت بیش از مولفه تخصص و دانش مورد تاکید قرار می‌گیرد.

سیدمرتضی افقه

دیدگاه آمارتیاسن در اقتصاد نوین

آمارتیاسن به‌عنوان یکی از ارائه‌دهندگان دیدگاه‌های مولف در حوزه اقتصاد، نقش‌آفرینان را تحت ۳ عنوان تقسیم‌بندی می‌کند. نقش انسان، نقش مردم‌سالاری و نقش ارزش‌ها. ایده اصلی آمارتیاسن بر این مبنا است که زندگی انسان صرفا براساس درآمد و ثروت نیست، بلکه ایمنی، سلامت و آزادی در این میان بسیار اهمیت دارد و زندگی ما باید براساس میزان برخورداری ما از این مولفه‌ها اندازه‌گیری شود. برای او ظرفیت انسانی توسعه بسیار حائز اهمیت است و در بحث توسعه به قابلیت‌های ذاتی افراد توجه می‌کند. او حتی اعتقاد دارد به‌جای تلاش برای تولید بیشتر به بحث قابلیت‌های انسانی پرداخته شود. او آزادی را یکی از اجزای ذاتی توسعه می‌داند. آمارتیاسن می‌گوید فرآیند توسعه اقتصادی با افزایش مولفه‌های ذکر شده ارتباط مستقیم دارد. آمارتیاسن در واقع در بسیاری از نظریات خود از دیدگاه انسانی و اخلاقی به مسئله توسعه پایدار می‌پردازد زیرا اعتقاد دارد توسعه با مسائل و رشد انسانی سروکار دارد. این نکته در مواجهه با مسائلی چون حفاظت از محیط‌زیست اهمیت تام دارد.

فاصله ارتباط HSE با تجارت

حسین محمودی اصل، کارشناس اقتصاد و کارآفرینی نیز در گفت‌وگو با صمت با تاکید بر اینکه توجه به ایمنی و سلامت در روند تولید از کلیدهای موفقیت تولید و توسعه تجاری کشورهای پیشرفته در حوزه تجارت محسوب می‌شود، عنوان کرد: شرکت‌ها و کشورهایی می‌توانند محصولات خود در بازارهای جهانی ارائه کنند و به موفقیت در این زمینه برسند که علاوه بر ایجاد استانداردهای لازم در محصول خود، بتوانند استانداردهای اساسی در مسیر تولید و نیروی انسانی خود ایجاد کنند اما حقیقت این است که این ارتباط در بیشتر بخش‌های تجارت چندان ملموس نیست.

وی در این زمینه افزود: گرچه در حال حاضر یکی از مولفه‌های اصلی فروش در بازارهای بین‌المللی کیفیت براساس استانداردهای بین‌المللی است اما باید به این نکته نیز توجه داشته باشیم که این تولید زمانی بهره‌وری لازم و قابلیت رقابت را خواهد داشت که هزینه‌های و سرمایه‌گذاری‌های انجام شده در بهترین حالت خود و در راستای بهبود تولید قرار گیرند.

وی گفت: اگر نیروی کار در مسیر تولید و فضای فعالیت نتواند حائز حداقل‌های موردنیاز باشد، به‌تدریج مولفه‌های بهره‌وری تحت تاثیر قرار می‌گیرد و منجر به افت کیفی و کمی تولید می‌شود.

محمودی اصل در این باره تصریح کرد: بررسی‌های آماری و تفصیلی در این زمینه نشان می‌دهد قریب به اتفاق کمپانی‌های موفق در حوزه تولید و تجارت، زمانی توانسته‌اند در این مسیر استمرار لازم را داشته باشند که به موضوع HSE و ارتقای کیفیت محیط کار توجه داشته‌اند. وی تصریح کرد: ما نیز اگر می‌خواهیم سهمی برای خود در بازارهای تجاری داشته باشیم باید بتوانیم با الگوبرداری از گروه‌های موفق در این زمینه یک زنجیره تولید و عرضه باکیفیت طراحی کنیم و با در نظر گرفتن اهمیت سلامت و ایمنی نیروی کار متخصص، تولید را به سمت بهره‌وری سوق دهیم. محمودی اصل در عین حال تاکید کرد: بحث HSE در هر حال موضوعی است که در فرآیند تولید مطرح است و نتایج آن است که می‌تواند در بعد تجاری نمود پیدا کند.

حسین محمودی اصل

کدام HSE را می‌جوییم

گرچه بسیاری از کارشناسان حوزه‌های مختلف اقتصادی بر این اعتقادند که توجه به مولفه‌هایی نظیر ایمنی و سلامت می‌تواند متضمن بهره‌وری تولید باشد اما به‌نظر می‌رسد HSE در اغلب فضاهای تولید در کشور ما به‌ویژه در بخش‌های کوچک و متوسط بیش از آنکه جنبه راهبردی داشته باشد، جلوه نمادین دارد و شاید در بیشتر موارد تنها به اقدامات کوچک سالانه و فرمالیته محدود شود.

با این حال اگر واقعا قصد ما از ایجاد واحدهایی به‌نام HSE یا R&D و بخش‌هایی نظیر آن، فقط تن دادن به قانون‌های اجباری نباشد و به نصب یک تابلو بر در یک اتاق معطوف نشود، باید بپذیریم که این شاخه‌ها نیز مانند تمام فعالیت‌های حرفه‌ای و تخصصی نیاز به ورود آدم‌های حرفه‌ای دارد که اصول کار را بدانند و با اصول بررسی و تحقیق در این زمینه آشنا باشند.

ارتقای اقتصاد کلان با فرهنگ مشارکتی

نوید ادریس، مدیر بین‌الملل اتاق جوانان ایران: اگر بخواهیم فرهنگ مشارکتی دیرباز ایران را با اقتصاد ساختاریافته جدید ادغام کنیم و مسبب ارتقای اقتصاد کلان کشورمان بشویم می‌توانیم از اقتصاد مشارکتی استفاده کنیم؛ بنابراین باید از مفاهیم جدید با تلفیق در فرهنگ خود با هدف پیشتازی اقتصادی استفاده کنیم؛ مفاهیمی همچون اقتصاد مردمی مبتنی بر بهره‌وری حداکثری برپایه اقتصاد مقاومتی. برای تحقق این اتفاق نیز باید با تدوین قوانین مفاهیم اقتصادی را مبنی بر انقلاب صنعتی چهارم یا همان اقتصاد دیجیتالی توسعه دهیم.

در اقتصاد اشتراکی، «مالکیت» جای خود را به «اشتراک» می‌دهد. معنای فرهنگ و کلمه «فروشندگان» به «ارائه‌دهندگان» و همچنین فرهنگ و کلمه «خریداران» به «کاربران» تغییر می‌یابد. در این شرایط «سرمایه اجتماعی» به اندازه «سرمایه بازار» مهم می‌شود. «پیشرفت عادلانه» جایگزین «مصرف‌گرایی» می‌شود و شاخص‌های کیفیت زندگی از تولید ناخالص ملی مهم‌تر می‌شوند؛ این یعنی پایداری.

در حقیقت اقتصاد اشتراکی می‌تواند به اقتصاد دایره‌ای تبدیل شود که در آن کالاها و خدمات در بین چندین کاربر توزیع می‌شود و تاثیر مخرب مصرف بر محیط‌زیست به‌طور چشمگیری کاهش می‌یابد.

▣ الزامات محقق شدن اقتصاد اشتراکی:

فناوری پیشرفته: از آنجا که «اعتماد» نیروی محرکه اقتصاد مشترک است، فناوری باید به مردم اجازه دهد اطلاعات شفاف و به‌روز در اختیار گیرندگان خدمات قرار گیرد.

کیفیت بالای محصولات: تولیدکنندگان باید کالاهای کمتری تولید کنند که دوام و جذابیت بیشتری داشته باشد. یک محصول مشترک باید با در نظر گرفتن «مالکیت چندگانه» ایجاد شود تا بسیاری از مردم بتوانند از آن به‌طور کامل استفاده کنند. این امر می‌تواند هزینه تولید و قیمت‌ها را نیز افزایش دهد.

۳.ارزش‌های والای اخلاقی. باید فلسفه غیرمصرف‌گرایی را پذیرفت و با ایجاد فرصت‌های جدید، افق فکری را گسترش داد. این ارزش انسان بودن است.

ویژگی‌های اصلی مدل تجاری اقتصاد اشتراکی عبارتند از:

- دسترسی به‌جای مالکیت: متقاضی به‌جای خریدن یک دارایی، آن را از شخص دیگری اجاره می‌کند.

- یک پلتفرم مالکان و جویندگان را گرد هم آورده و کلیه فرآیندهای بین آنها را تسهیل می‌کند.

- پلتفرم خود هیچ یک از دارایی‌های ارائه شده را در اختیار ندارد.

▣ تاثیر کارهای اجرایی در اقتصاد اشتراکی

۱- توسعه فرهنگ اعتماد: از آنجا که اقتصاد اشتراکی براساس اعتماد بین شرکت‌کنندگان و فراهم‌آورندگان است، اجرای مکانیسمی مانند نظر دادن و رتبه‌بندی در پلتفرم بسیار مهم است. همچنین در زمان سوءاستفاده مکانیسم پشتیبانی و تنبیه باید استفاده شود.

۲-روند معاملات روان: به‌عنوان مثال، هم‌اکنون می‌توان از طریق Airbnb اتاقی را روی تلفن همراه رزرو کرد و این هم هزینه تراکنش و هم زمان را کاهش می‌دهد.

۳- تعامل مداوم کاربران: برای حفظ مقیاس مشخصی از تقاضا و عرضه، ارائه تبلیغات ضروری است.به‌عنوان مثال به‌منظور ایجاد وفاداری‌مشتری، کدهای تبلیغاتی به کاربران ارائه می‌شود، به‌طوری که دیگر نیازی به جلب مجدد مشتری برای چند ماه آنیده وجود ندارد.

▣ ساختار مورد استفاده اقتصاد اشتراکی

۱- مصرف هوشمند (مانند اشتراک، حمایت متقابل، همبستگی).

۲- زنجیره تامین و تولید (مانند کشاورزی محلی، زنجیره‌های تامین کوتاه‌مدت).

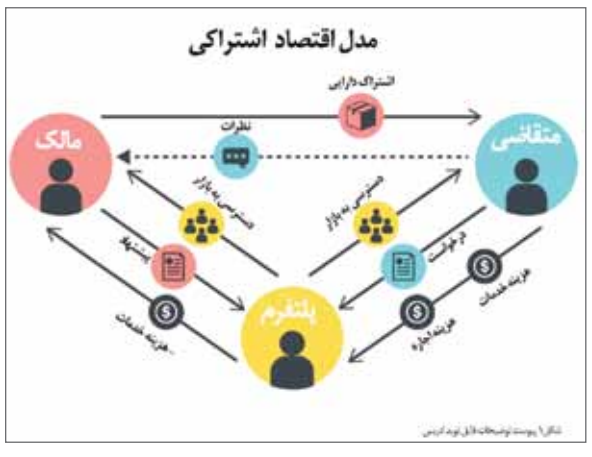
۳- یادگیری مادام‌العمر و خودآموزی (مانند اشتراک دانش).

۴- تامین مالی مشترک (مانند وام‌های نظیر به نظیر، سرمایه‌گذاری جمعی).

۵- اصلاحات مشارکتی جمعی (مانند فناوری مدنی، انتخابات مشارکتی).

۶- فرهنگ سازنده (مانند اشتراک دانش، مشارکت آزمایشگاه‌ها، مشارکت در تعمیر).

۷- فضاهای زندگی و شهرهای مشترک (مانند محل اقامت مشترک، باغ‌های مشترک، تحرک مشترک، همکاری مشترک).

▣ نمونه استارت‌آپ‌های مشارکتی

استارت‌آپ Airbnb

این امکان را برای صاحبان خانه فراهم می‌کند تا فضای خانه خود را با مسافران به اشتراک بگذارند.

استارت‌آپ Uber

دارندگان اتومبیل قادر به ارائه خدمات به مسافران هستند.

استارت‌آپ Dogvacay

مطابقت رانندگان و مسافران را برای به اشتراک گذاشتن هزینه سوخت امکان‌پذیر می‌کند.

استارت‌آپ LendingClub

بزرگ‌ترین بازار جهانی وام‌های نظیر به نظیر

استارت‌آپ Neighborgoods

امکان به اشتراک‌گذاری کالاها را با دوستان و همسایگان فراهم می‌کند.

استارت‌آپ‌های eBay، Etsy و Kickstarter کاربران را به هم متصل می‌کنند و به آنها اجازه می‌دهند به‌راحتی اقدام به فروش، خرید و سرمایه‌گذاری کنند.

در دنیای تجارت امروز اگر بخواهیم از مدل اقتصاد مشارکتی در سازمان‌ها و کسب‌وکارها فاده کنیم، می‌توانیم از مدل چیدمان ماتریسی بهره ببریم که باعث ایجاد ساختار سازمانی چابک و منعطف در قالب چیدمان ماتریسی در زنجیره تامین خواهد شد.

یادداشت

تدوین الگوی توزیع، نظارت و کنترل کالاهای اساسی

پیمان زندی/ کارشناس مسائل اقتصادی و کسب و کار

اقتصاد کشورها همواره در معرض شوک‌ها و اختلال‌های مختلف قرار می‌گیرد. برخی شوک‌ها مانند تحریم، برون‌زا هستند؛ برای نمونه پس از پیروزی انقلاب ایران در بهمن سال ۱۳۵۷، امریکا همواره تجارت شرکت‌های امریکایی و غیرامریکایی با ایران را با تحریم‌های مختلفی روبه‌رو ساخته است. این تحریم‌ها گرچه به‌طور مستقیم شامل اقلام غذایی نبوده اما به‌صورت غیرمستقیم نرخ و کیفیت اقلام غذایی در دسترس مردم را متاثر کرده است. از سال ۱۳۹۰ به بعد بر شدت تحریم‌ها افزوده شده است؛ ازاین رو آثارشان بر رفاه و امنیت غذایی خانوار زیانبار است و به همین دلیل تحلیل آثار آنها اهمیت بسزایی دارد. از نگاه دیگر اپیدمی کووید ۱۹، در بین آسیب‌پذیرترین گروه‌های جمعیتی به‌دلیل و تاثیرات منفی آن در ابعاد اقتصادی و اجتماعی، اثرات بسیار مخربی برامنیت غذایی و کیفیت تغذیه خواهد داشت. کشور هر روز با مخاطرات مختلفی روبه‌رو است که بر زنجیره ارزش و عرضه غذا و کشاورزان خرده‌پا و کوچک‌مقیاس تاثیرگذار بوده و تامین «غذا» را با اما و اگرهای جدی مواجه کرده است.

در این میان مفهوم دسترسی به غذا یعنی فرد به شبکه توزیع غذا در محل زندگی خود دسترسی آسان داشته باشد (دسترسی فیزیکی) و با درآمد خود بتواند غذای مورد نیاز را خریداری کند (دسترسی اقتصادی). دسترسی به غذا حاصل تولید داخلی و تجارت است؛ یعنی نیاز به مواد غذایی از طریق تولید داخلی یا واردات تامین می‌شود و دسترسی اقتصادی به توانایی و قدرت خرید واقعی مردم وابسته است. در این میان دسترسی ناکافی به غذا، ناامنی غذایی را به‌دنبال دارد. ناامنی غذایی بیماری‌های متفاوتی را به همراه خواهد داشت. چرخه ارتباطی بین ناامنی غذایی و بیماری مزمن زمانی شروع می‌شود که یک فرد یا خانواده نتوانند غذای کافی و مواد مغذی مورد نیاز را دریافت کنند. ترکیبی از استرس و تغذیه نامناسب می‌تواند مدیریت بیماری را با چالش بیشتری روبه‌روکند. زمان و پول موردنیاز برای پاسخگویی به بحران‌های بهداشتی که در حال افزایش است، بودجه خانوار را کاهش داده و پول کمتری برای تغذیه و مراقبت‌های پزشکی برای خانوارها باقی می‌ماند. این امر باعث می‌شود چرخه ناامنی غذایی و بیماری ادامه یابد. ساده‌ترین شاخص‌های اندازه‌گیری امنیت غذایی خانوارها، کالری دریافتی و درصد شکاف بین کالری دریافتی و مقادیر استاندارد و نابرابری غذایی است. برای این منظور باید ماتریس عملکرد تغذیه‌ای خانوارها برآورد شود. انستیتو تغذیه و صنایع غذایی کشور حسب ساختار سنی و جنسی جمعیت، نیاز هر ایرانی را ۲۳۰۰ کالری برای هر نفر در روز تعیین کرده است. یافته‌های مرکز آمار نشان می‌دهد تا دهک پنجم خانوار ایرانی میزان مصرف کالری روزانه حداکثر به ۲۳۰۰ کالری می‌رسد، این در حالی است که متوسط درآمد سالانه خانوار شهری کشور در ۵ سال اخیر ۳۹۰ میلیون ریال و متوسط هزینه سالانه ۳۵۰ میلیون ریال و متوسط هزینه خوراکی ۸۳ میلیون ریال است.

هدف اساسی کوتاه‌مدت در این زنجیره:

دستیابی به امنیت غذایی برای همگان، جزو اساسی‌ترین هدف نظام است. مفاهیم اصلی امنیت غذایی عبارتند از غذای کافی، دسترسی (فیزیکی و اقتصادی) و زندگی سالم و فعال؛ بنابراین مهم‌ترین برنامه‌های راهبردی در کوتاه‌مدت می‌تواند عبارت از تعیین حداقل نیاز یک خانوار شهری و روستایی به مصرف کالاهای اساسی، تامین ذخایر راهبردی محصولات کشاورزی، تنظیم بازار داخلی محصولات کشاورزی و فرآورده‌های آن، نظارت هوشمند بر شبکه توزیع کالاهای اساسی به‌منظور توزیع بهینه کالاهای اساسی خانوار شهری و روستایی باشد.

در این مسیر مهم‌ترین سیاست‌های اجرایی برنامه‌های راهبردی نیز شامل موارد زیر است:

۱- نظارت و مدیریت ذخایر استراتژیک گندم، روغن خام، شکر خام و برنج و نظارت بر عملیات حمل‌ونقل آنها.

۲- تنظیم اثربخش بازار (خرید تضمینی گندم، روغن (کلزا، سویا، گلرنگ و آفتابگردان) و برنج پرمحصول داخلی)

۳- پایش بازار داخلی محصولات کشاورزی (نظارت بر تامین گندم مصارف نانوایی در کشور، نظارت بر فروش گندم به واحدهای صنف و صنعت در کشور، نظارت بر فروش آرد به واحدهای نانوایی در کشور و برنامه‌ریزی و نظارت بر قرارداد عملیات تصفیه شکرخام)

۴- مدیریت موثر بر مبادلات تجار (واردات-صادرات) (خرید گندم، روغن خام، شکر خام و برنج و برنامه‌ریزی و نظارت بر عملیات حمل به مبادی ورودی کشور، امور گمرکی، امور ارزی و دموراژ و دیسپاچ).

۵- نظارت هوشمند بر نحوه فروش و توزیع گندم، روغن خام، دانه‌های روغنی، شکر خام و برنج.

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

ایمنی واحدهای صنفی مناسب نیست

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

ایمنـی در حـوزه اصناف، یکی از مواردی اسـت در بیشـتر کشـورهای توسـعه‌یافته بسـیار مورد تاکید نهادهای نظارتی بـرای ایجاد امنیت برای شـاغلان و مراجعان این فضاهاسـت. با این حال این موضوع در کشـور ما در این سـال‌ها باوجود قدمت بسـیار بالای اصناف، چندان مورد توجه قرار نگرفته است. چنین طرز فکر و ساختاری به‌دلیل دیدگاه‌های سنتی موجود در حوزه اصناف هنوز شکل نگرفته و بسیاری از واحدهای صنفی ما همچنان از استانداردهای لازم و کافی در زمینه ایمنی برخوردار نیستند، اما اتفاقات تلخی مانند حادثه پلاسـکو تلنگری بود تا نهادهای ذی‌ربط آسـتینی برای سـر و سـامان دادن به وضعیت موجود بالا بزنند. با این حال گویا این بحث نیز مانند بسـیاری از موضوعات اجرایی دیگر در حوزه‌های مختلف شـامل مرور زمان شـد و چندوقتی اسـت که حرکت مقبولی در راستای رسیدگی به ایمنی واحدهای صنفی کشـور انجام نشـده اسـت. ۵ دی روز ایمنی در برابـر زلزله و کاهش اثـرات بلایای طبیعی بود و ما در این شـماره روزنامه صمت به همین بهانه با اهالی اصناف و دست‌اندرکاران این حوزه به گفت‌وگو نشستیم تا به بررسی وضعیت ایمنی در اصناف بپردازیم؛ با ما همراه باشید:

عکس: آیدا فریدی

امکانات و ابزارهایی که برای اصلاح سـاختار ایمنی در اختیار اتاق اصنـاف قرار دارد محدود اسـت و ما تا حد محـدودی می‌توانیم به اصناف و اتحادیه‌ها درباره رعایت موارد ایمنی فشار بیاوریم

قانونی بدون ضمانت اجرایی

خرداد سـال گذشته اتاق اصناف تهران در اطلاعیه‌ای اعـلام کرد کلیه واحدهای صنفی در تمامی رسـته‌های مختلف شـغلی ملزم به رعایـت ضوابط ایمنی عمومی و تخصصی هسـتند و در غیر این صورت اتحادیه مربوطه مکلـف به اعمال ماده ۲۸ خواهد بـود. در متن اطلاعیه رئیس اتاق اصنـاف تهران آمده بود با عنایت به ضرورت اجـرای مقررات و ضوابط ایمنـی موضوع ماده ۱۷ قانون نظام صنفی ازسوی واحدهای صنفی خصوصا واحدهای صنفـی مسـتقر در بازار بزرگ تهران و سـایر سـراها و پاسـاژها و نقش اتاق اصناف در نظارت بر حسن اجرای ایـن مقررات به موجـب بند (ز) مـاده ۳۷ قانون مزبور، مقتضی است در راستای اجرای ضوابط و مقررات ایمنی مشـخصا با بررسـی سیستم برق‌کشـی و ارتقای سطح ایمنی به استاندارد و رفع سد معبر و دپوی کالاها مقابل واحدهای صنفی در معابر عمومی و رعایت سـایر ضوابط ایمنی عمومی و تخصصی مربوط به هر یک از رسته‌های صنفی ازسـوی واحدهای صنفی، به موجب بند (ه) ماده ۲۸ قانون نظام صنفی به افراد صنفی متخلف از مقررات و ضوابط ایمنی ابلاغ تا هرچه سـریع‌تر نسبت به ایمن‌سـازی واحد صنفی خود اقدام کنند. بدیهی اسـت در صـورت عدم اقدام ازسـوی افراد صنفـی، اتحادیه مکلف بـه اجرای ماده ۲۸ خواهد بود. اما این دستورالعمل تا چه حد بـه اجرا درآمد و آیا ما امروز موارد ذکر شـده در ایـن اطلاعیه را در حوزه اصناف مشـاهده نمی‌کنیم؟!

قاسـم نوده‌فراهانی، رئیس اتـاق اصناف تهران در این زمینه در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: مشکلات فراوانی در زمینه ایمنی واحدهای صنفی کشـور وجود دارد که نیاز به ورود نهادهای بالادسـت به این موضوع را بیش از گذشته مطرح می‌کند.

وی در این باره افزود: بازدیدهای اخیر ما از بازار بزرگ تهران نشـان می‌دهد این مجموعـه باوجود اقداماتی که در سـال‌های اخیر در جهت ایمن‌سازی آن انجام شده، وضعیت چندان مطلوبی ندارد و در صورت بروز اتفاقاتی مانند سـیل یا زلزله، ممکن اسـت فجایع تلخی را به بار آورد.

نوده‌فراهانی با اشـاره به ضرورت رسیدگی اساسـی به وضعیت ایمنـی واحدهای صنفی بـازار تهـران عنوان کـرد: این مشـکلات در واحدهای صنفی سـطح شـهر نیز وجود دارد اما ایـن واحدها به‌دلیل دسترسـی به فضای شـهری و خدماتی مثل آتش‌نشانی و اورژانس در شـرایط بهتری قرار دارند، این در حالی است که بازار بـزرگ تهران مجموعه‌ای اسـت که راه‌های دسترسـی مراجعه‌کنندگان به‌دلیل سـاختار سنتی آن و همچنین اسـتفاده حداکثری کسـبه از محیط‌ها، مسـتعد ایجاد بحران است.

رئیـس اتاق اصناف ایران با اشـاره بـه اقدامات انجام شده درباره ایمن‌سـازی بازار بزرگ تهران گفت: شرایط کنونی این بازار در مقایسـه با سال‌های گذشته به‌خوبی نشـان‌دهنده وضعیت بهبودیافته ایمنی در این مجموعه است اما نمی‌توان با اتکا به همین موارد، ایمن‌سازی بازار تهران را تکمیل‌شده تلقی کرد.

وی گفت: ما باتوجه به داشـته‌ها و توانایی‌های خود تا حد امکان سـعی کرده‌ایم اشـکالات موجود را شناسایی کرده و در جهت رفع آنها تلاش کنیم اما برای رسیدگی کامل به این موضوع نیاز به همکاری و همفکری نهادهای مختلف وجود دارد.

نوده‌فراهانـی با ذکر ایـن نکته که مشـکلات ایمنی در واحدهـای صنفـی تنهـا بـه بافت‌های فرسـوده‌ای مانند بازار بزرگ تهران محدود نمی‌شـود، یادآور شـد: متاسـفانه ما در برخی موارد مشـاهده می‌کنیم که این مشکلات در ساختمان‌های جدیدالاحداث نیز وجود دارد که با سـهل‌انگاری و بی‌توجهی در اختیـار اصناف قرار گرفته‌اند. این مقام صنفی در پایان با اشاره به موضوعات مطرح شـده درباره انتقال بازار بزرگ تهران به محلی با اسـتانداردهای ایمنی کافی نیز تاکید کـرد: بازار بزرگ تهران امروز نه‌تنها به عنوان یک بازار، که با مشخصه‌های یک نماد برای پایتخت و کشور خود را به مردم شناسانده و انتقال آن به محلی دیگر چندان منطقی و عملی به‌نظر نمی‌رسد.

اتاق اصناف مسئول نظارت بر ایمنی است

علی فاضلی، رئیس پیشـین و عضو هیات رئیسه اتاق اصناف تهران در این زمینه در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: براسـاس ماده ۳۷ قانون نظام صنفی کار نظارت بر مسائل ایمنی به اتاق اصناف سپرده شده اما مشکلی که وجود دارد این اسـت که ابزار اجرایـی برای این نظارت تعریف نشده است. اینکه نظارت بر چه حوزه‌های و با چه ابزاری باید توسـط اتاق اصناف انجام شـود و همین‌طور اینکـه هماهنگی با سـایر نهادها در ایـن زمینه چگونه باید شـکل بگیرد، در قانون مشـخص نشـده و قانون از این نظر ناقص اسـت؛ بنابراین معلوم نیسـت با مشخص شدن نواقص و ایرادها، گام بعدی در کدام نهاد و چگونه باید برداشته شود.

رئیس پیشـین و عضو هیات رئیسه اتاق اصناف تهران در این باره افزود: در زمان وزارت آقای نعمت‌زاده و بعد از واقعه ساختمان پلاسکو دستور بر تشکیل چنین ستادی صادر شـد. در همان زمان اتاق اصناف، کمیته مستقلی را تحـت عنـوان کمیته ایمنی به سرپرسـتی خسـرو ابراهیمی‌نیا تشکیل داد.

فاضلـی در این زمینه خاطرنشـان کرد: خیلی از بافت‌های اصنـاف تهران در مرکز شهر فرسوده هستند که بخشی از آنها رفع عیب شده اما بیرون از مجموعه بازار، کاری برای رفع این مشـکلات انجام نشـده و در واقع کارهای انجام‌شـده نیز چندان علمی و بـه‌روز نیسـت و این سـاختمان‌ها اجازه نمی‌دهند که اصلاحات جزئی برای آنها انجام شود؛ یعنی یا باید بازسـازی کامل صورت گیرد یا اینکه ساختمان‌ها تخریب و دوباره ساخته شوند.

وی گفت: پس از تشـکیل کمیته ایمنـی، ما در اتاق اصنـاف همه این موارد را قدم به قدم بررسـی کردیم و به‌دلیل اینکه خود ابزار اجرایی نداشـتیم، اطلاعات را در اختیار نهادهای دست‌اندرکار گذاشتیم.

این موارد شناسایی‌شـده به مراجع ذی‌صلاح از جمله استانداری، شـهرداری و دبیرخانه کمیسیون نظارت نیز اطلاع داده شـد تا در زمینه بازسـازی آنها اقدام شود.

در واقـع رسـیدگی به ایمنی و اسـتاندارد در اصناف موضوعی بین‌بخشی است که چندین نهاد باید برای به نتیجه رسـیدن آن همکاری داشته باشـند اما در حال حاضر این همکاری، به‌شکل مطلوب وجود ندارد.

رئیـس پیشـین و عضو هیـات رئیسـه اتاق اصناف تهران دربـاره وضعیت فعلی ایمنی در واحدهای صنفی کشـور نیز عنوان کرد: شما می‌توانید در بسیاری از خیابان‌هـای شـهر موارد زیادی از سـاختمان‌هایی را مشـاهده کنید که با گذشـت سـال‌ها از عمر آنها دچار آسیب‌های جدی شده‌اند و باوجود نیاز به مرمت و اصلاح همچنان مورد استفاده تجاری و اداری قرار می‌گیرند.

این تمام مشکل نیست

عضو هیات رئیسـه اتاق اصناف همچنین خاطرنشان کرد: موارد ذکرشـده تنها بخشی از مشکلات مکان‌های نایمن و فاقد اسـتاندارد برای اسـتقرار اصناف هسـتند و اگر بخواهیم به‌طور دقیق‌تر این مسـئله را موشـکافی کنیم، بسـیاری مسـائل دیگر غیر از بافت‌های فرسوده مطرح خواهد شـد؛ مثلا سـاختمان‌هایی کـه به‌عنوان مراکز اداری و تجاری در سـال‌های اخیر توسط نهادهای مختلف ساخته شده، اغلب بدون نظر کارشناسی اتاق‌ها و اتحادیه‌هـا بـوده و از نظر متراژ و ایمنی با مشـکلات جدی مواجهند. همین طور درباره انبارها که در بسیاری از مـوارد کالاهای قابل‌اشـتعال را در خود جای داده‌اند، اصول ایمنی و استاندارد کمتر رعایت شده است.

رئیس پیشـین و عضو هیات رئیسه اتاق اصناف تهران در پایان گفت: در هر حال کاری که در حیطه اختیارات اتاق بود در آن زمان انجام شد و تا جایی که اطلاع دارم این رفع عیب‌ها نیز تاحدودی انجام شـده اما نکته مهم در این موضوع این اسـت که رفع عیب در این حوزه هم نیـاز به زمان دارد و هم اراده که امیدوارم اراده برای این کار دشوار وجود داشته باشد.

کمیته ایمنی توان محدودی دارد

سرپرسـت کمیته ایمنی اتاق اصناف نیز در گفت‌وگو بـا صمت با اشـاره به نظـارت بـر رعایـت ایمنی در واحدهای صنفی گفـت: کمیته ایمنی اتاق اصناف یکی از کمیته‌هایی اسـت که تشکیل آن در سال‌های اخیر و باتوجه به ضرورت رسیدگی به وضعیت ایمنی واحدهای صنفی در دسـتور کار قرار گرفت و در این مدت باتوجه به توان و ماموریت خود نیز عملکرد قابل‌قبولی داشـته است.

خسـرو ابراهیمی‌نیا، افـزود: پس از تشـکیل کمیته ایمنی در اتاق اصناف ما جلسات مختلفی را با نهادهای دسـت‌اندرکار و مرتبط با ایمنی اصناف برگزار کردیم و همکاری‌های نسـبتا مطلوبی را نیز از این نهادها شاهد بودیم.

وی باتوجه به زنگ خطری که واقعه تلخ پلاسـکو در زمینه ایمنی واحدهای صنفی در کشور به صدا درآورد، گفت: پس از واقعه پلاسـکو ما توانسـتیم با همکاری ارگان‌هایـی مثـل وزارت نیرو، سـازمان آتش‌نشـانی، اسـتانداری تهران و همین‌طور هیات امنای بازار بخشی از مشـکلات ایمنـی را در بزرگ‌تریـن مجموعه صنفی کشور یعنی بازار بزرگ تهران که بافتی تاریخی و سنتی داشت، شناسایی و برطرف کنیم.

سرپرسـت کمیتـه ایمنی اتـاق اصناف افـزود: باید بپذیریم که مشـکلات در این حوزه و درزمینه مجموعه عظیمی مثل بازار بـزرگ تهران به حدی اسـت که نمی‌توان به اصلاحـات موردی اکتفا کرد؛ ضمن اینکه این مشـکلات تنها درباره بازار بزرگ تهران مصداق ندارد.

ابراهیمی‌نیا با تاکید بر اینکه سـاختار اصنـاف ما از نظر فیزیکی، همچنان دارای شـاکله‌ای سـنتی اسـت، گفـت: معمولا فعالان این حوزه با خوش‌بینی، پیش‌بینی حـوادث و اتفاقاتی که امکان رخ دادن آنها در هر لحظه وجود دارد را نمی‌کنند.

به‌گفتـه ایـن فعـال صنفـی، ایـن خوش‌بینی‌ها و سـاده‌انگاری‌ها در حالـی اتفـاق می‌افتـد کـه مـا در ماه‌های گذشـته شـاهد بودیم که درمانگاه سینا اطهر تهـران باوجود اخذ تمام مجوزهـای لازم در زمینه‌های مختلف دچار حادثه‌ای تلخ شـد؛ یا پیش‌تر از آن حادثه آتش‌سـوزی و تخریب ساختمان پلاسکو که وقوع چنان اتفاقی درباره آن برای کمتر کسی قابل تصور بود، نشان می‌دهد رعایت اصـول ایمنی و ایمن‌سـازی واحدهای صنفی کشـور تا چه حد می‌تواند بـرای اصناف اهمیت داشته باشد.

وی افـزود: مـا نامه‌نگاری‌هایی را بـا وزارت صنعت، معدن و تجارت داشـته‌ایم که براسـاس اولویت‌بندی و برنامه‌ریزی، بتوانیم دوره‌های HSE را به‌صورت اجباری برای اصناف مختلف برگزار کنیم و آگاهی فعالان ایـن حوزه را نسـبت بـه موضوعی کـه به‌طور مستقیم با سلامت آنها سـروکار دارد بالا ببریم. به‌گفتـه ابراهیمی‌نیا، در حـال حاضر دوره‌های HSE برای اعضـای اتحادیه تالارداران به‌صورت اجباری برگزار شـده، اما بدون شـک تعمیم این موضـوع به همـه صنوف نیـاز بـه هماهنگی و همکاری‌های بیشتری دارد.

سرپرسـت کمیته ایمنـی اتاق اصناف افـزود: نقص ایمنـی در واحدهای صنفی ما تنها محدود به بافت‌های فرسـوده و قدیمی نمی‌شـود و ما می‌بینیم که در حال حاضر علاوه بر اصناف مسـتقر در بافت‌های فرسوده، در بسـیاری از بناهای جدید و تازه‌تاسیس نیز موارد بارز و مهم ایمنی و استاندارد، مثل وجود پله‌های اضطراری و سیسـتم اطفای حریق به‌درستی در نظر گرفته نشده و ایـن واحدها را برای بروز فاجعه‌ای دیگر مسـتعد کرده است.

ابراهیمی‌نیا با تاکیـد بر اینکه باید بپذیریم امکانات و ابزارهایـی که برای این کار در اختیار اتاق اصناف قرار دارد محـدود اسـت و ما تا حد محـدودی می‌توانیم به اصنـاف و اتحادیه‌هـا درباره رعایت موارد ایمنی فشـار بیاوریم، گفت: رعایت این اصول نیاز به امکانات اجرایی ارگان‌هـای مختلف دارد که متاسـفانه به‌نظر می‌رسـد اراده‌ای در ایـن موضوع وجود نـدارد و نهادهای مرتبط همـکاری لازم را در ایـن زمینـه به عمـل نمی‌آورند، بـه همین دلیـل برخی اصناف نیز این مـوارد را جدی نمی‌گیرند. البتـه این موضوع را نیز باید در نظر بگیریم که امسـال به‌دلیـل همه‌گیری ویـروس کرونا توجه به موضوعاتـی از این دسـت کمتر اتفـاق می‌افتد و همه در حـال پیگیری پیامدهای شـیوع این ویروس در دنیا هستند.

سخن پایانی...

تشـکیل یک کارگروه، کمیته یا یک گروه تخصصی برای شناسـایی معایب و کاسـتی‌های ایمنی در حوزه اصناف، کاری اسـت کـه باید مدت‌ها پیـش از این و به‌عنوان نخسـتین قدم در جهت رفع احتمالات خطر انجام می‌شـد. البته به‌نظر می‌رسد تشکیل این کمیته نیـز به‌تنهایـی نمی‌تواند حرکـت قابل‌توجهی در این مسـیر باشـد زیرا اقدامات، برنامه‌ها و مصوبات آن به هیچ وجه دارای ضمانت اجرایی نیستند.

باید در زمینه حفظ ایمنی و اسـتانداردهای ضروری واحدهـای صنفـی نیز کـه به‌طور مسـتقیم با حفظ سلامت مردم سروکار دارد جدی بود و امکانات اجرایی برای اعمال قانون و برخورد قاطع در این زمینه را برای نهادهای مامور در نظر گرفت.

یادداشت

وجود نصف بافت فرسوده تهران در ۴ منطقه

وحید نوروزی
فعال حوزه مدیریت شهری

مناطق ۱۰، ۱۲، ۱۵ و ۱۷ نصف بافت فرسـوده تهـران را در خود جای داده‌اند. یکی از مهم‌ترین مولفه‌های مسئله‌سـاز شهری، بافت‌های ناپایدار، ناکارآمـد و فرسـوده اسـت. ضـرورت مدیریت بازآفرینی و نوشهرسازی در این بافت‌ها به‌واسطه تهدیـد بالقوه بـروز زلزله و حـوادث طبیعی در فضای شـهری و همچنین تهدید بالفعل آسیب و ناهنجاری‌های اجتماعی بر کسی پوشیده نیست. حدود ۲۱ درصد پارسـل‌های شـهر تهران یعنی ۲۱۰ هزار پارسـل با جمعیت سـاکن یک و نیم میلیـون نفری، در زمره بافت‌های فرسـوده قرار دارنـد. جالـب اسـت بدانیم بیـش از ۵۰ درصد پارسـل‌های فرسوده شهر تهران صرفا در مناطق ۱۰، ۱۲، ۱۵ و ۱۷ قرار گرفته‌اند.

اما چند نکته کوتاه:

۱- قـرار بود بـا اعتبار مصـوب ۲۵۰ میلیارد تومانی در شـورای اسـلامی شـهر تهـران، طی سـال‌های ۹۷، ۹۸ و ۹۹ پارکینگ‌هـای عمومی در بافت فرسـوده احداث شـود تا مشـکل اصلی نوسـازی بافت‌های فرسوده که کمبود پارکینگ است، به شکلی حل شود. اطلاعی از روند اجرایی این پروژه‌ها در دسترس نیست و ظاهرا از دستور کار خارج شده است.

۲- بعیـد می‌دانم معاونت حمل‌ونقل و ترافیک شـهرداری تهران به‌عنوان متولی موضوع کسری پارکینگ، اطلاعی از این موارد داشته باشد، چون این اعتبار اصلا به آنها داده نشده است.

۳- باتوجه به کسری شدید فضای سبز در بافت فرسوده، در ۳ سال گذشته اعتباری معادل ۱۴۷ میلیارد تومان جهت تملک اراضی به‌منظور تبدیل به فضای سبز در بودجه شهرداری تهران تصویب و ۶ پارک هم احداث شـده اما میزان پیشـرفت مصوبه به هیچ عنوان رضایت‌بخش نیست.

۴- شناسـایی و تدقیـق پروژه‌های نوسـازی در بافت‌هـای فرسـوده یکـی از وظایـف مهـم سـازمان نوسـازی اسـت که به‌نظر می‌رسد در این مسـیر دچار کندی زیـاد بوده‌اند. البته اخیرا آگهی شناسـایی سـرمایه‌گذار بـرای پروژه‌های کوچک‌مقیاس در منطقه ۱۵ منتشـر شـده که آنهم آگهی شناسـایی سـرمایه‌گذار است و عملا تا زمان اجرا، راه زیادی دارد.

۵- اصل مهم در نوسـازی بافت‌های فرسـوده، تولی‌گـری به‌جای تصدی‌گری اسـت. سیسـتم شـهرداری تهـران، نباید خـودش را وارد فضای ساخت‌وسـاز و کنتـرل پـروژه کنـد. باید فضا را بـرای بخـش خصوصـی مهیـا کرد. از سـود بردن سـرمایه‌گذار خوشـحال بـود و تا می‌توان تسـهیل‌گری کرد تا انشـاالله ۱۰ درصد نوسازی بافت فرسوده در سال تحقق یابد.

۶- وقتی ۵۰ درصد پارسـل‌های بافت فرسوده در ۴ منطقـه تهران قرار دارنـد احتمالا باید این نکته در انتصاب شـهرداران محتـرم آن مناطق مدنظر باشـد تا فردی انتخاب شـود که می‌تواند بـا همراهی سـازمان نوسـازی و کمک مدیریت ارشد شـهر، پروژه‌های نوسازی را سرعت بخشد. در حقیقت این ۴ منطقه به شـهردارانی از جنس اقتصادی و دارای توانمندی جلب مشارکت بخش خصوصـی نیاز دارند. در آینده از نوسـازی بافت فرسوده شهر تهران بیشتر سخن خواهیم گفت.

قاسم نوده‌فراهانی: بازار تهران باوجود اقداماتی که در سال‌های اخیر در جهت ایمن‌سازی آن انجام شده، وضعیت چندان مطلوبی ندارد

علی فاضلی: ساختمان‌هایی که به‌عنوان مراکز اداری و تجاری در سال‌های اخیر توسط نهادهای مختلف ساخته شده، اغلب بدون نظر کارشناسی اتاق‌ها و اتحادیه‌ها بوده است

« آگهی تحدید حدود اختصاصی ثبت اسناد و املاک لواسانات »

نظر باینکه تحدید حدود ششـدانگ یـک قطعه زمین مزروعی به مساحت۲۵۱۴/۷۸ مترمربع به پلاک ثبتی۲۸۳ فرعی از ۳ اصلی واقع در قریه سبو بزرگ لواسان کوچک بخش۱۱ تهران به نام آقای علیرضا صادقی بعلت عدم مطابقت مورد تحدید با مجاورین در محل از ردیف تحدید حدود خارج و منفی گردید و برحسب‌دستور ذیل‌نامه‌بوارده۱۳۹۹۸۵۶۰۱۰۴۸۰۰۹۵۹۸ مورخ ۱۳۹۹/۹/۲۹ مراتب طی آگهی تحدید حدود اختصاصی اعلام عملیات تحدید رقبه فوق از ساعت ۱۰ صبح روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۱۴ در محل به عمل خواهد آمد بنابراین به موجب ماده ۲۰ قانون ثبت مالک یا مالکین مجاور که نسبت به حدود و حقوق ارتفاقی حقی برای خود قائل هستند می‌توانند اعتراض خود را نسـبت به تحدید حدود ظـرف مدت ۳۰ روز از تاریـخ تنظیم صورت مجلس تحدیدی به این اداره تسـلیم و رسید اخذ و سپس از همان تاریخ در مهلت مقرر بمدت یک ماه دادخواست خود را مبنی بر اعتراض به عملیات تحدیدی به مرجع قضائی تقدیم و رسید اخذ و به این اداره ارائه نمایند در غیر اینصورت عملیات ثبتی برابر مقررات ادامه خواهد یافت. تاریخ انتشار: شنبه ۱۳۹۹/۱۰/۶ (شناسه آگهی۱۰۶۵۰۸۴) ۱۶۱۷۴/م الف

سرپرست اداره ثبت اسناد و املاک لواسانات– فیروز قجری

گزارش صمت از نخستین نشست اصحاب رسانه در نمایشگاه بین‌المللی پس از یک سال

پیمان برادری میان نمایشگاه تهران و رسانه‌ها بسته شد

میلاد محمدی
editor@smtnews.ir

دیدار صمیمانه رسانه‌های تخصصی با مدیر عامل نمایشگاه بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران سه‌شنبه هفته گذشته در تالار اصفهان سایت تهران برگزار شد. در این نشست همچنین شاهد امضای تفاهمنامه مشترک میان شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران با اتاق تعاون کل کشور با حضور حسن زمانی مدیرعامل سایت تهران و عبدالهی به‌عنوان مدیرعامل اتاق تعاون بودیم. صمت از کم و کیف این رویداد گزارش می‌دهد:

حسن زمانی، مدیرعامل سایت تهران در ابتدای این جلسه اظهارکرد: شرکت سهامی نمایشگاه‌های ایران از هیچ کوشش و تلاشی در راستای ارتقای جایگاه اتاق تعاون دریغ نخواهد کرد. تفاهمنامه‌ای که به امضا رسید، تفاهمی قطعی است و به یاری خدا به سرانجام خواهد رسید. صنعت نمایشگاهی این ظرفیت و توانمندی را دارد که جایگاه خود را در اقتصاد کشور پویاتر کرده و پیش ببرد. وی به تاثیر شیوع ویروس کرونا در صنعت نمایشگاهی اشاره کرد و افزود: شیوع این ویروس موجب ایجاد محدودیت‌ها و چالش‌هایی در روند برگزاری رویدادها شد. ما امیدواریم تا پایان سال پیامدهای شیوع این ویروس به پایان برسد و سال آینده شاهد این باشیم که مردم عزیز ما به صورت آزاد و بدون محدودیت‌های کنونی به فعالیت‌ها بپردازند. مدیرعامل شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران در بخش دیگری از صحبت‌های خود به تقویم نمایشگاهی سال ۱۴۰۰ اشاره کرد و گفت: برای سال آینده برنامه‌های بسیار خوبی را تدوین کرده‌ایم. در همین راستا برگزاری دست‌کم ۱۰۰ رویداد نمایشگاهی داخلی افزون بر ۲۰ نمایشگاه خارجی را پیش‌بینی کرده‌ایم. ما آمادگی داریم در فرآیند برگزاری این رویدادها از ظرفیت و توانمندی اتاق تعاون بهره کامل را ببریم. امروز را به‌عنوان روز فرخنده‌ای در تاریخ صنعت نمایشگاهی و اتاق تعاون ثبت خواهیم کرد و امیدواریم نتیجه این نشست برای هر دو طرف ثمربخش باشد.

زمانی سپس به لزوم همکاری منسجم شرکت سهامی با رسانه‌های تخصصی اشاره کرد و گفت: ضمن تشکر از حضور عزیزان می‌خواهم قبل از هر چیز، رزومه رسانه‌ای خود را به شما بگویم. افتخار من این است که ۲۵ سال به عنوان مدیر مسئول نشریه‌ای در استان همدان فعالیت کردم. این رسانه اخبار تخصصی ۵ استان را زیر پوشش دارد. همچنین به مدت ۴ سال مدیر مسئول نشریه ایثار در سازمان صدا و سیما و در دوره آقای لاریجانی بودم.

وی ادامه داد: به مدیران و معاونان نمایشگاه تهران دستور دادم بیشترین همکاری را با فعالان رسانه داشته باشند و در تمامی امور از جمله تردد و محل اسکان خبرنگاران، تسهیلات مورد نیاز را تامین کنند. در مقابل خواسته من از رسانه‌ها این است که در به سرانجام رساندن پروژه‌های مهم نمایشگاهی مانند اکسپو ۲۰۲۰ کنار و همراه ما باشند.

عکس: صمت

از نظر زمان‌بندی سه زمان برای انعکاس رسانه‌ای اخبار رویدادها داریم که مربوط به قبل، هنگام و بعد از برگزاری نمایشگاه‌ها می‌شود. در کشورهای خارجی که نمایشگاه داشتیم می‌دانیم که آنها بعد از برگزاری نمایشگاه یکسری اقدامات انجام می‌دهند

زمانی افزود: شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران، رسانه‌ها را همراه و در کنار خودش می‌بینید. در واقع خبرنگاران تخصصی این عرصه همگی عضو رسمی خانواده صنعت نمایشگاهی هستند. کار تخصصی شما همان‌چیزی است که می‌تواند در ادامه راه بسیار ما را کمک و یاری کند. شما به‌طور قطع می‌توانید در ادامه راهی که ما شروع کردیم نورافکن‌هایی باشید برای روشن کردن مسیر تاریکی که پیش‌رو داریم. وی درباره اکسپو ۲۰۲۰ دوبی نیز گفت: این یکی از جاهایی است که ما به‌عنوان جمهوری اسلامی می‌توانیم افتخار کنیم که در آن جایگاه بزرگی را داریم و به‌دست خواهیم آورد. مطمئن باشید این کار بزرگ تجاری، صنعتی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی در شأن نام جمهوری اسلامی از سوی شرکت نمایشگاه‌ها عملیاتی خواهد شد. پاویون ایران خوشبختانه در حال ساخت است و پیشرفت خوبی داشته و براساس برنامه‌ای که داریم کار را پیش خواهیم برد.

مشاور وزیر صنعت، معدن و تجارت در پایان افزود: شاید برای شما جالب باشد اگر بدانید من به‌عنوان نماینده مجلس شورای اسلامی، ۲۵ سال قبل شخصا اساسنامه این نمایشگاه را مصوب کردم. آن روزها واقعا فکر نمی‌کردم بعد از ۲۵ سال بیایم و اساسنامه‌ای را که خود مصوب کردم، اجرا کنم. این را گفتم که بدانید و اطمینان داشته باشید فردی که امروز اینجا نشسته، به تمامی موضوعات نمایشگاهی اشراف دارد و تنها نیازمند کمک شما برای ادامه راه است.

از برگزاری رویدادهای نمایشگاهی غافل نخواهیم شد

بهمن عبداللهی، مدیر اتاق تعاون ایران نیز در این نشست خبری اظهار کرد: یکی از مولفه‌های موثر در حوزه توسعه کسب‌وکارها بحث نمایشگاه‌هاست. ماموریت برگزاری نمایشگاه‌ها در کشور به عهده شرکت نمایشگاه بین‌المللی است و نوع عملکرد این شرکت می‌تواند تاثیر زیادی بر حوزه کسب‌وکار داشته باشد. بحث فروش حلقه آخر زنجیره تولید به‌شمار می‌رود و همه می‌دانند یکی از عوامل اصلی توسعه کسب‌وکار و فروش بحث عرضه و نمایش کالاها و خدمات است. وی ادامه داد: اتاق تعاون ایران از این موضوع غافل نبوده و به‌دنبال ایجاد فرصت حضور تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی در نمایشگاه‌های مختلف بوده است. در سال‌های گذشته اتاق تعاون حضور قابل‌توجهی در حوزه نمایشگاهی داشته است. این کار چه در نمایشگاه‌های داخلی و چه خارجی انجام شد و همیشه علاقه‌مند بودیم حضور خود را در نمایشگاه‌ها توسعه دهیم.

عبداللهی افزود: فعالان بخش تعاون درخواست داشتند فعالیت‌های نمایشگاهی اتاق توسعه پیدا کند. این کار می‌تواند باعث افزایش فروش تولیدکنندگان داخلی شود. هر چه ما بتوانیم به‌عنوان متولیان بخش اقتصادی، نمایشگاه‌های بیشتری ایجاد کنیم و فرصت را به فعالان اقتصادی دهیم، عرضه‌کنندگان به‌طور قطع می‌توانند به رونق فعالیت‌های اقتصادی کمک شایانی کنند.

وی درباره برگزاری نمایشگاه‌ها بعد از پایان همه‌گیری کرونا اظهارکرد: بعد از بحث کرونا به نظر می‌آید شرکت بین‌المللی نمایشگاه تهران باید حرکت جدی در زمینه برگزاری نمایشگاه‌ها چه در داخل و چه خارج از کشور انجام دهد. این بیماری تا حد زیادی فضای کسب‌وکار را متاثر کرد و برای توسعه بیشتر باید شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی اقدامات جدی انجام دهد. برای بعد از فصل کرونا باید برنامه‌ریزی خوبی داشته باشیم. بحث نمایشگاه یکی از ابزارهای مهم فروش است و امیدواریم با تشدید فعالیت نمایشگاه‌ها کمک بیشتری به تولیدکنندگان شود.

مدیر اتاق تعاون کل کشور گفت: براساس تفاهمنامه‌ای که امضا شد سعی خواهیم کرد همراهی خوبی در حوزه‌هایی که ذکر شد داشته باشیم تا با اقدامات مشترک رونق اقتصادی کشور رخ دهد.

اهمیت انعکاس خبری نمایشگاه‌ها در ۳ مقطع زمانی

حمیدرضا آملی، مدیر روابط‌عمومی نمایشگاه بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران هم در پایان این نشست، اظهارکرد: موضوع برگزاری رویدادهای نمایشگاهی همواره به حضور رسانه‌های تخصصی نیاز دارد؛ بنابراین در مقطعی که حضور دارم فضای تعامل با تکیه بر خردجمعی در دستور کار قرار دارد. بخشی از کار مربوط به ما و بخشی دیگر مربوط به اصحاب رسانه است که در این زمینه انعکاس خبری دقیق و بی‌واسطه رویدادهای نمایشگاهی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

وی ادامه داد: از نظر زمان‌بندی سه زمان را برای بحث‌های رسانه‌ای داریم که مربوط به قبل، هنگام و بعد از برگزاری نمایشگاه‌ها می‌شود. در کشورهای خارجی که نمایشگاه داشتیم می‌دانیم که آنها بعد از برگزاری نمایشگاه یکسری اقدامات انجام می‌دهند. برداشت آنها در حقیقت بعد از برگزاری نمایشگاه است.

آملی افزود: قبل از برگزاری نمایشگاه حتما باید نشست خبری داشته باشیم. دست‌اندرکاران آن نمایشگاه باید بگویند چه کاری می‌خواهند انجام دهند و چه اتفاق جدیدی قرار است رخ دهد. هر نمایشگاهی باید شعار داشته باشد. مطالب به‌خوبی باید به رسانه گفته شود تا مردم از جزئیات آن با خبر شوند. نمایشگاه فقط چیدن و برچیدن کالا نیست، بلکه برای ایجاد رویکرد و اتفاقات جدید است. بحث پوستر نمایشگاه و اعلام شعار و برنامه‌ها قبل از برگزاری باید انجام شود. وی در پایان اشاره‌ای به بحث انعکاس خبری در دو مقطع زمانی دیگر کرد و گفت: هنگام برگزاری شاید اقداماتی که رسانه انجام دهد، بیشتر مرتبط به این باشد که تاثیرگذارترین افراد را بتوانیم به نمایشگاه بیاوریم.

دست‌اندرکاران باید اطلاع‌رسانی جامع انجام دهند تا بازدیدکننده متخصص از نمایشگاه بازدید کند. این کار می‌تواند از طریق بحث رونمایی از یک کالای خاص یا یک اتفاق مهم باشد. بعد از برگزاری نمایشگاه هم مهم‌ترین مورد بررسی منصفانه آن رویداد است. نیاز است که مشخص شود آیا آنچه قبل از برگزاری اظهار شد، تحقق پیدا کرد یا خیر؟ باید آسیب‌شناسی انجام و نقاط ضعف و قوت نمایشگاه شناخته شود.

فروش حلقه آخر زنجیره تولید به‌شمار می‌رود و همه می‌دانند یکی از عوامل اصلی توسعه کسب‌وکار و فروش بحث عرضه و نمایش کالاها و خدمات است

توقف نمایشگاه‌ها راه برون‌رفت از بحران نیست

با شیوع ویروس کرونا، از بهمن سال ۱۳۹۸ تاکنون، نمایشگاه کاسپین زنجان علاوه بر نمایشگاه‌های بهمن و اسفند ۹۸ موفق به اخذ مجوز برگزاری هیچ‌یک از نمایشگاه‌های تقویم سال ۹۹ نشده و تاکنون ۳۸ عنوان در قالب ۱۲ رخداد نمایشگاهی لغو شده است. معاون امور نمایشگاهی نمایشگاه بین‌المللی کاسپین زنجان با بیان مطلب یادشده و با اشاره به تاثیر ویروس کرونا و مختل کردن فعالیت‌های نمایشگاهی، گفت: متاسفانه سیاست‌های ستاد ملی کرونا و دولت درباره تمامی نمایشگاه‌ها یکسان نیست و دولت بدون در نظر نگرفتن ضرر و زیان‌های حاصله از عدم‌برگزاری نمایشگاه‌ها اقدام به لغو نمایشگاه‌ها می‌کند.به گزارش گسترش نیوزجلال مفیدی افزود: لغو نمایشگاه‌ها در حالی روی می‌دهد که در بیشتر استان‌های کشور نمایشگاه‌های تخصصی با رعایت پروتکل‌های بهداشتی و حتی در استان‌هایی که وضعیت به لحاظ بیماری کرونا قرمز بوده، برگزار شده است.وی با توجه به نقش نمایشگاه‌ها در توسعه اقتصاد اظهارکرد: درحال‌حاضر، نمایشگاه‌ها تنها مرکز عرضه و فروش کالا نبوده و باید از آنها به‌عنوان یکی از کارآمدترین ابزارها، برای توسعه و گسترش مناسبات سیاسی، فرهنگی، اقتصادی و پل ارتباطی بین تولیدکنندگان، بازرگانان و مصرف‌کنندگان نام برد.

به‌گفته مفیدی، بدون تردید نقش غیرقابل‌انکار رویدادهای نمایشگاهی در تقویت و توسعه چرخ اقتصادی برکسی پوشیده نیست؛ بنابراین نباید بروز بحران‌های مختلف در کشور به عدم‌برگزاری نمایشگاه‌ها منجر و علاوه بر مشکلات و معضلات موجود، باعث بیکاری تعداد زیادی از شاغلان این صنعت شود.معاون امور نمایشگاهی نمایشگاه بین‌المللی کاسپین زنجان، تصریح کرد: متاسفانه هیچ توجهی به نقش نمایشگاه‌ها در حوزه اقتصاد و برنامه‌ریزی برای بیکاری شاغلان این حوزه نشده و باوجود نقش پررنگ نمایشگاه‌ها در اقتصاد و اشتغالزایی، هیچ تعریفی از آن در رده‌بندی مشاغل نشده است.وی با بیان انتظارات متصدیان این حوزه از دولت به‌ویژه در این شرایط بحرانی اقتصاد و شیوع کرونا، گفت: مسلما همه مشاغل، متاثر از مشکلات و بحران‌های اجتماعی هستند و لازمه ادامه حیات و حفظ واحدهای اقتصادی، ارائه راه‌حل‌های منطقی و برنامه‌ریزی‌های دقیق برای ادامه فعالیت‌ها با رعایت تمامی پروتکل‌های تعریف‌شده است نه متوقف کردن آنها، چراکه توقف و تعطیلی فعالیت‌های اقتصادی علاوه بر ضرر و زیان‌های واردشده، موجبات عقب‌ماندگی و مشکلات عدیده‌ای در آینده خواهد شد که نمی‌توان از آن معضلات به‌سادگی چشم‌پوشی کرد.

وی ادامه داد: انتظار همه واحدهای اقتصادی ازجمله نمایشگاه‌ها از دولت ارائه برنامه و راه‌حل برای ادامه فعالیت‌های نمایشگاهی با رعایت نکات بهداشتی است و چه‌بسا مشکلات تعطیلی واحدهای تجاری و اقتصادی، آسیب‌های بزرگ‌تر از ویروس کرونا بر اجتماع تحمیل کند. مفیدی معتقد است باید بخش خصوصی را در صنعت نمایشگاهی فعال کرد و امورات و برنامه‌ریزی‌ها را به بخش خصوصی سپرد و در این زمینه می‌گوید: تنها راه‌حل تقویت و فعال کردن نمایشگاه، ایجاد اتحادیه صنفی با قوانین و تعاریف مشخص و مدون است و دولت باید تنها به‌عنوان ناظر و یک نهاد ارزیابی و کنترل‌کننده برای هدایت و تقویت این صنعت قرار گرفته و نقش‌آفرینی کند. معاون امور نمایشگاهی شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی زنجان، چالش‌ها و معضلات نمایشگاهی را مدنظر قرارداد و عنوان کرد: بزرگ‌ترین مشکل صنعت نمایشگاهی، نداشتن جایگاه صنفی و نبود قوانین و مقررات در استاندارد بودن فضای سایت‌های نمایشگاهی و نحوه برگزاری نمایشگاه‌های داخلی و خارجی است و این امر باعث شده بسیاری ازنهادها و سازمان‌ها نسبت به برگزاری نمایشگاه در انبارها یا سالن‌های خود بدون رعایت استانداردهای نمایشگاهی مبادرت ورزند.

وی عدم‌حضور شرکت‌های خارجی در نمایشگاه به‌دلیل تحریم‌های موجود را یکی دیگر از موانع پیش‌روی این صنعت عنوان کرد و گفت: برگزاری نمایشگاه‌های موازی در کشور نیز از معضلات این صنعت به‌شمار می‌آید که از عدم‌برنامه‌ریزی مسئولان و مدیران این صنعت حکایت دارد که در این میان باید برخی از نمایشگاه‌های کشوری براساس توانمندی‌های سایت نمایشگاهی استان‌ها بین آنها تقسیم و الباقی نمایشگاه‌ها به‌صورت محلی برگزار شوند که امیدواریم مسئولان و تصمیم‌گیران پیشنهادهای بخش‌خصوصی و عاملان اجرایی این صنعت را مورد توجه قرار دهند و در رفع موانع موجود اقدام کنند.

آگهی تغییرات شرکت فنی مهندسی فولاد مبارکه مهر جی

آگهی تغییرات شرکت فنی مهندسی فولاد مبارکه مهر جی شرکت سهامی خاص به شماره ثبت ۳۷۸۵۹ و شناسه ملی ۱۰۲۶۰۵۵۴۴۵۰ به استناد صورتجلسه هیات‌مدیره مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۰ تصمیمات ذیل اتخاذ شد: فرزاد ارزانی بیرگانی به شماره ملی ۱۹۷۱۸۱۰۲۳۱ به عنوان رئیس هیات‌مدیره به‌عنوان نماینده شرکت فولاد مبارکه اصفهان (سهامی عام) به شناسه ملی ۱۰۲۶۰۲۸۹۴۶۴ و مهدی تولائیان به شماره ملی ۱۲۸۶۶۹۲۱۱۳ به عنوان نایب‌رئیس و مدیرعامل، نماینده شرکت فولاد متیل به شناسه ملی ۱۰۱۰۱۳۰۲۱۰۰ و مسعود دادخواه تیرانی به شماره ملی ۱۲۸۱۷۳۲۰۷۹ به‌عنوان عضو موظف هیات‌مدیره به‌عنوان نماینده شرکت سرمایه‌گذاری توکافولاد به شناسه ملی ۱۰۲۶۰۲۷۲۵۱۸ و محمدرضا شریفی قزوینی به شماره ملی ۱۲۸۴۸۷۲۱۸۱ به‌عنوان عضو هیات‌مدیره به‌عنوان نماینده شرکت بین‌المللی سیستم‌ها و اتوماسیون (ایربا) به شناسه ملی ۱۰۲۶۰۳۰۱۷۰۱ و مصطفی عطائی‌پور به شماره ملی ۱۲۸۶۷۷۳۱۱۳ به‌عنوان عضو هیات‌مدیره به‌عنوان نماینده شرکت فولاد هرمزگان جنوب به شناسه ملی ۱۰۸۰۰۱۵۴۰۲۶ برای مدت ۲ سال انتخاب گردیدند. کلیه اوراق و اسناد مالی و تعهدآور شرکت با امضای مدیرعامل و یکی از اعضای هیات‌مدیره و با مهر شرکت معتبر است. تفویض اختیارات هیات‌مدیره به مدیرعامل اختیارات مدیرعامل به شرح بندهای ۱ و ۴ و ۷ و ۸ و ۹ (به جز اموال غیرمنقول) و ۱۰ و ۱۱ و ۱۴ و ۱۵ و ۱۶ و ۱۸ اساسنامه شرکت به تصویب رسید.

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان اصفهان اداره ثبت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری اصفهان (۱۰۶۶۴۶۰)

آگهی تغییرات شرکت فنی مهندسی فولاد مبارکه مهر جی

آگهی تغییرات شرکت فنی مهندسی فولاد مبارکه مهر جی شرکت سهامی خاص به شماره ثبت ۳۷۸۵۹ و شناسه ملی ۱۰۲۶۰۵۵۴۴۵۰ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۹/۰۳/۱۷ تصمیمات ذیل اتخاذ شد: صورت‌های مالی سال ۱۳۹۸ مشتمل بر صورت سود و زیان به تصویب مجمع رسید. اعضای هیات‌مدیره به شرح ذیل به مدت ۲ سال انتخاب گردیدند: شرکت فولاد مبارکه اصفهان (سهامی عام) به شناسه ملی ۱۰۲۶۰۲۸۹۴۶۴ و شرکت فولاد هرمزگان جنوب (سهامی عام) به شناسه ملی ۱۰۸۰۰۱۵۴۰۲۶ و شرکت سرمایه‌گذاری توکافولاد (سهامی عام) به شناسه ملی ۱۰۸۶۱۸۹۷۸۷۰ و شرکت بین‌المللی سیستم‌ها و اتوماسیون (سهامی خاص) به شناسه ملی ۱۰۲۶۰۳۰۱۷۰۱ و شرکت فولاد متیل (سهامی خاص) به شناسه ملی ۱۰۱۰۱۳۰۲۱۰۰. مؤسسه حسابرسی آتین تراز آریا به شناسه ملی ۱۰۲۶۰۱۰۳۰۰۰ به‌عنوان بازرس قانونی و موسسه حسابرسی دقیق تراز سپاهان به شناسه ملی ۱۰۲۶۰۱۹۱۲۰۳ به‌عنوان بازرس علی‌البدل برای یک سال مالی انتخاب گردیدند. روزنامه کثیرالانتشار صمت برای درج آگهی های شرکت انتخاب گردید.

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان اصفهان اداره ثبت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری اصفهان (۱۰۶۶۴۵۵)

یادداشت

صنعت نمایشگاهی و ۱۴۰۰ آرزو

حسام گودرزی
دبیر اجرایی انجمن غرفه‌سازان

به قول یکی از دوستان، وقتی کلمه نمایشگاه شنیده می‌شود؛ بسیاری به یاد نمایشگاه‌های خرید و فروش اتومبیل می‌افتند یا نمایشگاه‌های فروش بهاره در ذهن‌شان تداعی می‌شود. اما فارغ از نگرش و دیدگاه‌های مختلف، صنعت نمایشگاهی از سال‌ها پیش در بسیاری از نقاط جهان پایه‌گذار و شتابدهنده پیشرفت‌های تجاری و شکوفایی اقتصادی آن کشورها بوده است.

صنعت نمایشگاهی در جهان، از ابتدا تا کنون مانند بسیاری از صنایع دیگر دائم در حال توسعه و پیشرفت بوده و در تاریخ این صنعت، افراد تأثیرگذاری نقش‌آفرینی و روند تحولات آن را تسریع و تسهیل کرده‌اند. توجه افراد ذی‌نفوذ و قدرتمند جهان به این صنعت، خود گویای اهمیت آن در طول تاریخ است.

هنگامی که پرنس آلبرت، همسر ملکه ویکتوریا، ملکه انگلستان، نمایشگاه بزرگ یا به‌طور کامل‌تر نمایشگاه بزرگ دستاوردهای صنعتی همه ملت‌ها را (The Great Exhibition of the Works of Industry of all Nations) را در سال ۱۸۵۱ (۱۲۳۳ خورشیدی) در هایدپارک لندن در انگلستان افتتاح کرد، تا نمایشگاهی جهانی با سازکاری نو در فضایی جدید خلق شود؛ حتی نزدیک‌ترین افراد به وی هم گمان نمی‌کردند این نمایشگاه توفیقی جهانی پیدا کند و پایه‌گذار ارتباطات جدید و نوین جهانی شود.

در ایران نیز نام‌هایی همچون امیرکبیر به‌عنوان نخستین مقام ارشد دولتی که به اهمیت نمایشگاه‌ها واقف شد و حضور ایران در رویدادهای جهانی را تاکید کرد یا هاشمی‌طبا به‌عنوان بنیانگذار و منشأ بسیاری از تحولات در شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران، در ذهن‌ها نقش بسته و ماندگار شده‌اند.

گفتنی است نمایشگاه‌های تخصصی امروزه نه فقط ویترین صنعت، خدمات، علم و نوآوری یک صنف در منطقه، کشور یا جهان هستند، بلکه محلی برای ارتباط مستقیم و تلاقی و برخورد تاجران، بازرگانان و صاحبان ایده و نخبگان مختلف از اقصی نقاط جهان هستند و این شاید بزرگ‌ترین مزیت یک نمایشگاه است.

در صنعت نمایشگاهی ایران سالهاست روندی ثابت و بدون تحول و فاقد نوآوری‌ها و خلاقیت‌های لازم، در عرصه‌های مختلف تکرار می‌شود.

شاید توجه صرف بسیاری از فعالان حوزه‌های گوناگون صنعت نمایشگاهی مانند برگزارکنندگان، غرفه‌سازان و سایت‌داران به موضوعات تجاری و درآمدزایی نمایشگاه‌ها، اپیدمی است که بیش و پیش از اپیدمی کرونا این صنعت را دچار مخاطرات جدی کرده بود.

در سالی که گذشت، بسیاری از زیرساخت‌های صنعت نمایشگاهی به علت تعطیلی اجباری، تحلیل رفتند، بسیاری از فعالان این صنعت به ناچار به مشاغل دیگر روی آوردند و ساختارهای موجود از لحاظ کمی و کیفی کوچک و محدودتر شدند.

در این میان، جدا از واکاوی اینکه چرا و چگونه این موضوع با این حجم در حوزه‌های مختلف صنعت نمایشگاهی حادث شد، باید به این نکته پرداخت که در سال پیش رو چگونه می‌توان خسارات مادی و معنوی پیش آمده را جبران کرد و راهکارهای نوینی در این زمینه ارائه داد تا ساختارهای مدرن‌تر، خلاقانه‌تر و همگام‌تر با جهان و کشورهای منطقه در این صنعت جانی نو بدمند.

با توجه به شرایط حال حاضر کشور، صنعت نمایشگاهی قدرتمند می‌تواند راهگشای بسیاری از مشکلات ارتباطی در حوزه‌های اقتصادی و روابط تجاری باشد؛ بنابراین حضور نخبگان و استعدادهای جوان و تازه‌نفس دارای ایده و انگیزه در این صنعت، در کنار افراد باتجربه و کارکُشته جدا از اینکه می‌تواند به ایجاد رویکرد جدیدی در ساختارهای صنعت نمایشگاهی ایران منجر شود؛ قطعا تاثیرات مهمی در تمامی عرصه‌های تجاری و اقتصادی تاثیرپذیر از صنعت نمایشگاهی خواهد داشت.

تغییر رویه تصمیم‌گیری از فردمحوری به جمع‌محوری، ترجیح منافع جمعی به جای منافع شخصی و اهمیت دادن به مقوله آموزش و پژوهش ازسوی مدیران و تصمیم‌گیران این صنعت، شاه‌کلید موفقیت صنعت نمایشگاهی ایران در سال ۱۴۰۰ خواهد بود.

رسانه برگزیده صنعت آب و برق یزد

زینب زارع- اسامی برگزیدگان مسابقه تولیدات رسانه‌ای صنعت آب و برق استان یزد به صورت ویدئو کنفرانس با حضور محمدمهدی جوادیان‌زاده مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای یزد و مجید دهقان مدیر روابط‌عمومی شرکت برق منطقه‌ای یزد و سایر روابط عمومی‌های صنعت آب و برق یزد اعلام شد. به‌گزارش خبرنگار صمت از یزد، سرپرستی روزنامه صمت استان یزد از بین ۲۵۱ اثر، موفق به کسب رتبه شد و از سوی رئیس شورای انسجام‌بخشی صنعت آب و برق استان یزد به همراه سایر برگزیدگان مورد تقدیر قرار گرفت و لوح تقدیر دریافت کرد. محمدمهدی جوادیان‌زاده، رئیس شورای انسجام بخشی صنعت آب و برق استان یزد در این لوح تقدیر آورده است: «از اینکه در راه حقیقت و رسالت خطیر آگهی بخشی به مردم در رابطه با صنعت آب و برق استان یزد از طریق اطلاعات دقیق و وثیق به تصویری عینی از واقعی تلاش کرده‌اید و در راه دستیابی به اطلاعات حقیقی همسو با وجدان اخلاقی و شرافت حرفه‌ای با رعایت احترام به حق فردی، حفظ حریم خصوصی و شئون انسانی اهتمام ورزیده‌اید تشکر و قدردانی نموده و به پاس صداقت و امانت و در کمال شرافت و فضیلت، این لوح سپاس تقدیم حضورتان می‌گردد.»

ثبت رکورد تولید ماهانه در صبا فولاد خلیج‌فارس

عصر یکشنبه ۳۰ آذر و با پایان آخرین شیفت کاری در کارخانه شرکت صبا فولاد خلیج‌فارس، رکورد جدیدی در تولید ماهانه در این شرکت به ثبت‌رسید. به‌گزارش روابط‌عمومی صبا فولاد خلیج‌فارس، سعید بزرگی، مدیرعامل شرکت صبا فولاد خلیج‌فارس به همین منظور پیامی را خطاب به کارکنان این شرکت صادر کرد که در متن آن آمده است: «رکورد تولید ماهانه» و «بالاترین زمان بهره‌برداری پیوسته» در شرکت به ثبت رسید. این دستاورد مهم را به همکاران شرکت صبا فولاد خلیج‌فارس و نیز سهامداران گرامی این مجموعه تبریک عرض می‌کنم. این رخداد بی‌شک با تلاش شبانه‌روزی، غیرت و از خودگذشتگی یکایک همکاران بزرگوارم در سال جهش تولید و آن هم در شرایطی که دشمنان قسم خورده این سرزمین از هرگونه فشار ناجوانمردانه اقتصادی و تحریم و کارشکنی فروگذار نکرده‌اند، به ثبت رسید.

اختصاص تسهیلات به مشاغل خانگی همدان

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری همدان از اختصاص ۲۰۰ میلیارد تومان تسهیلات قرض‌الحسنه با نرخ ۴درصد برای ایجاد مشاغل خانگی و خوداشتغالی در این استان خبر داد. ظاهر پورمجاهد در نشست کارگروه اقتصادی، اشتغال و سرمایه‌گذاری استان همدان با بیان اینکه توزیع این وام با معرفی نهادهای متولی به بانک‌های عامل انجام می‌شود، افزود: نهادهای متولی مانند کمیته امداد امام خمینی(ره)، سازمان بهزیستی، بنیاد شهید و امور ایثارگران و اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی با معرفی طرح‌های کوچک مشاغل خانگی و خوداشتغالی افراد زیر پوشش خود، در جذب سریع‌تر تسهیلات اثربخش خواهند بود. وی از اختصاص ۳۰میلیون تومان تسهیلات قرض‌الحسنه برای نوسازی و بازسازی مسکن روستایی خبر داد و اعلام کرد: این مبلغ برای هر واحد مسکونی در نظر گرفته شده که در مجموع رقمی بیش از ۶۰میلیارد را شامل می‌شود. پورمجاهد با اعلام رضایت از عملکرد بانک‌ها در زمینه تسهیلات اشتغال، اظهارکرد: تاکنون بانک‌ها توانسته‌اند در زمینه تسهیلات مشاغل کارگاهی و اشتغال روستایی ۷۵درصد از تعهدات خود را عملی کنند. معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری همدان به روسای بانک‌های عامل توصیه کرد گزارش عملکرد خود را در زمینه تسهیلات به‌طور هفتگی به دبیرخانه کارگروه اشتغال برای بررسی ارسال کنند. پورمجاهد، تزریق این مبلغ تسهیلات در چنین شرایطی در استان را بر حوزه‌های اقتصادی تاثیرگذار دانست و تاکید کرد: دریافت‌کنندگان تسهیلات در بازپرداخت به موقع اقساط تلاش کنند.

وی با اشاره به میزان عملکرد بانک‌ها در زمینه تسهیلات کرونایی، گفت: بانک‌ها در زمینه تسهیلات کرونایی توانسته‌اند ۸۰ درصد تعهدات خود را عملی کنند. وی خاطرنشان کرد: بانک‌هایی که عملکرد آنها زیر ۵۰ درصد است، باید هرچه سریع‌تر تکلیف پرونده‌های کرونایی را تعیین کنند. معاون توسعه کارآفرینی و اشتغال اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان همدان نیز گفت: در راستای اهداف سند راهبردی و توسعه اشتغال این استان در ۸ ماهه سال جاری برای ۱۷ هزار و ۸۷۲ نفر شغل در بخش مسکن و غیرمسکن ایجاد شده است. مصطفی قربانفر ادامه داد: تعهد ایجاد اشتغال این استان در سال جاری با اعلام نهادهای اجرایی ۱۹ هزار و ۴۵۰ نفر بوده که تاکنون ۹۲درصد آن محقق شده است. وی اظهارکرد: برای ایجاد و حفظ اشتغال موجود بیش از ۵ هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری انجام‌شده که نتیجه آن نرخ بیکاری ۷.۳ درصدی، براساس مرکز آمار ایران در ۶ ماهه نخست سال ۹۹ است.

غواصان دریای علم و صعودگران قله دانش

مدیرعامل شرکت پالایش گاز سرخون و قشم با اشاره به اینکه فعالیت‌های پژوهشی یکی از شاخص‌های اصلی صنایع بوده، عنوان کرد: در این مسیر، دانش‌محوری و بهره‌مندی از پژوهش، می‌تواند نیل به توسعه پایدار را نیز تضمین کند. این مهم نیازمند همت بزرگان و اندیشمندانی است که با روحیه کمال‌گرایی و تکیه بر ارزش‌های دینی و ملی، زمینه خوداتکایی صنعت کشور، تحقق اقتصاد مقاومتی، جهش تولید و توسعه تولیدات کیفی را میسر کنند. به‌گزارش روابط‌عمومی شرکت پالایش گاز سرخون و قشم، محمدحسین نوروزی در ادامه افزود: پژوهش یکی از محورهای مهمی است که ضامن پیشرفت و توسعه پایدار در صنعت نفت و گاز محسوب شده و به‌دنبال آن حجم وسیع تحقیقات و پژوهش‌های علمی انجام‌شده در پالایشگاه گاز سرخون گویای این واقعیت است. ایشان اظهارکرد: مدیریت علمی، عامل ارتقای بخش پژوهش بوده و در این چندسال در این شرکت با مدیریت خانم محبوبه طاهری و تشکیل کمیته‌هایی متشکل از متخصصان توانمند و با تجربه، پروژه‌های علمی متعددی در بخش‌های مختلف صنعت گاز کشور و بین‌المللی ثبت شده است.

نوروزی، ضمن گرامیداشت هفته پژوهش و فناوری و تبریک به همه فعالان در این عرصه، در پایان خاطرنشان کرد: این شرکت توانسته با انجام پژوهش‌های مورد نیاز در صنعت نفت و گاز ازسوی متخصصان و کارشناسان نخبه و کارآمد خود، در سطح کشور به‌عنوان یکی از شرکت‌های برتر پژوهشی معرفی شود.

مشکل آب سوران حل می‌شود

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی سیستان‌وبلوچستان گفت: رفع مشکل آب ناحیه صنعتی سوران مورد بررسی قرار گرفت. علیرضا راشکی ضمن بیان این مطلب افزود: در نشست با فرماندار منطقه سیب و سوران راه‌های برون‌رفت از مشکل آب ناحیه صنعتی مورد بحث و بررسی قرار گرفت و قرار شد با پیگیری مجدانه این موضوع برطرف شود. وی افزود: علاوه بر این، براساس مطالعات انجام‌شده درباره ظرفیت‌های منطقه سوران و نخلستان‌های خرما و تنوع این محصول در منطقه یادشده و همچنین آغاز کار طرح خوشه کسب و کار خرمای سراوان پیشنهاد داده شد که فرمانداری سوران بسته‌ها و مشوق‌های سرمایه‌گذاری درباره جذب سرمایه‌گذار در زمینه بسته‌بندی خرما، فرآوری خرما و تولید الکل از خرما را در دستور کار خود قرار دهد. رئیس هیات مدیره شرکت شهرک‌های صنعتی سیستان و بلوچستان یادآور شد: درباره استقرار واحدهای تولیدی گیاهان دارویی، محصولات فرآوری شده از مرغ و ساخت تانکرهای آب نیز پیشنهادهایی ارائه شد و مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت. راشکی خاطرنشان کرد: ناحیه صنعتی سوران با گستره ۴۵ هکتار و فاز عملیاتی ۴۱ هکتار که در کیلومتر ۳۰ سراوان سوران واقع شده، یکی از ظرفیت‌های صنعتی خوب در این منطقه به‌شمار می‌رود. وی اضافه کرد: هم‌اکنون ۵۲ قرارداد با سرمایه‌گذاران و کارآفرینان برای ایجاد واحد تولیدی در این ناحیه صنعتی منعقد شده است. وی بیان‌کرد: ۲۰ واحد تولیدی نیز با سرمایه‌گذاری ۱۳۷ میلیارد ریال و ظرفیت اشتغال ۱۷۶ نفر براساس پروانه بهره‌برداری در این ناحیه صنعتی بهره‌برداری شده است که ۹ واحد مربوط به صنایع فلزی، ۵ واحد صنایع غذایی و آشامیدنی، ۳ واحد تولیدی کانی غیرفلزی و یک واحد در دسته صنایع سلولزی قرار دارد.

تجلیل فولاد خراسان از پرستاران

مدیرعامل مجتمع فولاد خراسان با حضور در میان کارکنان واحد اورژانس این شرکت به مناسبت روز ولادت حضرت زینب و گرامیداشت مقام پرستار، با اهدای شاخه‌ای گل از زحمات پرستاران و کادر درمان این واحد قدردانی کرد. آیین تجلیل از کادر درمانی شاغل در واحد اورژانس فولاد خراسان، با حضور جمعی از مدیران ارشد شرکت برگزار شد و مدیرعامل با قدردانی از زحمات و تلاش‌های این همکاران به ویژه، اقدامات انجام‌شده در راستای مهار اپیدمی کرونا در سال جاری، این تلاش‌های ارزنده را عامل توفیق مجتمع فولاد خراسان به‌عنوان یکی از مجموعه‌های بزرگ صنعتی دانست. کسری غفوری در مراسمی که با حضور مدیران حراست، روابط‌عمومی، دفتر حوزه مدیریت، ایمنی، بهداشت و محیط‌زیست در محل اورژانس شرکت برگزار شد، اظهارکرد: مجتمع فولاد خراسان از ابتدای شیوع بیماری کووید۱۹ هم در داخل مجموعه و هم در راستای کمک به جامعه پیرامونی خود در شهرستان‌های نیشابور، فیروزه و زبرخان کوشیده است یاور و مددکار کادر پرتلاش درمان باشد و زحمات همکاران پرستار ما در داخل سایت فولاد خراسان نیز ارزنده و موثر بوده و فراموش نخواهد شد. غفوری افزود: زحمات کادر درمان به‌ویژه پرستاران قابل‌جبران نخواهد بود و همه می‌دانیم که ایشان و خانواده‌های‌شان در شرایط کنونی چه روزهای سخت و طاقت‌فرسایی را برای خدمت به مردم سپری می‌کنند و این مناسبت مغتنم است که قدرشناسی خود را نسبت به این تلاش‌ها یادآور شویم.

محصول تحقیق و توسعه برتر واحدهای تولیدی، صنعتی و معدنی کشور افتخاری دیگر برای فولاد هرمزگان جنوب:

ساخت پایلوت محصول «سامانه آب‌شیرین‌کن جذبی دوبستره تک‌مرحله‌ای» با مکانیزم بازیافت داخلی جرمی و حرارتی

براساس انتخاب ستاد بزرگداشت هفته پژوهش و فناوری صنعت، معدن و تجارت در سال ۹۹، ساخت پایلوت محصول «سامانه آب شیرین‌کن جذبی دوبستره تک‌مرحله‌ای با مکانیزم بازیافت داخلی جرمی و حرارتی» معرفی شده توسط فولاد هرمزگان به‌عنوان محصول تحقیق و توسعه برتر واحدهای تولیدی، صنعتی و معدنی کشور در سال ۹۹ انتخاب شد. این آب شیرین‌کن در واحد طراحی و توسعه شرکت فولاد هرمزگان جنوب و با همکاری تعدادی از نیروهای فولاد هرمزگان طراحی و تولید شده است.

در این گزارش، شاهین زارع مدیر متالورژی، طراحی و توسعه محصولات شرکت فولاد هرمزگان، مزایای اجرایی شدن این طرح را عنوان کرده و در ادامه محسن خجسته‌نیا، رئیس تحقیق و توسعه شرکت فولاد هرمزگان، توضیحات تکمیلی نسبت به این طرح را بیان می‌کند.

افزایش تعامل بین بخش صنعت و دانشگاه نتیجه‌بخش شد

شاهین زارع، مدیر متالورژی، طراحی و توسعه محصولات شرکت فولاد هرمزگان: در طی چند سال اخیر افزایش رقابت و انگیزه پیشرفت، بسیاری از سازمان‌ها را بر آن داشته که فعالیت‌های خود را بر تولیدات اساسی و توانمندی‌های محوری متمرکز کنند که این امر مستلزم سرمایه‌گذاری در تحقیقات و ایجاد نوآوری‌های فناورانه است و مسلما انجام تحقیقات در سازمان‌ها باهدف حمایت از نوآوری صورت می‌گیرد. در همین راستا طی تعاملی سازنده بین دانشگاه هرمزگان و شرکت فولاد هرمزگان اقدام به تعریف پروژه‌ای با عنوان مطالعه و پژوهش در راستای ساخت پایلوت آب‌شیرین‌کن جذبی دو بستره تک‌مرحله‌ای، با مکانیسم بازیافت داخلی جرمی و حرارتی نموده که پس از تلاش‌های مکرر صورت گرفته از سوی اساتید دانشگاه هرمزگان و واحدهای انرژی و سیالات و تحقیق و توسعه فولاد هرمزگان محصول فوق بر اساس انتخاب ستاد بزرگداشت هفته پژوهش و فناوری صنعت، معدن و تجارت در سال ۹۹ موفق به کسب عنوان محصول تحقیق و توسعه برتر واحدهای تولیدی، صنعتی و معدنی کشور شد. با توجه به نیاز دنیا و کشور به آب شیرین و محدودیت منابع آبی شیرین، حرکت به سمت استفاده از تکنولوژی‌های شیرین‌سازی آب شور دریا اهمیت به‌سزایی دارد. البته در حال حاضر نیز استفاده از آب‌شیرین‌کن در دنیا رواج دارد اما در فناوری‌های رایج آب‌شیرین‌کن فعلی میزان مصرف انرژی الکتریکال و گرمایی، بسیار زیاد بوده و به همین علت میزان هزینه تعمیرات و نگهداری و تامین قطعات مصرفی بسیار بالا است؛ به گونه‌ای که معمولا هزینه آب تولیدشده بسیار بالا و کیفیت آب تولیدی نیز نامناسب است. در این میان کشورهای محدودی به سمت استفاده از فناوری آب‌شیرین‌کن جذبی حرکت کرده‌اند. این فناوری بسیار جدید بوده و در عین حال که آب با کیفیتی از آن تولید می‌شود، هزینه کمتری نیز داشته و سازگاری به مراتب بالاتری نیز با محیط زیست دارد. خوشبختانه محققان شرکت فولاد هرمزگان نیز موفق به طراحی و ساخت این آب شیرین‌کن جذبی شده‌اند.

لزوم حرکت به سمت آب شیرین‌کن‌های جذبی

محسن خجسته‌نژاد، رئیس تحقیق و توسعه شرکت فولاد هرمزگان جنوب: آب مایه حیات است، هرچند که ۷۱٪ سطح زمین از آب پوشیده شده است، ۹۷/۵٪ آن آب‌شور و تنها ۲/۵٪ از آن آب شیرین است. آب معمولا در ۳ قسمت مصارف خانگی، صنعتی و کشاورزی مورداستفاده قرار می‌گیرد، در جهان بین ۶۰ تا ۹۰٪ از این آب در کشاورزی اما در ایران این میزان حدود ۹۰٪ است، ایران با بحران کم‌آبی مواجه است و در آینده این بحران شدیدتر خواهد شد، از طرف دیگر با رشد جمعیت، نیاز به تولیدات کشاورزی بیشتری از قبل احساس خواهد شد که آب دریا به‌عنوان یک منبع تمام‌نشدنی می‌تواند مورداستفاده قرار گیرد، بنابراین راه‌حل عملی برای اینکه بتوان با این مشکل روبرو شد این است که روش‌های کم‌هزینه را برای نمک‌زدایی از آب دریا و تولید آب آشامیدنی جستجو کنیم که در آن شرایط سازگاری با محیط‌زیست نیز دیده شده باشد. یکی از این روش‌ها استفاده از آب‌شیرین‌کن جذبی می‌تواند باشد که در سال ۲۰۰۶ اختراع آن ثبت شد. چندین روش برای نمک‌زدایی از آب دریا وجود دارد که شامل نمک‌زدایی چند اثره (MED)، نمک‌زدایی چندمرحله‌ای (MSF)، اسمز معکوس (RO) که همه این موارد به‌صورت تجاری گسترده شده‌اند.در فناوری‌های رایج آب‌شیرین‌کن میزان مصرف انرژی الکتریکال و گرمایی بسیار زیاد است و به همین میزان هزینه تعمیرات و نگهداری و تامین قطعات مصرفی بسیار بالا است به گونه‌ای که معمولا هزینه آب تولیدشده بسیار بالا و کیفیت آب تولیدی نیز نامناسب است برای مثال در رایج‌ترین صنعت آب‌شیرین‌کن،RO که تقریبا ۵۰ درصد هزینه مربوط به سیستم پیش‌تصفیه و دفع آب‌شور تغلیظ شده به دریا می‌شود و هزینه مواد شیمیایی موردنیاز فرآیند و تعویض ممبران ها نیز خود درصد قابل توجهی از هزینه‌های مربوطه است و همچنین دفع آب شور تغلیظ شده در خلیج همیشه فارس که هر ۴ سال یک‌بار در سیکل گردش، آب آن تعویض می‌شود، آثار نامطلوب بسیار زیادی در اکوسیستم دریا و منطقه خواهد داشت.

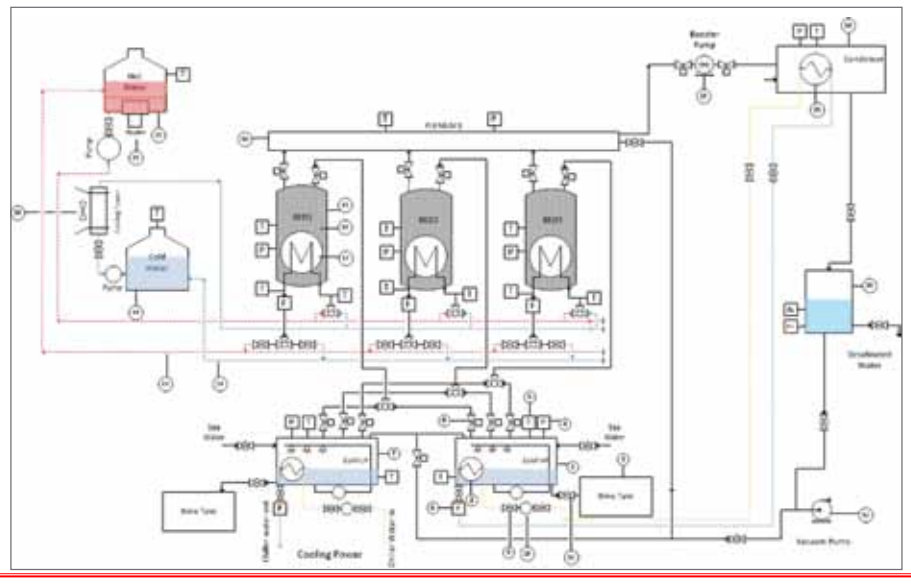
نگاهی به روش‌های شیرین‌سازی آب دریا

فن‌آوری آب‌شیرین‌کن جذبی بسیار جدید بوده و در انحصار کشور ژاپن و سنگاپور است و برای اولین بار چنین طرحی در ایران اجرا خواهد شد. اجرای پروژه در شهر بندرعباس و به دست آوردن پارامترهای طراحی مناسب شهر بندرعباس از نکات قابل‌توجه پروژه مذکور خواهد بود. تلاش‌هایی در دنیا برای بهبود عملکرد این سیستم در حال انجام است؛ و با سرعتی بسیار فزاینده در مهروموم‌های اخیر در کشورهای پیشرفته و تحقیقات بین‌المللی در حال بسط و گسترش است. تاکنون هیچ محقق ایرانی در این زمینه حتی به‌صورت تئوری هم تحقیقی نداشته است. ازاین‌رو طرحی ارائه‌شده است که ضمن نیاز به انرژی گرمایی با سطح پایین، هزینه آب تولیدشده آن تقریبا یک‌پنجم فنّاوری RO می‌باشد و هیچ‌گونه قطعه مصرفی در آن به‌کار نرفته است (مثل ممبران) و چون با انرژی سطح پایین کار می‌کند هزینه تعمیرات و نگهداری آن بسیار پایین است و امکان استفاده از انرژی‌های هدررفته در مجموعه‌های صنعتی می‌تواند تامین‌کننده بسیار مناسبی به‌عنوان منبع حرارتی موردنیاز این فناوری باشد. برای مثال با توجه به اینکه ما تنها به یک منبع آب گرم نیاز داریم جهت خنک کاری تختال‌ها از حوضچه آب استفاده کنیم و این آب که حرارت را جذب می‌کند می‌تواند خود منبع آب گرم باشد و یا می‌توانیم از بخار خروجی در واحد ریخته‌گری و یا واحدهای خنک‌سازی به‌عنوان منبع تامین بخار و حرارت استفاده کنیم. تولید آب شیرین از آب دریا به دلیل گسترش صنایع و همچنین محدودیت‌های منابع آب شیرین امروزه یکی از ملزومات صنعتی کردن کشور است. به‌کارگیری این فناوری می‌تواند ما را از خرید ممبران‌های (غشاهای) تولید آب شیرین از آب‌شور به روش اسمز معکوس (RO) بی‌نیاز کند. در حال حاضر فناوری ساخت ممبران در اختیار تعداد اندکی از کشورهای صنعتی است.همچنین به دلیل عدم نیاز به سیستم پیش‌تصفیه نیاز به مواد شیمیایی انعقاد کننده منتفی می‌شود. به‌دلیل کاهش مصرف انرژی تولید یک مترمکعب آب شیرین نسبت به روش‌های مهم موجود ازجمله MED،MSF ازنظر اقتصادی و همچنین کاهش تولید گازهای گلخانه‌ای از نظر زیست‌محیطی توجیه‌پذیر است.

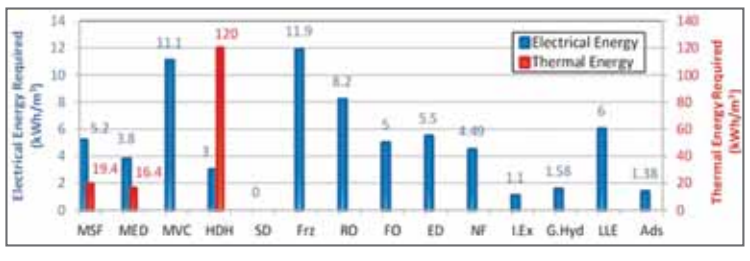
کاهش هزینه در عین سازگاری با محیط زیست

پرکاربردترین فناوری رایج در زمان کنونی فناوری RO می‌باشد که هزینه تمام‌شده آن چهار برابر فناوری ADS هست که در این طرح از آن استفاده شده است. لازم به ذکر است این برآورد برای سیستم‌های اولیه ADS بوده است و تغییرات و بهینه‌سازی‌های مصرف انرژی و بازیافت آن در سیکل ADS دیده نشده است؛ بنابراین انتظار می‌رود با این بهینه‌سازی‌ها در این طرح، در صورت تجاری‌سازی آن، هم از نظر صرفه‌جویی در مصرف انرژی و هم در قیمت تمام‌شده آب تولیدشده باکیفیت بسیار بالا قابلیت رقابت با نمونه‌های تجاری موجود در بازار را خواهد داشت. از طرفی به دلیل امکان نمک‌زدایی ۱۰۰ درصد از آب دریا، تجهیز ZLD(Zero Liquid Discharge) می‌باشد که با توجه به عدم بازگشت آب تغلیظ شده به دریا برخلاف فناوری‌های رایج، به اکوسیستم اطراف خود نیز هیچ‌گونه تنشی اعمال نخواهد کرد و از این منظر بسیار سازگار با محیط‌زیست می‌باشد.

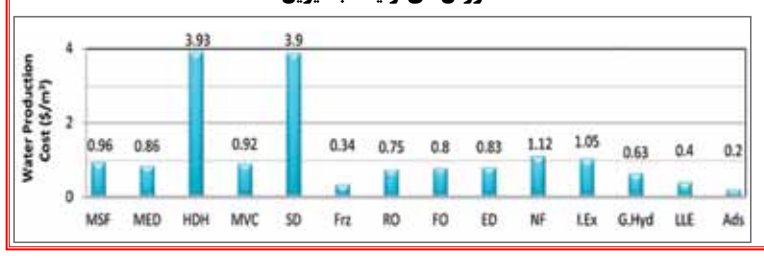
تصویر شماره ۲- مقایسه میزان مصرف انرژی در آب‌شیرین‌کن جذبی (ADS) با سایر روش‌های تولید آب شیرین

تصویر شماره ۱- طرح شماتیک آب‌شیرین‌کن جذبی سه بستره مواد جاذب

تصویر شماره ۳- مقایسه هزینه تمام‌شده آب تولیدی در آب‌شیرین‌کن جذبی (ADS) با سایر روش‌های تولید آب شیرین

گزارش خبری

در گفت‌وگو با فعالان صنایع معدنی مطرح شد

تولید ایمن، تولید پایدار

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

فعالیت در حوزه صنایع معدنی با انواع خطرات روبه‌رو است؛ بنابراین مباحث مرتبط با HSE یا (ایمنی، بهداشت و محیط زیست) در این صنایع از اهمیت ویژه‌ای برخوردار هستند. ایمنی از ۲ منظر مورد توجه قرار دارد. کار در محیط کارخانه کارکنان را در معرض انواع آسیب‌ها قرار می‌دهد. این آسیب‌ها از استنشاق گازهای آلاینده آغاز می‌شود و تا سوختگی و... را در برمی‌گیرد. حوادثی که می‌تواند به از کار افتادگی، آسیب‌های ناتوان‌کننده و حتی حوادث منجر به مرگ افراد شود؛ بنابراین ایمن‌سازی فضای کار برای کارکنان و همچنین ارائه آموزش‌های لازم به آنها ضروری به‌نظر می‌رسد.

در این میان، بررسی ایمنی محصولات تولید شده نیز باید مورد توجه قرار گیرد، چراکه بسیاری از این محصولات کاربردهای حساس و ویژه‌ای دارند؛ درنتیجه چنانچه مطابق با استانداردهای روز تولید نشوند می‌توانند خطراتی را برای مصرف‌کنندگان به‌دنبال داشته باشند. توجه به سایر شاخص‌های HSE نیز می‌تواند اثرات نامطلوب این صنایع را بر محیط کاهش دهد. گفتنی است در دنیای کنونی از محیط زیست با عنوان سرمایه بشری یاد می‌شود؛ بنابراین صیانت از محیط‌زیست اهمیت ویژه‌ای دارد. در پایان باید خاطرنشان کرد که در حوزه بهداشت نیز مباحثی مانند حفظ و ارتقای سطح سلامت کارکنان مورد توجه قرار می‌گیرد.

عکس: آیدا فریدی

ایمنی، بهداشت و محیط زیست

تولید پایدار و ایمن و همچنین تلاش برای پیشگیری از حوادث، از مهم‌ترین اهداف فعالان صنعتی به‌شمار می‌رود. بر همین اساس نیز شرکت‌های گوناگون اقدام به سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی برای ارتقای شاخص‌های ایمنی و تولید پایدار می‌کنند. در همین حال شاخص‌های ایمنی را در اجرای پروژه‌های توسعه‌ای نیز مورد توجه قرار می‌دهند. بدون تردید چنانچه برای پیمودن این مسیر از تجارب شرکت‌های بین‌المللی استفاده شود، می‌توان حوادث را در فضای صنایع به‌شدت کاهش داد. در این زمینه همچنین یکی از مهم‌ترین اهداف صنایع تولید در سایه توجه به مسائل بهداشتی است. در واقع، حفظ سلامت منابع انسانی به‌ویژه دربرابر آلاینده‌های مختلف موجود در محیط کار از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. در همین راستا، هر مجموعه‌ای متناسب با شرایط تولیدی خود، الزامات بهداشتی را متناسب با شرایط عملکردی آن صنعت تدوین می‌کند. اجرایی شدن این الزامات و نظارت بر روند اجرای دقیق آنها تاثیر بسزایی بر بهبود شرایط دارد.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که صنایع معدنی از اثرگذاری ویژه‌ای بر اقتصاد کشور برخوردار هستند. این صنایع با تکیه بر ظرفیت‌های غنی معدنی و انرژی کشور شکل گرفته و گامی در جهت ارزش‌آفرینی برداشته‌اند. در همین حال، نقش ویژه‌ای در اشتغالزایی بر عهده دارند. اما باید خاطرنشان کرد که در دنیای کنونی توسعه پایدار صنایع از اهمیت ویژه‌ای برخوردار شده است. بدین معنی که توسعه صنایع باید در کنار توجه به محیط‌زیست باشد. توسعه صنایع بدون توجه به محیط‌زیست را باید توسعه‌ای تک‌بُعدی و ناپایدار دانست؛ بنابراین بسیاری از صنایع می‌کوشند تا جنبه‌های محیط زیستی را نیز در مسیر تولید خود مورد توجه قرار دهند.

جایگاه ویژه HSE در صنایع معدنی

جمال حاجی‌عبداللهی، مشاور HSE شرکت صنایع فولاد کردستان در گفت‌وگو با صمت و در ارزیابی جایگاه ایمنی، بهداشت و محیط‌زیست در حوزه صنایع معدنی گفت: در دنیای کنونی مباحث مربوط به ایمنی، بهداشت و محیط‌زیست در صنایع معدنی از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. این اهمیت به‌واسطه افزایش ارتباط مفهومی میان اجزای تولید و ارتقای دانش مدیریت در زمینه توسعه پایدار در عملیات تولید و همچنین مشخص شدن درست هزینه و منفعت تخریب محیط‌زیست در فرآیندهای تولیدی صنایع معدنی روشن می‌شود.

وی در ادامه افزود: مدیریت می‌تواند نقش بسزایی در شناخت جایگاه و اهمیت فعالیت‌های مرتبط با ایمنی، بهداشت و محیط‌زیست ایفا کند.

ایمنی و بهبود تولید

حاجی‌عبداللهی در ادامه خاطرنشان کرد: رعایت الزامات مشخص شده در قالب فعالیت‌های ایمنی، بهداشت و محیط‌زیست تاثیر بسزایی در رشد بهره‌وری یک مجموعه دارد. بهره‌وری زمانی ایجاد می‌شود که تمامی شاخص‌های HSE از جمله سلامت و حفظ محیط‌زیست به‌صورت درست امکان اجرا و ارزیابی پیدا کنند. در همین حال باید تاکید کرد که رعایت الزامات HSE از شاخص‌های مهم و تاثیرگذار در رشد بهره‌وری محسوب می‌شود.

مشاور HSE شرکت صنایع فولاد کردستان درباره اثرگذاری شاخص‌های ایمنی، بهداشت و محیط‌زیست بر عملکرد یک مجموعه صنعتی گفت: بدون تردید توجه به شاخص‌های HSE زمینه کاهش خسارت‌های مالی و جانی را فراهم می‌کند. علاوه بر این، می‌تواند زمینه افزایش انگیزش‌ها را به‌دنبال داشته باشد و به ارتقای سطح سلامتی کارکنان منجر شود.

وی افزود: همانطور که پیش‌تر هم اشاره شد توجه به شاخص‌های HSE زمینه افزایش بهره‌وری در تولید را فراهم می‌کند. همین موضوع نیز به اشتغال پایدار منجر خواهد شد. به‌علاوه آنکه سطح آمادگی برای مقابله با بحران‌ها و بلایای طبیعی به نحو چشمگیری افزایش خواهد یافت. درنتیجه شاهد کاهش و رفع نگرانی‌های اجتماعی از فعالیت واحد صنعتی در کنار جامعه خواهیم بود.

الزامات تداوم فعالیت

حاجی‌عبداللهی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه آیا شرکت‌های فعال در حوزه صنایع معدنی آنطور که باید به حوزه HSE توجه می‌کنند و بودجه کافی را به آن اختصاص می‌دهند، گفت: خوشبختانه الزامات مرتبط با حوزه ایمنی، بهداشت و محیط‌زیست از سوی واحدهای فعال در صنایع معدنی به‌طور کامل اجرایی می‌شوند. به‌ویژه که الزامات قانونی و قوانین منطقه‌ای در حوزه HSE تعریف شده است.

امروزه یکی از عوامل موثر در تداوم روند فعالیت یک کسب‌وکار و همچنین حفظ مشتری کسب استانداردهای سیستم مدیریت کیفیت محسوب می‌شود که با شماره استانداردهای مشخصی (مانند ۹۰۰۱، ۱۴۰۰۱ و۴۵۰۰۱) مشخص و از سوی خریدار به‌عنوان یک الزام درخواست می‌شود؛ بنابراین حتی اگر اعتقاد کافی در حوزه HSE در صنایع معدنی وجود نداشته باشد، تفکر سیستماتیک و حفظ منافع اقتصادی، صنایع معدنی را به سمت رعایت این الزامات هدایت می‌کند.

مشاور HSE شرکت صنایع فولاد کردستان افزود: البته عموما شاهدیم که بودجه کافی به این حوزه اختصاص نمی‌یابد، زیرا اساسا امور ایمنی، بهداشت و محیط‌زیست منافع مستقیم و کوتاه‌مدتی به‌دنبال ندارد و در مدت زمان طولانی منافع آن به شکل غیرمستقیم به صنعت بازمی‌گردد؛ بنابراین در چنین شرایطی مدیران نیز تنها در حد رفع تکلیف و پاسخگویی به الزامات قانونی در این حوزه هزینه می‌کنند.

> بدون تردید توجه به شاخص‌های HSE زمینه کاهش خسارت‌های مالی و جانی را فراهم می‌کند. علاوه بر این، می‌تواند زمینه افزایش انگیزش را به‌دنبال داشته باشد و به ارتقای سطح سلامتی کارکنان منجر شود

ایمنی و دستیابی به اهداف راهبردی

سمانه بارافکن، مسئول ایمنی، بهداشت و محیط‌زیست شرکت لوله‌سازی ماهشهر سدید در گفت‌وگو با صمت و درباره اهمیت فعالیت‌های ایمنی، بهداشت و محیط‌زیست به‌ویژه در حوزه صنایع معدنی، گفت: تجارب جهانی حکایت از آن دارد که هم راستا با توسعه صنایع و فعالیت‌های تولیدی و پروژه‌ای؛ سلامتی، ایمنی و محیط‌زیست بیش از پیش در معرض خطرات فراوانی قرار خواهد گرفت. بنابراین جهت تداوم حیات بشر، ضروری است که این ۳ مقوله به‌شدت مورد توجه قرار گیرد.

اقدامات ایمنی فردی و شغلی

وی عنوان کرد: در سابقه شرکت لوله‌سازی ماهشهر سدید، استقرار تیم واحد ایمنی، بهداشت و محیط‌زیست یا به‌عبارتی (HSE)؛ با افرادی متخصص، آموزش‌دیده و با تجربه در زمینه‌های فنی، بهداشتی، اجتماعی، رفتاری و روانی و... همسو با اهداف تولیدی، کسب رضایت‌مندی مشتریان و دستیابی به اهداف راهبردی بلندمدت بوده است. در واقع پیاده‌سازی و مدیریت این تفکر مدرن در راستای سیستم انسجام یافته و یکپارچه برای حفظ سلامت و ارتقای ایمنی فردی و شغلی منابع انسانی با عرضه محصولاتی با کیفیت بالا، جزو فرآیندهای رقابتی و عملکردی کیفی برای این واحد درنظرگرفته شده است.

بارافکن با اشاره به اقدامات انجام‌شده در این شرکت در راستای ارتقای سطح ایمنی، بهداشت و محیط‌زیست افزود: اعتقاد و باور به استقرار و اجرای سیستم TQM باعث شده HSE متشکل از ۴ عنصر انسان، محیط، تجهیزات و مواد باشد. در همین حال اهداف آن نیز در راستای حذف، کاهش، پیشگیری؛ طبق ساختار انعطاف‌پذیر و انطباق‌پذیر، کنترل و اصلاح در حوادث و بیماری‌ها و... تعیین و پیاده‌سازی شود.

اصلی در مسیر رضایت‌مندی

مسئول ایمنی، بهداشت و محیط زیست شرکت لوله‌سازی ماهشهر سدید در ادامه تاکید کرد: به تعبیری، رعایت و اجرای ایمنی همراستا با سایر بخش‌های این مهم، یک اصل در رضایت‌مندی و سیستم‌های انگیزشی محسوب می‌شود. درهمین حال، اعتقاد بر این است که با ماموریت‌ها و اختیارات داده شده در راستای اجرای اهداف تعیین شده از سوی واحدهای ایمنی و بهداشت در بنگاه‌های اقتصادی، می‌توان در انتخاب استراتژی‌های عملی و ارزیابی سیستم‌های موجود و ارتقای سطح کیفی و حتی تعیین اهداف کلان بنگاه‌ها، بهره‌گیری‌های کارآ و اثربخشی از این مقوله کرد. بارافکن در ادامه تاکید کرد با توجه به موارد یادشده واحد ایمنی، بهداشت و محیط‌زیست شرکت لوله‌سازی ماهشهرسدید از شروع فعالیت خود تاکنون طبق استانداردهای مربوط ISO۱۴۰۰۱ – HSE-MS – ISO۱۸۰۰۱ – ISO۴۵۰۰۱ ISO - ۹۰۰۱ و گواهینامه‌های بروزرسانی شده، در راستای اهداف کلان مرتبط و با تفکیک فعالیت‌ها در سطوح مختلف، ایفای نقش کرده است. از جمله مهم‌ترین این اقدامات می‌توان به ایمنی در عملیات شامل کار در ارتفاع، جوشکاری، برشکاری، ایمنی تجهیزات و ماشین‌آلات اشاره کرد. ایمنی انبارها نیز مدیریت حریق، محصورسازی، نصب علائم و تابلوهای هشداردهنده را در بر گرفته و ایمنی شخصی شامل حذف، کاهش مخاطرات و استفاده از تجهیزات فردی و شغلی لازم در کل ساعات کاری می‌شود. وی درباره مهم‌ترین اقدامات پروژه‌ای در بخش ایمنی و بهداشت و سلامت در شرکت به نصب و راه‌اندازی دستگاه پساب، انجام معاینات دوره‌ای، پایش و اندازه‌گیری آلاینده‌ها، تمدید گواهینامه‌ها و... اشاره کرد. بارافکن در پایان گفت: با در نظرگرفتن دیدگاه فرد ایمن و محیط ایمن و اجرایی کردن اقدامات ضروری در این بخش، دستیابی به اهداف کلان بنگاه‌های اقتصادی براساس برنامه‌های راهبردی، تسهیل شده و از انسجام و یکپارچگی بیشتری در اجرا برخوردار می‌شود.

ایمنی از نگاه مصرف کننده

موضوع ایمنی در صنایع معدنی از منظر دیگری نیز مورد توجه قرار دارد. بسیاری از محصولات تولید شده در این صنایع با زندگی مردم سروکار دارند؛ بنابراین ایمنی محصولات تولید شده در این صنایع از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. فولاد ساختمانی در رده مهم‌ترین محصولاتی قرار دارد که رعایت نکات ایمنی در تولید آن اهمیت ویژه‌ای دارد، چراکه این دست محصولات در ساخت‌وساز کاربرد دارد و به نوعی با جان انسان‌ها نیز درگیر می‌شوند. علی‌محمد زمانی، مدیرعامل شرکت صبا فولاد زاگرس در گفت‌وگو با صمت و ضمن بررسی مباحث ایمنی در تولید محصولات فولادی تاکید کرد: ایران کشوری زلزله‌خیز است، بنابراین محصولات فولادی (مانند میلگرد و تیرآهن) براساس استانداردهایی مطابق با این شرایط تولید می‌شوند. هرچند در مواردی نظارت کافی برای تولید این محصولات مطابق با استانداردها نمی‌شود یا به بیانی دیگر با توجیهات سیاسی و اجتماعی، تداوم تولید بر رعایت استانداردها ارجحیت می‌یابد.

دو راهی ایمنی یا تولید؟

تداوم تولید به منزله حفظ موقعیت‌های شغلی است؛ درنتیجه در مواردی شاهدیم که این موضوع بر رعایت استانداردها رجحان می‌یابد و برخی واحدهای صنعتی نیز با علم به آن، رعایت استانداردها را در مسیر تولید خود آنطور که باید مورد توجه قرار نمی‌دهند. بخشی از مقوله استاندارد که اغلب در تولید محصولات فولادی مورد توجه قرار نمی‌گیرد، وزن کالاست. (یعنی وزن استاندارد کالا در متر طول). بعضا محصولات فولادی با وزن کمتر از استاندارد تولید می‌شود. از آنجاکه در بازار داخلی بعضا شاخه‌فروشی برای مصارف خُرد جریان دارد، تقاضا برای این دست محصولات غیراستاندارد وجود دارد. در برخی بازارهای هدف صادراتی مانند عراق و افغانستان نیز که نظام‌های نظارتی ضعیف‌تری دارند، این روند جریان دارد؛ یعنی شاهد ورود محصولات فولادی با وزن کمتر از استاندارد به این کشورها هستیم. اما از آنجاکه اجرای شاخصه‌های استاندارد در مسیر تولید تاثیر بسزایی بر کیفیت محصولات نهایی دارد و همانطور که پیش‌تر هم اشاره شد با جان مردم در ارتباط است، باید بیش از پیش مورد توجه قرار گیرد. زندگی و سلامت انسان‌ها وابسته به کیفیت این دست تولیدات است؛ بنابراین نباید به هیچ بهانه‌ای از رعایت نشدن استانداردها گذشت. درواقع بیکاری و حذف موقعیت‌های شغلی در مقایسه با جان و سلامتی انسان‌ها، در درجه دوم اولویت قرار دارد. به‌ویژه که ایران در منطقه‌ای زلزله‌خیز واقع شده و رعایت استانداردها اهمیت ویژه‌ای دارد. علاوه بر این، اقدامات سودجویانه زمینه بدنامی محصولات فولادی ایران را در بازار جهانی فراهم می‌کند و حتی روند صادرات این محصولات فولادی را نیز تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. در این میان، از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود زمینه اجرایی شدن شاخص‌های ایمنی را فراهم و با متخلفان برخورد کنند.

سخن پایانی

از مجموع موارد یادشده می‌توان اینطور نتیجه گرفت که لازمه تولید پایدار در یک مجموعه صنعتی توجه به شاخص‌های ایمنی، بهداشت و محیط‌زیست است. این پارامترها به‌ویژه در حوزه صنایع معدنی که با انواع خطرات و آلودگی‌ها همراهند از اهمیت بیشتری برخوردار هستند؛ بنابراین تلاش برای بهبود این شاخص‌ها ضروری به‌نظر می‌رسد.

فرصت طلایی سرمایه‌گذاری در زنجیره فولاد

مزیت فوق‌العاده‌ای که درحال‌حاضر در حوزه صادرات فولاد وجود دارد، به استقبال خوب سرمایه‌گذاران از این بخش منجر شده است. بر همین اساس نیز طرح جامع فولاد مبنای سرمایه‌گذاری‌های جدید خواهد بود. به‌گزارش چیلان، امیرحسین نادری، مدیرعامل شرکت ملی فولاد ایران اظهارکرد: آمایش سرزمین، تکمیل زنجیره ارزش و تنوع محصولات فولادی در این طرح لحاظ شده و دیگر سرمایه‌گذاری‌ها بر مبنای «برداشت‌های شخصی» نخواهد بود. به‌گفته وی در دوره جدید، توزیع عادلانه سود در کل زنجیره فولاد را شاهد خواهیم بود. نادری درباره آخرین بازنگری‌ها در طرح جامع فولاد گفت: طرح جامع فولاد سندی است که در راستای استفاده حداکثری از منابع موجود در زنجیره فولاد تدوین شده است. در تصویب کلیات نسخه جدید این طرح، وفاق خوبی بین تمام مجموعه‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت از شرکت ملی فولاد ایران و ایمیدرو گرفته تا معاونت امور معادن و صنایع معدنی و معاونت وزارتخانه وجود داشت. آمایش سرزمین و توجه به مزیت‌های مناطق مختلف کشور، تنوع در محصولات فولادی برای دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ و ارائه مشوق برای سرمایه‌گذاری در زنجیره فولاد در نسخه جدید طرح جامع فولاد لحاظ شده است. مدیرعامل شرکت ملی فولاد ایران خاطرنشان کرد: درحال‌حاضر به‌دلیل قیمت‌های بسیار خوب فولاد صادراتی، مزیت فوق‌العاده در حوزه صادرات وجود دارد و این مزیت سرمایه‌گذاران بسیاری را تشویق به سرمایه‌گذاری در صنعت فولاد کرده است. با مبنا قرار دادن طرح جامع فولاد، این سرمایه‌گذاری‌ها به نحوی انجام خواهند شد که تکمیل‌کننده هم باشند. به مزیت‌های مناطق مختلف کشور و آمایش سرزمین توجه خواهد شد و دیگر «برداشت‌های شخصی» مبنای سرمایه‌گذاری‌ها نخواهد بود.

نادری در ادامه و درباره حجم سرمایه‌گذاری موردنیاز در زنجیره فولاد عنوان کرد: برای دستیابی به اهداف طرح جامع فولاد، نیاز به سرمایه‌گذاری ۱۴ میلیارد یورویی در ۲ حوزه تکمیل زنجیره و احداث زیربناها و زیرساخت‌ها وجود دارد. بزرگ‌ترین مشوق سرمایه‌گذاران، مزیتی است که برای سرمایه‌گذاری آنها در زنجیره فولاد ایجاد شده و خواهد شد. با توجه به مزیت‌های موجود از زیرساخت‌های آماده‌شده در مناطق مختلف از جمله سواحل جنوبی کشور گرفته تا مزیت‌های مربوط به بخشودگی مالیاتی در مناطق خاص، سرمایه‌گذاری ۱۴ میلیارد یورویی ازسوی بخش خصوصی کاملا عملی است. مدیرعامل شرکت ملی فولاد ایران در پاسخ به این سوال که آیا در سرمایه‌گذاری پیشین به طرح جامع فولاد توجه شده است، یادآور شد: واقعا در سرمایه‌گذاری‌های پیشین به طرح جامع فولاد توجه نشده و نتیجه این امر نیز رشد و توسعه بی‌قواره زنجیره فولاد بوده است. انتقال مراکز تصمیم‌گیری به استان‌ها باعث شد انسجام و توازن در زنجیره فولاد از دست برود. مشخص است که همه واحدهای زنجیره فولاد را نمی‌توان در یک منطقه متمرکز کرد و باید به مزیت‌های هر استان و منطقه در سرمایه‌گذاری‌ها توجه شود. این فعال صنعت فولاد تأکید کرد: با مبنا قرار دادن طرح جامع فولاد، از این به بعد اکیداً برای صدور مجوز سرمایه‌گذاری‌ها به مزیت‌های مناطق مختلف توجه خواهد شد. دوره سرمایه‌گذاری براساس «برداشت‌های شخصی» تمام شده است. همیشه این‌طور نیست که کشور تحریم باشد و مرزهای کشور بسته باشد. دوره تحریمی فعلی که به پایان برسد، تولیدکنندگان فولاد ایران باید با فولادسازانی رقابت کنند که مزیت‌های عالی دارند و ما از هم‌اکنون باید خودمان را برای آن شرایط آماده کنیم. نادری افزود: سرمایه‌گذاران بخش خصوصی براساس مزیت‌ها سرمایه‌گذاری خواهند کرد تا در شرایط رقابتی بتوانند با تولیدکنندگان خارجی رقابت کنند. تولیدکننده‌ای که مزیت تولید نداشته باشد، محکوم به شکست است. به جز بخش خصوصی که درباره آن نگرانی وجود ندارد، بخش دیگری از سرمایه‌گذاری‌ها وجود دارد که با پول کشور و مردم انجام می‌شود. در این سرمایه‌گذاری‌ها، طرح جامع فولاد مبنا خواهد بود و براساس مزیت‌ها عمل خواهد شد.

دریچه

رعایت ایمنی اختیاری یا اجباری؟

به‌نظر می‌رسد میزان رعایت استانداردهای ایمنی در معـادن و پایبندی صاحبان معدن به رعایت آنها به خواست و میل شخصی معدنکاران بازمی‌گردد؛ نه نظارت‌های دولتی و ترس صاحبان معدن از عواقب رعایت نکردن استانداردهای ایمنی.

برخی فعالان معدنی معتقدند بهره‌برداران معدن معمولا بعـد از بروز حادثه متوجـه اهمیت رعایت اسـتانداردهای ایمنی، تامین ایمنی کارگران، بیمه آنـان و تهیـه ملزوماتـی همچـون کلاه، کفش و عینک‌های مخصوص می‌شوند.

در شـرایطی که صاحبان معدن تـازه بعد از بروز حادثـه و حتی مرگ‌ومیر کارگـران متوجه اهمیت رعایت اسـتانداردهای ایمنی و تامین وسایل ایمنی مورد نیاز کارگران می‌شـوند، به‌نظر می‌رسـد باید انتظار بروز هر حادثه‌ای در معادن کشـور را داشت.

برخی نیـز می‌گویند صاحبان معادن ضوابط ایمنی را رعایـت می‌کنند؛ هرچند در برخـی معادن این استانداردها ایده‌آل نیست.

این گروه بر این نکته نیز تاکید دارند که معدنکاران مجبورنـد برای حفظ مجموعه خود و منافع‌شـان، استانداردهای ایمنی را در محیط کار رعایت کنند.

از سوی دیگر براساس اظهارات برخی صاحب‌نظران، معدنـکاران هنوز به این بینش نرسـیده‌اند که باید بـرای حفظ ایمنی محیط معـدن، ضوابط ایمنی را رعایـت کنند و طبق گفته رئیس سـازمان صنعت، معدن و تجارت اسـتان بوشـهر، معمولا بعد از بروز حادثـه و احیانا مرگ کارگران اسـت که به اهمیت رعایت استانداردهای ایمنی پی می‌برند!

در کنار تمام این موارد عنوان می‌شود هزینه‌های بـالا عامل فرار معدنکاران از رعایت اسـتانداردهای ایمنی است. همچنین گفته می‌شود ضمانت اجرایی لازم بـرای رعایت اسـتانداردهای ایمنی در معادن وجود ندارد؛ بنابراین باید با دستورالعمل‌های جدید و پیش‌بینـی جریمـه، اسـتانداردهای ایمنی را در معادن اعمـال و معدنکاران را به اجـرای آنها ملزم کرد.

به‌گفتـه صاحب‌نظران، برخـی معدنکاران مبلغی را کـه طبق قـرارداد امضـا شـده موظفند صرف رعایت اسـتانداردهای ایمنی در معـدن کنند، در جـای دیگری هزینه می‌کنند، این در حالی اسـت که در قراردادهای منعقده با شـرکت‌های خصوصی بهره‌بـردار از معـادن، اشـاره‌ای بـه الـزام رعایت استانداردهای ایمنی کار در معدن نمی‌شود.

یاراحمدی، کارشـناس معدنی با تاکید بر آموزش مسـائل ایمنی به کارگـران و بهره‌بـرداران معادن می‌گوید بخشـی از مشـکلات ایمنـی در معادن و حوادثی همچون ریزش دیواره معادن روباز و سقف معـادن زیرزمینی و انفجار گازهای معدنی و خفگی کارگران، بـه نبود تخصص‌های لازم در بهره‌برداران آنها بازمی‌گردد.

به‌گفتـه این اسـتاد دانشـگاه، نبـود تجهیزات ایمنی موردنیاز، عدم آموزش، بی‌توجهی کارگران و همراه نداشتن تجهیزاتی همچون ماسک و کپسول اکسیژن از دیگر علل بروز حوادث در معادن است.

از سـوی دیگر معادن معمـولا از نظر جغرافیایی دورافتاده‌اند و در خارج از شهرها و دور از نظارت‌های عمومی قرار دارند. در این شـرایط، قانون معادن بر مقیم بودن مهندسـان فنی و ایمنی در معادن برای نظارت شبانه‌روزی بر فعالیت‌های بهره‌برداری از آنها تاکید دارد. این سـخنان به این معنی اسـت که در حال حاضر برخی از مهندسان ایمنی و ناظر معدن کـه باید در معادن مقیم بوده و بـر روند فعالیت‌ها نظارت شبانه‌روزی داشته باشند، به دلایلی همچون کمی حقـوق دریافتی، بـه بازدیدهـای دوره‌ای از معـادن اکتفـا کرده‌انـد، هرچند کـه گزارش‌های تنظیمـی آنان در همیـن بازدیدهـای دوره‌ای نیز ازسوی برخی مسئولان زیر سوال می‌رود!

باوجـود ایـن، یاراحمدی همچنان معتقد اسـت باتوجه به اینکه معادن در نقاط دورافتاده و خارج از شـهر قرار دارند، سازمان نظام مهندسی معدن باید بازرسـانی را در آنجا مسـتقر کند تا به‌طور مستمر بر عملیات بهره‌برداری و اکتشـاف معادن و رعایت استانداردهای ایمنی، نظارت کنند.

بازدیدهای دوره‌ای مهندسـان فنـی و ایمنی از معادن و گزارش‌های ارسالی آنان به سازمان صنعت، معدن و تجارت و سـازمان نظام مهندسـی معدن اسـتان‌ها، تنها اهرم نظارتـی حاکمیتی در معادن اسـت؛ هرچند برخی از فعالان معدنی معتقدند این گزارش‌ها چندان قابل اعتماد نیستند. حتی به‌گفته برخی کارشناسـان، رابطه مالی بین مهندسان ناظر و ایمنـی و صاحبـان معدن بـه مانعی بر سـر راه مهندسان برای عمل به وظایف قانونی و نظارتی‌شان تبدیل شده است. این گروه معتقدند در حال حاضر مهندسـان ناظر به‌دلیـل آنکه با صاحبـان معدن قرارداد بسـته و حقوق خود را از آنان می‌گیرند، در صورت اصرار بر رعایت ضوابط ایمنی در معدن تحت نظارت خود و تذکر نارسـایی‌ها و اشاره به تخلفات و موارد عدم رعایت ضوابـط ایمنی در گزارش‌های ماهانه، از سـوی صاحبان معدن با اهرم قطع حقوق ماهانه، تحت فشار قرار می‌گیرند.

عکس: صمت

در بررسی اولویت‌های افزایش ایمنی در معادن تاکید شد:

ایمنی تنها گذاشتن کلاه و عینک کار نیست!

براسـاس آمارهای ارائه شـده ازسـوی وزارت صنعت، معدن و تجارت بیش از ۵ هزار و ۶۰۰ معدن فعال در کشور وجود دارد که ۱۱۵ مورد آن مربوط به معادن زغال‌سـنگ اسـت. در این معادن بیش از ۱۷ هزار نفر مشـغول کار هستند که نسبت به کارکنان دیگر معادن آمار بالایی است. به‌نسبت آمار زیاد اشتغال در این دسته از معادن به‌دلیل کار زیرزمینی، میزان تلفات انسانی هم در این معادن بالا است؛ به‌طوری که بیشترین آمار تلفات انسانی معدنی در کشـور مربوط به معادن زغال‌سـنگ اسـت. این مهم را می‌توان در مناطق طبس (خراسان جنوبی)، زرند (کرمان)، زیرآب و سـوادکوه (مازندران) شـاهرود (سمنان) و استان گیلان مشاهده کرد. آخرین بار در اردیبهشت ۱۳۹۶ بود که بر اثر انفجار معدن یورت در استان گلستان ۴۳ نفر جان خود را از دست دادند و بیش از ۷۰ نفر مجروح شدند. ریسک بالای کار در این معادن باعث شده همواره رعایت نکات ایمنی و نظارت بر آنها مورد توجه باشد.

گروه معدن
editor@smtnews.ir

عوامل بالا بودن کارآیی ایمنی در معادن

مجید پورمقدم- پژوهشگر حوزه معدن وزارت صنعت، معدن و تجارت: دلیل اصلی بالا بودن کارآیی ایمنـی در معادن، اسـتفاده از ۲ عامل فناوری‌های روز و نیروهای متخصص است. همچنین دلیل پایین بودن میزان ایمنی در معادن، اسـتفاده از روش‌های سنتی و قدیمی است.

کارشناسـان عمده‌تریـن علـت مـرگ معدنچیان در معـادن زیرزمینـی را شـبکه قدیمـی اسـتخراج، بی‌احتیاطی کارگران و فقدان نظارت کافی در معادن و انفجار گاز متان یا ریزش در تونل‌ها می‌دانند و در معادن روباز، سـهل‌انگاری‌ها، نبود آموزش‌های اولیه و... منجر به سـقوط از ارتفاع، پرتاب سـنگ و ریزش دیواره‌های معدن می‌شود. همچنین بیشترین آمار حوادث، مربوط به معادن زغال‌سـنگ و سـنگ‌های تزئینی اسـت. از این‌رو لازم است عواملی که باعث ایجاد خطر در معادن می‌شود، بررسی شوند.

جایگاه آموزش در ایمنی معادن

در ایران هیچ‌گونه آموزشـی کـه منتهی به دریافت مدرک کارشناسی و کارشناسی ارشد در زمینه ایمنی و بهداشت معادن شود، وجود ندارد؛ از این رو بیشتر افراد شـاغل در زمینه ایمنـی، دارای تحصیلات و تخصص مرتبط نیستند. دانش کار در معادن در حال از دسـت رفتن اسـت، دلیل آن هم بازنشسته شدن افراد باتجربه است که تجربه کاری آنها باید به کارگران جدید انتقال یابد.

۱- آموزش و نظام مهندسـی: سازمان نظام مهندسـی باید طرحی مصوب کند که هیـچ کارگر معدنی بدون آمـوزش به معدن ورود پیدا نکنـد. در واقـع کارگران موظف هسـتند پیش از آغاز کار خود در معادن، دوره‌های آموزشی را سپری کنند.

۲- آموزش و بهداشت: آموزش در راستای اهداف بهداشـت حرفه‌ای، از اهمیت بسـیار زیادی برخوردار اسـت، چراکه آموزش درسـت، سـطح آگاهی افراد را افزایش می‌دهد و فرهنگ ایمنی در کار را بین کارگران جا می‌اندازد. طبیعی اسـت که کارگر هرقدر نسبت به ایمنی و مسائل مربوط به آن، آگاهی داشته باشد، کمتر مرتکب اعمال غیرایمن می‌شـود و افراد دیگر را نیز از انجام آن منصرف می‌کند.

۳- آمـوزش و کاهش حـوادث: آموزش به‌عنوان محور پیشرفت و تحول در زمینه کاهش حوادث، دارای اهمیت فوق‌العاده‌ای است.

۴- تدابیـر آموزشـی در ایمنـی: تدابیـر آموزشـی می‌توانـد با اسـتفاده از پوسـتر، پـلاکارد، نصب تابلو، نمایش فیلم، مباحث و مسابقه‌ها باشد.

۵- مزایا و چالش‌های آموزش؛ عدم آموزش در ایمنی معادن: آموزش‌های ایمنی موجب ارتقـای کیفیت کار در معدن و بهتر شـدن اسـتخراج و تولید موادمعدنی می‌شـود و عمده‌ترین مشـکلی که ممکن اسـت برای کارگران ایجاد شـود، آشـنا نبودن با مسـائل ایمنی اسـت. نبود نظارت کافـی بر فعالیت معدنکاران و غفلت از آموزش کارگران می‌تواند حوادث ناگواری را در بخش معدن رقم بزند.

خطرات و عوامل زیان‌آور در معادن

کارگـران معـادن با چالش‌های خاصـی از قبیل کار کـردن در مناطق پرمخاطره و دورافتاده و در شـرایط سخت روبه‌رو هستند:

۱- منابـع تولیـد گردوغبار در معـادن: حفاری ماشـین‌های بـرش و بارگیـری، آتش‌بـاری و انفجار، بارگیـری و انتقال مواد معدنی، حمل‌ونقل مواد معدنی و سـنگ‌ها، کانه‌آرایی و تغلیظ مـواد معدنی به طریقه خشـک و آلایندگی‌هـای منتشرشـده از ذخیره مواد باطله.

۲- عوامـل زیـان‌آور در معـادن: عوامل زیان‌آور شـامل موارد فیزیکی و شـیمیایی هسـتند که عوامل فیزیکی عبارتند از سـروصدا، گرما و رطوبت، ارتعاش، تاریکـی، بـرق، حـرارت و پرتوهـای الکتریکی. صدا به‌عنـوان یکی از مهم‌ترین عوامـل زیان‌آور محیط کار همواره سلامت کارگران را در محیط‌های صنعتی تحت تاثیر قرار داده و به‌ویژه کاهش شـنوایی یا بروز حوادث گوناگون بسـیار اتفاق افتاده است. عوامل شیمیایی نیز شامل گاز، بخار و ذرات معلق در هواست.

۳- قـدرت انفجاری دینامیت و باروت: دینامیت و باروت هر دو از مواد ناریه هسـتند اما قدرت و ایمنی دینامیت بیشتر از باروت است.

۴- وضعیت ایمنی در معادن زغال‌سنگ: معادن زغال‌سـنگ جزو معادن مخاطره‌آمیز در سـطح جهان هستند و وضعیت ایمنی در معادن زغال‌سنگ باتوجه به گازخیزی بالا و احتمال بروز حوادث و انفجار، از اهمیت زیادی برخوردار است.

> کسانی که در محیطی فعالیت می‌کنند، به‌تدریج با شرایط خو می‌گیرند و همه چیز برای‌شان تکراری می‌شود؛ بنابراین ممکن است رعایت نکات ایمنی را نادیده بگیرند

ایمنی و استاندارد دو جزء جدایی‌ناپذیر

عباسـعلی ایروانی، مدیرکل دفتر نظارت بـر امور معدنی وزارت صنعـت، معـدن و تجارت: همانطـور که در هر فعالیتـی باید ایمنی و استانداردهای لازم را رعایت کنیم، این موضوع در بخش معدن نیز الزامی اسـت. ایمنی و استاندارد دو جزء جدایی‌ناپذیر از یکدیگر هستند که باید از طـرف مجموعه‌های مختلف موردتوجه قرار گیرنـد. بااین همه رعایت ایمنی در معادن نسبی اسـت؛ بنابراین در شرایط مختلف موضوع ایمنی هم متفاوت می‌شود. در این بین مسئله اصلی این است که می‌توان موارد مختلـف تاکید شـده در ایمنی را نسـبت به حالت قبلی ارتقـا داد تا در نهایت خطـرات و ضایعات بخش معدن به حداقل برسـد. با این همه در بهترین حالت باز هم شاهد حوادثی در معدن خواهیم بود، چراکه هر کار و فعالیتـی به‌ویژه در حوزه معدن حادثه جانی و مالی دارد. مسـئله مهم این اسـت که هرچه استانداردها بیشـتر رعایت شود، حوادث کمتری رخ خواهد داد.

آموزش مستمر پرسنل

کسـانی که در محیطی فعالیت می‌کنند، به‌تدریج با شرایط خو می‌گیرند و همه چیز برای‌شـان تکراری می‌شود؛ بنابراین ممکن است رعایت نکات ایمنی را نادیده بگیرند و فراموش کنند؛ به این ترتیب در هر لحظه باید به پرسنل آموزش داد و آنها را از خطرات و مسـائل غیرمترقبـه آگاه کرد. در این بیـن رعایت نکات ایمنی در اسـتفاده از لـوازم، تجهیزات و ابزارآلات از ضروریات اسـت. با مانیتورینگ و استفاده از دستگاه‌هایی که هوای معدن را تهویه کند و استفاده درست از لوازم و ماشین‌آلات می‌توانیم خطرات معدنکاری را کاهش دهیم.

هر معدنی خطرات خاص خود را دارد

هزینه‌هـا در بخـش معدن بالاسـت، حال هزینه اسـتفاده از تجهیزات و فناوری نوین برای بالا بردن اسـتانداردها نیز به آن اضافه می‌شود که گاهی معدنکاران به‌دلیل مشـکلات مالـی نمی‌توانند هزینه‌ها را تامین کنند و در رعایـت ایمنی نمره قابل قبولی نمی‌گیرنـد. به‌علاوه اینکه خطر معـادن زغال‌سـنگ از بقیه معادن به‌دلیـل گازخیزی و احتمال ریزش تونل بیشـتر است. این معادن زیرزمینی هستند و به‌دلیل گازخیزی ممکن است در آنها انفجار رخ دهد.

هـر معدنـی خطرات خاص خـود را دارد. در معـادن روباز نیز زمان ایجاد پله‌های اسـتخراج سسـتی لایه‌های زمین و احتمال ریزش از عوامل تهدیدکننده به‌شـمار مـی‌رود. بنا بر آنچه گفته شـد معدنکاران باید به‌طور مداوم محیط معدن را رصد و بخش‌هایی که در نتیجه انفجار سسـت می‌شـود را از قبل شناسایی کنند. زمانی که حادثه‌ای در معدنی رخ می‌دهد، نشانگر آن است که سطح ایمنی در آنجا کاهش پیدا کرده است. به‌این‌ترتیب از فعالان بخش معدن انتظار داریم به خسارت جانی و مالـی مجموعه خود حسـاس بوده و بـا رعایت نکات ایمنی از بروز خطر و حوادث جلوگیری کنند.

اول فرهنگ‌سازی، بعد ایمنی

محمدرضـا بهرامـن، عضو خانه معـدن ایران: همیشـه شعار ابتدا ایمنی و بعد کار را شنیده‌ایم و این شـعار در همه مشاغل نیز موردتوجه بوده است. ویژگی اصلی بخش معدن این اسـت که همیشه با طبیعت در ارتباط اسـت. معدنکاری گاهی در فضـای باز و گاهی هم زیرزمین انجام می‌شـود. به‌این‌ترتیب بخش معدن به‌طور حتم با خود حوادثی را به همراه می‌آورد که اگر از آنها آگاه نباشیم، نتایج جبران‌ناپذیری خواهد داشت.

درصورتی‌کـه نتوانیم مشـکلات را پیش‌بینی کرده و اسـتانداردهای لازم را رعایت کنیم، شـاهد حوادث خطرناکی برای سرمایه‌گذاران و فعالان معدنی خواهیم بـود. به همین دلیل هم هسـت که انجـام هر فعالیت معدنی به رعایت ایمنی و اسـتاندارد وابسـته است. از سـوی دیگر از آنجا که اغلب معادن در میان یا نزدیک روسـتاها واقع شده‌اند، نیروی کار خود را از مردم بومی اطراف اسـتخدام می‌کنند. ضعف ایمنی اغلب می‌تواند منجر به قطع عضو یا کشـته شـدن کارگران شود. این مسئله به این بخش از جامعه آسیب جدی وارد می‌کند و می‌تواند عملکرد معدنکار را به چالش بکشد و موجب ریزش حامیان معدنکاری در آن منطقه شـود. در خانه معدن همواره مطرح شـده که ایمنی یکی از چارچوب‌ها و مسـائل اولیه معدنکاری است، به همین دلیل در کارگاه‌ها و جلسات متعدد به هر فعال معدنی تاکید می‌شـود که داشتن نگاه صرفا اقتصادی در بخش معدن درسـت نیسـت و باید به ایمنی نیز توجه شـود. باور داریم که برای رعایت ایمنی و استاندارد باید دسـت به آمـوزش و فرهنگ‌سـازی زد. ایمنی تنها با گذاشتن کلاه و عینک کار ایجاد نمی‌شود، بلکه نیازمند آموزش‌های لازم اسـت که باید مدنظر کارفرما باشـد. هـر معدن باتوجه به اقتضا و نوع فعالیت خود باید تابع اسـتانداردها باشد. در این مسیر نخست باید مبانی کار را شناخت و چگونگی استفاده از ابزارها را برای کارگران تبییـن کرد. او تاکید کـرد: در واقع هر روز باید ایمنی را به‌صـورت موردی در محیـط کار آموزش داد. بدون شـک بی‌توجهی به رعایت استانداردهای لازم حوادث ناگواری را رقم می‌زند. چنانچه در ۲۰ سـال گذشـته حوادثی در بخش معدن دیده شـده که نشـان می‌دهد کارگـران و حتی کارفرمایان اطلاعات چندانی از نکات ایمنی نداشته‌اند. خوشبختانه امروز این حوادث به‌دلیل تاکیـد بـر آموزش‌های لازم به حداقل ممکن رسیده است. گاهی هم حوادث معدن به‌دلیل آشنا نبودن با طبیعت آن منطقه رخ می‌دهد. ۴۰ سـال قبل کار اکتشافی در جنوب کشور انجام می‌دادیم که در نیمه کار به مورد خاصی برخـورد کردیم. وقتی یکی از کارشناسـان برای نمونه‌برداری به محل نزدیک شد ماری او را نیش زد و این کارشناس جان خود را از دست داد. در نتیجـه امروز به‌تمامی جوان‌ها تذکر می‌دهم قبل از هر کاری باید مطمئن شوند که همه چیز ایمن است.

دشواری‌های کار در معادن زغال‌سنگ

رعایت ایمنی در معادن روباز که تنها عملیات خاکی در آنها انجام می‌شـود، ویژگی خاص خود و در معادن زیرزمینـی هـم چارچوب دیگـری دارد. از آنجا که در معادن شـن و ماسه، سـنگ تزئینی و زغال‌سنگ ابزار تولیـد متفاوت اسـت، نکات ایمنی و اسـتانداردها نیز فرق دارد. باتوجه به این موارد کار در معادن زیرزمینی دشـوارتر اسـت. فعالیت در معـادن زیرزمینی به‌دلیل کار در تونـل بـرای مدت طولانی و اغلب نشـت گاز در حیطه فعالیت دشـوارتر اسـت. اگر به کارگرانی که در معـادن زیرزمینـی فعالیـت می‌کنند، آمـوزش برای ایمنی و محافظت از خود و رعایت اسـتانداردها هنگام کار داده نشـود، شاهد حوادث ناگواری همچون حادثه معدن زغال‌سـنگ زمستان‌یورت گلستان خواهیم بود. در ایـن حادثـه عزیزان زیادی از بین مـا رفتند که در روحیـه کارگران تاثیر منفی گذاشـت؛ بنابراین رعایت اسـتانداردها در اسـتفاده از تجهیـزات معدن اهمیت بالایی دارد.

بـه همین دلیـل اغلب تجهیزات معـدن رتبه‌بندی می‌شوند و براساس آن به معدنکاران اجازه داده می‌شود که فعالیت خود را ادامه دهند یا تعطیل کنند. باتوجه به اهمیت ایمنی در توسعه معادن به فعالان معدنی توصیه می‌شـود اگر ایمنـی لازم را در محیط کار خود رعایت نکننـد، به‌طور حتم نمی‌توانند یـک فعالیت اقتصادی سالم و پایدار داشته باشند. پیشنهاد می‌شود هر فردی که در هر بخشی فعالیت اقتصادی انجام می‌دهد، ایمنی را سـرلوحه خـود قرار دهد. بخش معـدن هر لحظه با حادثه روبه‌رو اسـت. اگر کارگران و مهندسان اطلاعات لازم از محیـط کار و وسـایلی که با آنهـا کار می‌کنند را نداشته باشند، می‌توانند حوادث ناگواری بیافرینند.

ایمنی، سرلوحه معدنکاری

نورالدین رحیمی، مشـاور اجرایی مدیرعامل شـرکت زغال‌سنگ البرز مرکزی: رعایت ایمنی سرلوحه معدنکاری است. اگر این مهم رعایت نشـود، ادامـه فعالیت معـدن معنا و مفهـوم خود را از دسـت خواهد داد. ازآنجاکه تمام معادن زغال‌سنگ کشور گازخیز هستند، محیط‌شان سمی و فعالیت در آنها کشنده است؛ از همین رو معدنکاران قبل از شروع هر کاری باید میزان گاز معدن را با دسـتگاه مخصوص اندازه‌گیری کرده و سپس به پرسنل اجازه فعالیت دهند. او ادامه داد: همچنین وقتی سینه کار پیشروی می‌کند باید چوب‌بست‌ها با رعایت فاصله به‌موقع زده شوند تا شاهد ریزش معدن نباشـیم. اگر ایمنی نباشـد معدنکاری معنی واقعی خود را از دست می‌دهد. همچنین ضعف ایمنی می‌تواند حوادث ناگواری را در معدن ایجاد کنـد؛ از جملـه این حوادث می‌توان به معدن یورت اشـاره کرد که عده‌ای از هموطنان‌مـان جـان خود را در آن از دسـت دادند. مسـئولان و فعالان معدنـی نیز باتوجه به تخصص و تجربیات خود تذکرات لازم را برای رعایت نکات ایمنی در قالب تراکت و بنر و همچنین به‌صورت مشـاوره به کارگران می‌دهنـد و در این زمینه تمام تلاش خـود را می‌کنند. در حقیقت رعایت ایمنی نخستین شـرط کار است و رعایت آن در معادن زغال‌سنگ به‌دلیل کار زیرزمینی بسـیار مهم است.خوشبختانه فرهنگ ایمنی در بخش دولتی به‌خوبی جا افتاده اسـت. اگر بتوانیم در بخش‌های دیگر نیز فرهنگ‌سـازی کنیم دیگر شـاهد خطرات جدی نخواهیم بود. رعایت اسـتاندارد و ایمنی سـرفصل‌های مشخصی دارد که باید ازسـوی مدیران بالادستی موردتوجه قرار گیرد. انتظار ما این است که فعالان بخش معدن رعایت نکات ایمنی را سرلوحه کار خود قرار دهند. او خاطرنشان کرد: از آنجا که نیروی کار زیادی در بخش معدن فعالیت می‌کننـد، امیدواریم ضعف توجه به ایمنی موجب نشود خانواده‌ای بی‌سرپناه شود.

سخن پایانی...

باتوجـه به ماهیت معادن و خطرناک بودن ذاتی فعالیت‌های معدنی، در قوانین مربوط به بهره‌برداری معدن بر رعایت اسـتانداردهای ایمنی تاکید شده است. با این حال به‌گفته برخی صاحب‌نظران، رعایت این استانداردها منوط به خواست شخصی بهره‌برداران معدن است و نوع نظارت بر فعالیت معدنکاران نیز با آنچه که در قانون معادن و قانون سـازمان نظام مهندسی معدن آمده منطبق نیسـت. در حال حاضر طبق ادعای برخی کارشناسان معدن، دریافت‌کنندگان و دارندگان پروانه‌های اکتشـاف معدن تخصصی در این زمینه نداشته و به‌عنوان مثال صاحبان معادن زغال‌سنگ در زمینه روش‌هـای اسـتخراج، خطرات گازهای معدنی، احتمـال خفگی و انفجار گازهای معدنی تخصصی ندارند. در این شرایط اطلاع‌رسانی در زمینه نوع حوادث قابل‌وقوع در معادن نیز ضعیف اسـت و آمار دقیقی نیز از حوادث رخ داده در معادن و میزان مرگ‌ومیرها ارائه نمی‌شود.

الزامات دستیابی به ضریب نفوذ ۷ درصدی صنعت بیمه

نایب رئیس هیات مدیره و مدیرعامل بیمه دانا، تنها راه رسیدن به ضریب نفوذ ۷ درصدی در صنعت بیمه را از طریق رشد و گسترش بیمه‌های زندگی میسر دانست. به‌گزارش روابط‌عمومی بیمه دانا، ابراهیم کاردگر در پنل تخصصی «شبکه عرضه خدمات بیمه‌ای در دوران پساکرونا» اظهار کرد: در برنامه ششم توسعه اعلام شده رقم رشد بیمه‌های زندگی باید به ۵۰ درصد سال آخر برنامه پنجم و ضریب نفوذ بیمه نیز به ۷ درصد برسد. وی افزود: دست‌اندرکاران صنعت بیمه به این توافق و جمع‌بندی رسیدند که تنها راه اصولی نائل شدن به ضریب نفوذ ۷ درصدی، از طریق بیمه‌های زندگی اتفاق می‌افتد که البته با توجه به ریسک‌های نوظهور در صنعت بیمه مانند گسترش ویروس کرونا در کشور، باید فرآیند جدیدی تعریف، تدوین و اجرا شود. کاردگر در این پنل تخصصی به برخی قیمت‌های غیرمتعارف که شرکت‌های نوپای بیمه‌ای ارائه می‌کنند نیز اشاره کرد و افزود: نرخ پایین برخی از این شرکت‌ها به‌دلیل آن است که ما در صنعت بیمه نرخ ریسک دقیق نداریم. نرخ تمام‌شده ریسک براساس تحلیل داده مشخص می‌شود اما چون این داده‌ها براساس هر استان و منطقه به‌طور دقیق وجود ندارد و شرکت‌های بیمه‌ای از عملیات بیمه‌ای یکدیگر مطلع نیستند، بنابراین در بازار رقابت قیمت‌ها متفاوت می‌شود.

گروه خبر
editor@smtnews.ir

آغاز به‌کار آزمایشی پلتفرم فراز

طی مراسمی با حضور مدیرعامل و اعضای هیات مدیره و هیات عامل بانک ایران زمین، پلتفرم بانکداری دیجیتال بانک ایران زمین، به صورت آزمایشی آغاز به‌کار کرد.

به‌گزارش روابط‌عمومی بانک ایران‌زمین، عبدالمجید پورسعید، مدیرعامل بانک ایران زمین در مراسم آغاز به‌کار آزمایشی پلتفرم «فراز» اظهار کرد: گذر از بانکداری سنتی و الکترونیک برای نظام بانکی یک ضرورت است. در ماه‌های اخیر و با شیوع بیماری کرونا مشاهده کردیم که اگر بانکداری دیجیتال به‌صورت کامل راه‌اندازی شده بود، ما شاهد بسیاری از مشکلات و خطرات ناشی از حضور مردم در شعب نبودیم. در واقع با راه‌اندازی این پلتفرم به‌دنبال ابزار و زیرساختی فراتر از یک بانک بودیم تا هم مشتریان خُرد و هم کسب‌وکارهای نوین بتوانند فعالیت‌های خود را در بستر آن انجام دهند.

پورسعید با ابراز خرسندی از اجرای آزمایشی بانکداری دیجیتال برای نخستین‌بار در بانک ایران زمین گفت: امروز تلاش‌های ۴ساله همکاران به‌ثمر رسیده و به‌زودی پلتفرم فراز پس از طی مراحل اولیه در اختیار مشتریان قرار خواهد گرفت. در ادامه فرهاد اینالوئی، معاون فناوری اطلاعات بانک ایران زمین، با اشاره به نگاه ویژه بانکداری دیجیتال به کسب‌وکارها و استارت‌آپ‌ها گفت: در پلتفرم فراز به ارائه خدمات به کسب‌وکارهای جدید نگاه ویژه‌ای شده است. براساس این گزارش پس از پایان مراسم پلتفرم آزمایشی دیجیتال بانک ایران زمین که به‌نام فراز نام‌گذاری شده و فراتر از یک بانک به مشتریان ارائه خدمت خواهد کرد در اختیار کارکنان این بانک و تعدادی از مشتریان منتخب برای ثبت بازخورد آنها قرار گرفت.

آمادگی بانک ملت برای انجام فعالیت‌های ارزی با بهران

مدیرعامل بانک ملت همراه با تعدادی از مدیران ارشد این بانک از شرکت نفت بهران بازدید کرد. به‌گزارش روابط‌عمومی بانک ملت، محمد بیگدلی در این بازدید از خطوط مختلف تولید در شرکت نفت بهران بازدید کرد و با مراحل تولید انواع روغن در این شرکت آشنا شد. مدیرعامل بانک ملت، نفت بهران را مرغوب‌ترین برند در بین برندهای مختلف تولید روغن در کشور خواند و افزود: ۵۵ هزار میلیارد ریال فروش و تولید ۱۵ هزار میلیارد ریال سود در شرایط سخت کنونی و انجام صادرات در شرایط تحریم هم باعث کمک به کشور در تامین ارز مورد نیاز شده و هم توانمندی‌های کشور را به جهان نشان داده است. بیگدلی با بیان این نکته که بانک ملت ۲۲ میلیارد دلار در بخش انرژی کشور سرمایه‌گذاری کرده، گفت: این بانک با تامین مالی شرکت نفت ستاره خلیج‌فارس، کشور را از لحاظ تولید بنزین به خودکفایی رساند. مدیرعامل بانک ملت در عین حال از آمادگی این بانک برای انجام فعالیت‌های ارزی شرکت نفت بهران خبر داد و افزود: بانک ملت آماده انعقاد تفاهمنامه برای افزایش سطح همکاری‌ها و تامین تمام نیازهای مالی، سرمایه‌ای و نقدینگی شرکت است.

اسعد عزیزی، مدیرعامل شرکت نفت بهران هم با بیان این نکته که این شرکت به‌دنبال یک رابطه برد-برد است، بر تمرکز فعالیت‌های مالی این شرکت در بانک‌های اصلی تاکید و اظهار کرد: خوشبختانه بانک ملت در سال‌های اخیر همکاری خوبی با این شرکت داشته و نفت بهران نیز به همه تعهدات خود به موقع عمل کرده است.

جامعه ورزشی بیمه کرونای سرمد گرفتند

قرارداد بیمه‌ای میان بیمه سرمد و فدراسیون پزشکی ورزشی کشور به امضای مهدوی مدیرعامل سرمد و مسجدی رئیس فدراسیون پزشکی ورزشی رسید.

به گزارش روابط‌عمومی بیمه سرمد، براساس این قرارداد، این فرصت برای تمامی ورزشکاران کشور فراهم شد تا در این ایام سخت، زیر پوشش بیمه کرونای سرمد قرار بگیرند و از خدمات بیمه کرونا بهره‌مند شوند. مهدوی درباره امضای این قرارداد گفت: ما در بیمه سرمد، حامی ورزشکاران کشور خواهیم بود تا این عزیزان در میادین ورزشی جهانی بدرخشند. از همکاری مسجدی نیز تشکر می‌کنم که این امکان را برای مجموعه سرمد به وجود آوردند تا بتوانیم جامعه ورزشی کشور را زیرپوشش بیمه کرونا قرار دهیم.

جشنواره «اپلیکیشن هپ» آغاز شد

جشنواره «اپلیکیشن هپ کانون جوانه‌های بانک ملی ایران» با جوایز ویژه، از ۲ آذر آغاز شد. به‌گزارش روابط‌عمومی بانک ملی ایران، نوجوانان (تا ۱۸ سال) می‌توانند با نصب اپلیکیشن هپ از ۲ آذر تا ۲ دی امسال در این جشنواره شرکت کنند و به قید قرعه از جوایز ارزنده آن شامل کمک هزینه خرید ۴ عدد کنسول بازی PS4 هر کدام به ارزش ۱۰ میلیون تومان، کمک هزینه خرید ۱۰ عدد گوشی تلفن همراه هر یک به ارزش ۶ میلیون تومان و کمک هزینه خرید ۵۰ عدد ساعت هوشمند هر یک به ارزش یک میلیون تومان برخوردار شوند. اپلیکیشن هپ جدیدترین محصول کانون جوانه‌های بانک ملی ایران و یک اپلیکیشن آموزشی-سرگرمی است که با توجه به نیاز نوجوانان به فراگیری دانش اقتصادی و با هدف پرورش هوش مالی آنها، در اختیار کاربران قرار گرفته است و در بخش‌های مختلفی مانند مدرسه اقتصاد، مدرسه هوش مصنوعی، مدرسه کسب‌وکار، مدرسه شهروندی، مدرسه مشاوره و هدایت تحصیلی، همیار پلیس، کتابخانه دیجیتال، بازی و انیمیشن و... مطالب مفید و متنوعی را ارائه می‌کند.

انتصاب رئیس اداره روابط‌عمومی بانک رفاه کارگران

طی حکمی از سوی اسماعیل لله‌گانی مدیرعامل بانک رفاه کارگران، مهدی کرمی به سمت رئیس اداره روابط عمومی این بانک منصوب شد. به‌گزارش روابط‌عمومی بانک رفاه کارگران، کرمی دارای مدرک فوق‌لیسانس مدیریت دولتی است و پیش از این دارای سوابق اجرایی و مدیریتی در حوزه‌های نظارتی، بانکداری جامع، روابط‌عمومی، طرح و برنامه، امور ارزی و فعالیت‌های اجرایی در صف بانک رفاه کارگران بوده است. گفتنی است، بهرام فرهی، رئیس پیشین این اداره با حکم مدیرعامل بانک به سمت مدیریت امور حوزه مدیریت و روابط عمومی این بانک منصوب شد.

خبر

افزایش سقف انتقال وجه بانک رفاه

در راستای توسعه خدمات غیرحضوری، سقف تراکنش‌های انتقال وجه از درگاه‌های الکترونیکی بانک رفاه کارگران افزایش یافت. به‌گزارش ایلنا به نقل از روابط‌عمومی بانک رفاه کارگران، به استناد بخشنامه‌های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به‌منظور افزایش رضایت مشتریان، سقف مبلغ تراکنش‌های انتقال وجه از طریق درگاه‌های الکترونیکی (موبایل بانک، اینترنت بانک و تبلت بانک)، از ۲۲ آذر امسال با ارائه درخواست مشتری و تکمیل فرم به شرح زیر تغییر پیدا کرد: سقف انتقال وجه درون بانکی (برای حساب‌های دیگران) و بین‌بانکی با رمز ثابت: سقف پیش‌فرض روزانه ۵۰۰ میلیون ریال برای هر مشتری قابل افزایش است. سقف انتقال وجه درون بانکی فقط برای حساب‌های خودمشتری با رمز ثابت: سقف پیش‌فرض یک میلیارد ریال است. سقف انتقال وجه درون بانکی (برای حساب‌های دیگران) و بین بانکی با رمز یک‌بار مصرف (otp): سقف پیش فرض برای موبایل بانک همانند اینترنت بانک تا یک میلیارد ریال برای هر مشتری قابل افزایش است.

برگزاری نخستین رویداد نوین کمپ

نخستین رویداد نوین کمپ با محوریت حوزه فناوری‌های مدیریت ثروت توسط شتابدهنده نوین تک، با مشارکت شرکت مشاور سرمایه‌گذاری تامین سرمایه نوین و با حمایت بانک اقتصادنوین در تاریخ ۱۸ دی امسال برگزار خواهد شد. به‌گزارش روابط‌عمومی بانک اقتصادنوین، مخاطبان این رویداد از یک سو می‌توانند افراد و تیم‌های علاقه‌مند به این فضا باشند که در این رویداد می‌توانند شناخت خود را با مدیریت سرمایه افزایش دهند، با چالش‌ها و فرصت‌های آن آشنا شوند و با دریافت آموزش‌های لازم ایده خود را برای ایجاد نوآوری در آن شکل دهند. همچنین مخاطبان رویداد می‌توانند تیم‌هایی باشند که مدتی است در این حوزه فعالیت داشته و برای پیشبرد کار خود نیازمند زیرساخت، داده، همکاری با شرکت‌های مربوط یا جذب سرمایه هستند.

آگهی مناقصات مندرج در جدول ذیل در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت

نوبت دوم

شرکت آب و فاضلاب خوزستان در نظر دارد مطابق قانون برگزاری مناقصات پروژه زیر را به شرکت‌های واجد شرایط واگذار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد قیمت مناقصه‌گران و گشایش پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مرحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس ۴۱۹۳۴-۰۲۱

شماره مناقصه در روزنامه	شماره فراخوان در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت	عنوان مناقصه	مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار	مهلت دریافت اسناد مناقصه از طریق سایت ستاد	تاریخ و ساعت گشایش پاکت‌های مناقصه از طریق سایت ستاد
۹۹/۳۰۱۵	۲۰۹۹۰۰۵۷۴۴۰۰۰۱۲۲	خرید لوله پلی‌اتیلن ۴۰۰ مم به مقدار ۱۸۰ متر، لوله پلی‌اتیلن ۳۱۵ مم به مقدار ۲۶۴ متر، لوله پلی‌اتیلن ۲۵۰ مم به مقدار ۶۲۴ متر، لوله پلی‌اتیلن ۷۵ مم به مقدار ۲۴ متر، لوله پلی‌اتیلن ۵۶۰ مم به مقدار ۲۵۲ متر، مربوط به طرح آبرسانی به آبادان (pn10-pe100)	۲۶۸،۵۰۰،۰۰۰	تا مورخ ۹۹/۱۰/۱۰	۹۹/۱۰/۲۱ ساعت ۱۲:۰۰
۹۹/۳۰۱۶	۲۰۹۹۰۰۵۷۴۴۰۰۰۱۲۳	خرید، نصب و راه‌اندازی دیزل ژنراتور ۳۵۰ کیلووات به تعداد یک دستگاه (طرح آبرسانی به آبادان)	۲۷۵،۰۰۰،۰۰۰	تا مورخ ۹۹/۱۰/۱۰	۹۹/۱۰/۲۱ ساعت ۱۱:۰۰
۹۹/۳۰۳۳	۲۰۹۹۰۰۵۷۴۴۰۰۰۱۲۴	خرید ۱۵ دستگاه الکتروپمپ لجن‌کش فاضلابی (مربوط به طرح تاسیسات فاضلاب آبادان و اندیمشک)	۴۷۴،۵۰۰،۰۰۰	تا مورخ ۹۹/۱۰/۱۰	۹۹/۱۰/۲۰ ساعت ۱۲:۰۰

- اسناد مناقصه از طریق سامانه ستاد قابل دریافت می‌باشد و براساس زمانبندی قید شده در سامانه ستاد، پس از تکمیل توسط مناقصه‌گر تحت بستر سامانه ستاد تحویل خواهد شد.
تحویل اسناد تحت بستر سامانه ستاد تابع قوانین و مقررات مربوطه اعلام شده در این سامانه می‌باشد.
آخرین مهلت تحویل اسناد مناقصه تا ساعت ۱۰ روز گشایش پاکت‌ها می‌باشد.

محل تحویل پاکت (الف) اسناد مناقصه: علاوه بر ارائه تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار در بستر سامانه ستاد، مناقصه‌گر می‌بایست اصل تضمین را در یک پاکت مناسب با عنوان پاکت «الف» قرار داده و لاک و مهر نماید. روی «پاکت الف»، عنوان و موضوع مناقصه، نام و مشخصات مناقصه‌گران، ذکر گردد و طبق برنامه زمانی اعلام شده به شرکت آب و فاضلاب خوزستان به آدرس اهواز- کیانپارس- فلکه اول- شرکت آب و فاضلاب خوزستان- طبقه پنجم دبیرخانه حراست و امور محرمانه، تحویل دهد.
گشایش پاکت‌ها از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت در دفتر مدیریت قراردادها این شرکت می‌باشد و حضور پیشنهاددهندگان در جلسه گشایش، بلامانع است. آدرس پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات کشور http://iets.mporg.ir و سایت اینترنتی شرکت www.abfakhz.ir می‌باشد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۹/۱۰/۰۳ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۹/۱۰/۰۶

روابط عمومی و آموزش همگانی شرکت آب و فاضلاب خوزستان

تجدید آگهی مناقصه
(عمومی- یک‌مرحله‌ای)

نوبت دوم
شماره مجوز: ۱۳۹۹.۵۵۴۹

شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران
شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران
منطقه شاهرود

شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران- منطقه شاهرود (استان سمنان) در نظر دارد پیمان مشروح ذیل را از طریق مناقصه عمومی به پیمانکاران واجد شرایط واگذار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد کیفی تا ارائه ارسال استعلام مناقصه‌گران و سایر مراحل بعدی از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس http://setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبتنام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس: ۴۱۹۳۴-۰۲۱، دفتر ثبت نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸

ردیف	موضوع مناقصه	کد فراخوان در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد)	برآورد مناقصه	مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار (ریال)	تاریخ جلسه توضیح اسناد (جلسه توجیهی)	مهلت قبول پیشنهادها	تاریخ بازگشایی پیشنهادها
۱	واگذاری حجمی زمانی اداره امور انبارهای نفت	۲۰۹۹۰۹۱۸۴۵۰۰۰۰۱۳	۳۴،۸۵۳،۸۰۳،۲۸۲	۱،۷۲۴،۶۹۰،۱۱۴	۹۹/۱۰/۲۰ ساعت ۱۰ صبح	تا تاریخ ۹۹/۱۰/۲۵ لغایت ساعت ۱۶	۹۹/۱۰/۲۷ ساعت ۸:۰۰ صبح
۲	راهبری خدمات عمومی و دفتری	۲۰۹۹۰۹۱۸۴۵۰۰۰۰۱۴	۱۲،۰۰۹،۴۸۹،۱۸۰	۶۰۰،۴۷۴،۴۵۹	۹۹/۱۰/۲۱ ساعت ۱۰ صبح	تا تاریخ ۹۹/۱۰/۲۷ لغایت ساعت ۱۶	۹۹/۱۰/۲۹ ساعت ۸:۰۰ صبح
۳	نوع تضمین	تضامین مندرج در ماده ۴ آیین نامه تضمین معاملات دولتی شماره ۱۲۲۴۰۲/ت ۵۰۶۵۹ه‍ـ سال ۹۴ واریزهای نقدی به حساب جام ۹۲۰۰۰۷۰۴/۲۵ بانک ملت به نام شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه شاهرود با کد شناسه ۱۰۸ (در صورت واریز نقدی اخذ رسید وجه از امور مالی منطقه الزامی می‌باشد.)					
۴	تاریخ انتشار در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت	روز شنبه تاریخ ۹۹/۱۰/۰۶ ساعت ۸ صبح					
۵	مهلت دریافت اسناد مناقصه از سامانه تدارکات الکترونیکی دولت	پس از انتشار نوبت دوم آگهی تا تاریخ ۹۹/۱۰/۱۱					
۶	محل گشایش پیشنهادها	شاهرود- سه راهی راه آهن- خیابان نفت- شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه شاهرود- طبقه دوم، سالن کنفرانس منطقه تلفن: ۳۲۳۳۲۰۴۸-۰۲۳ داخلی ۲۳۰ فاکس: ۳۲۳۳۷۵۷۲-۰۲۳					
۷	شرایط عمومی و مدارک مورد نیاز برای شرکت در مناقصه	۱- دارا بودن گواهینامه صلاحیت از اداره کل تعاون، کار و امور اجتماعی برای سال ۱۳۹۹ ۲- تصویر کلیه صفحات اساسنامه شرکت و تصویر آگهی تأسیس آخرین تغییرات در روزنامه رسمی ۳- تصویر کد اقتصادی و شناسه ملی شرکت (برابر با اصل شده) ۴- ارائه گواهی نامه تأیید صلاحیت ایمنی پیمانکاران از اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی برای سال ۱۳۹۹ ۵- احراز امتیاز قابل قبول بر اساس معیارهای ارزیابی توانمندی بهداشتی، ایمنی و محیط زیست (HSE) (احراز امتیاز ۶۰ از ۱۰۰) ۶- ارائه اصل گواهی امضاء محضری شخص و یا اشخاصی که طبق آخرین تغییرات در روزنامه رسمی مجاز به امضاء اسناد تعهدآور شرکت می‌باشند. ۷- قیمت‌ها متناسب با کالای ساخت داخل، به لحاظ کیفیت ارائه گردد. ۸- پیشنهادات واصله با هر تعداد قابل گشایش خواهد بود. * تأیید گواهینامه صلاحیت اداره کل تعاون، کار و امور اجتماعی، در استان محل فعالیت (سمنان) لازم می‌باشد.					
۸	تاریخ چاپ آگهی	نوبت اول آگهی روز پنجشنبه مورخ ۹۹/۱۰/۰۴ و نوبت دوم آگهی روز شنبه ۹۹/۱۰/۰۶					

لذا از متقاضیان شرکت در مناقصه دعوت به عمل می‌آید جهت دریافت اسناد مناقصه با در نظر داشتن مدارک مندرج در ذیل، به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت مراجعه نمایند.
* امکان شرکت مناقصه‌گران در دو مناقصه مذکور وجود دارد.
ارائه کد فراخوان پایگاه اطلاع‌رسانی مناقصات (معاملات بزرگ) به آدرس http://iets.mporg.ir الزامی است.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۹/۱۰/۰۴ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۹/۱۰/۰۶

روابط عمومی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران- منطقه شاهرود

آگهی مزایده

فروش امتیاز بهره‌برداری از ۱۰/۵ هکتار بارانداز تجاری (تحت کلید گمرک) در منطقه آزاد اروند (شلمچه)

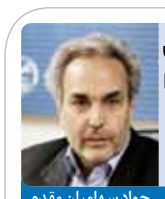
شرکت اندیشه خلاق بندر در نظر دارد *امتیاز بهره‌برداری از مستحدثات مربوط به بارانداز تجاری تحت کلید گمرک در منطقه آزاد اروند (شلمچه)، شامل یک قطعه محوطه احداث شده ۵ هکتاری (دارای سوله ۳۰۰۰ متری، محوطه آسفالت و خاکی، دو دستگاه باسکول، تاورهای روشنایی، دارای دو خط ریلی با ظرفیت ۳۰ واگن، دسترسی کامیون های عراقی به محوطه و...)* را جهت تخلیه و بارگیری، انبارداری، توزین و... مربوط به کالاهای صادراتی و ترانزیتی به کشور عراق (مدت بهره‌برداری حدود ۱۸سال) و یک قطعه محوطه احداث شده به مساحت ۵/۵ هکتار (مدت بهره‌برداری حدود ۹سال) برای ارائه خدمات مرتبط با صادرات و ترانزیت کالاهای فله به کشور عراق را با قیمت پایه ۳۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال از طریق مزایده به فروش برساند.

متقاضیان می‌توانند حداکثر تا تاریخ ۹۹/۱۰/۱۵ جهت کسب اطلاعات بیشتر و بازدید به آدرس بندر امام خمینی(ره)، مجتمع بندری، ساختمان نصر۱۳، تلفن هماهنگی: **۰۹۱۰۳۱۲۲۱۱۰** آقای هاشمی مراجعه نمایند.

شرکت اندیشه خلاق بندر

یادداشت

بیمه، ایمنی و کرونا

جواد سهامیان مقدم
کارشناس بیمه

بیمه‌هایی که به افراد حقیقی و حقوقی عرضه می‌شود، باید به‌گونه‌ای در جامعه گسترش یابد که همه مردم به این نتیجه برسند که بیمه می‌تواند امنیت افراد را تضمین کند. حوادث خبر نمی‌کند و در طول تاریخ بارها دیده‌ایم که حوادث غیرمترقبه ما را غافلگیر کرده و اگر دوراندیشی نداشته باشیم قطعا با مشکلاتی مواجه خواهیم شد. این مسئله در گذشته‌های دور هم بوده، حالا هم هست و بعدها نیز خواهد بود.

متاسفانه هر روز هم مشکلات شکل جدیدتری به خود می‌گیرند. در حال حاضر شاهد گسترش بیماری‌های مختلف در بین مردم هستیم که آخرین و خطرناک‌ترین آنها ویروس کرونا است که مردم جهان را با مشکلات زیادی مواجه کرده است. در این شرایط تمام مردم و مسئولان باید به این نکته توجه کنند که تنها راه جبران خسارات احتمالی که در پی این نوع حوادث بر ما تحمیل می‌شود، صنعت بیمه است.

این یک اشتباه محض است که ما بدون انجام اقدامات پیشگیرانه بگوییم بیمه همه چیز را جبران می‌کند. اتفاقا کاملا برعکس، باید در جهتی حرکت کرد که تا جای ممکن از امکان وقوع حوادث بکاهیم و پیشگیری را باید سرلوحه تمام فعالیت‌هایمان در کشور قرار دهیم. بیمه زمانی دست به کار می‌شود که باوجود تمام این رعایت‌ها و پیشگیری‌ها اتفاق ناگواری رخ دهد و حالا باید مفری برای جبران خسارات وارده وجود داشته باشد که بیمه می‌تواند در این جایگاه به بهترین نحو ممکن کارآیی داشته باشد.

اگر ما به پیشگیری از وقوع حوادث ناگوار بپردازیم و امنیت را بالاتر ببریم، هزینه بیمه نیز در کشور بسیار کاهش می‌یابد، چراکه خسارات کمتری در پی وقوع این حوادث ایجاد می‌شود و بیمه هم بار کمتری را به دوش می‌کشد. در این صورت می‌توان گفت مردم نیز به‌طور طبیعی هزینه کمتری را به شرکت‌های بیمه خواهند پرداخت. اما روی هم رفته بیمه تنها راه جبران خسارت‌های حوادث ناگوار در زمینه‌های مختلف سلامت، حوادث و... است که باید در بین مردم کشورمان بیش از پیش تقویت شود.

البته در ایران نیز اقدامات ارزشمندی برای توسعه و تقویت صنعت بیمه انجام شده، اما مسئله این است که تلاش‌های صورت گرفته در حوزه‌های مختلف صنعت بیمه کافی نیست. بارها دیده‌ایم که مثلا با یک سیل یا زلزله مردم با ضررهای زیادی مواجه و متحمل خسارات سنگینی شده‌اند، در حالی که اگر بیمه تقویت شده بود بخش بزرگی از این خسارات به‌سادگی قابل جبران بود و نیازی به پیش‌بینی بندهایی در بودجه برای کمک به بازماندگان و خسارت‌دیدگان حقیقی یا حقوقی هم نداشتیم.

اما مسئله کرونا اتفاقی نیست که ادعا کنیم به نفع فلان شرکت بیمه‌ای تمام شده است. هرچند شرکت‌های بیمه هم سود خود را خواهند برد اما این مسئله پیش از هر چیز به نفع کشور است و هزینه‌های وارده بر بدنه اقتصادی و اجتماعی کشور را کمتر می‌کند. به همین جهت باید در این زمینه به فرهنگ‌سازی بپردازیم تا مردم متوجه شوند که بیمه در حقیقت نوعی سرمایه‌گذاری برای حفظ سرمایه‌ها است و به هیچ عنوان نباید به بیمه به چشم یک خرج اضافه نگاه شود.

اخیرا در پی بیماری کرونا شاهد بودیم که بیمه‌های جدیدی به‌وجود آمدند که بسیار هم کارآیی داشتند و حالا خوشحالم که بگویم به‌تازگی بیمه‌ای تحت عنوان بیمه کسب‌وکار در حال طراحی و راه‌اندازی است، چراکه پس از شیوع ویروس کرونا در کشورمان بسیاری از کسب‌وکارهای مردم تعطیل یا حتی در برخی موارد ورشکست شده است. گاهی نیز برخی مشاغل به‌دلایل مختلف توسط ستاد ملی کرونا و دولت تعطیل می‌شوند که البته چاره‌ای هم نیست و برای حفظ سلامت خودمان ناچاریم این محدودیت‌ها را تحمل کنیم، اما مسئله جبران ضرر و زیان صاحبان کسب‌وکارهای تعطیل شده باید مورد توجه باشد، از همین جهت همانطور که گفته شد طرحی به نام بیمه کسب‌وکار طراحی شده و به‌زودی از طریق شرکت‌های بیمه به مشتریان ارائه خواهد شد تا خسارات ناشی از این تعطیلی‌ها و محدودیت‌ها جبران شود.

ما در بخش‌های مختلف بیمه‌های متنوعی داریم. در تمامی حوزه‌های ایمنی هم صنعت بیمه حضور بسیار گسترده و موثری دارد اما می‌تواند نقش بسیار پررنگ‌تری هم داشته باشد که در وهله اول باید درصدد فرهنگ‌سازی برآمد؛ در غیر این صورت تلاش‌های فعالان این حوزه بی‌نتیجه خواهد ماند. در واقع اگر مردم بیمه را به‌عنوان یک ضرورت ببینند بسیاری از این مشکلات حل خواهد شد. البته قبل از مردم، باید این مسئله در ذهن دولتمردان ما حل شود، چراکه اگر برای مثال قانون‌گذاران یا مجریان قانون در کشور با بیمه آشنا نباشند دیگر نمی‌توان انتظار داشت که مردم عادی هم برای بیمه هزینه‌ای در نظر بگیرند یا اصلا بیمه را به چشم یک نوع سرمایه‌گذاری ببینند.

دلایل و تبعات استقبال نکردن کارفرمایان از بیمه کارگاهی ساختمان را بررسی کرد

اول بیمه، بعد ساخت‌وساز

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

تامین امنیت و ایمنی یکی از انگیزه‌های اصلی پیدایش صنعت بیمه در تمدن بشری است. دوراندیشی انسان همواره عامل تلاش برای پیش‌بینی آینده نیز بوده اما تا به‌حال بشر موفق به دست یافتن به چنین مهمی نشده؛ از همین رو برای پیشگیری و کاهش هزینه‌های خسارات احتمالی دست به ایجاد صنعتی به‌نام بیمه زده تا بتواند با خیالی آسوده‌تر سر بر بالین بگذارد. یکی از شاخه‌های مهم صنعت بیمه نیز شاخه تامین ایمنی در محل کار است که در سال‌های گذشته در ادبیات بیمه‌ای کشورمان مکررا مورد استفاده قرار گرفته است. این حوزه که ۴ زیرشاخه اصلی دارد در ایران تنها در بخش بیمه مسئولیت مدنی کارفرما در مقابل کارکنان موردتوجه قرار گرفته و ظاهرا هم شرکت‌های بیمه‌ای، هم مسئولان و هم بیمه‌گذاران ۳ شاخه دیگر را نادیده گرفته‌اند. کارشناسان بر این باورند که شرکت‌های بیمه در ایران از ارائه خدماتی مانند بیمه مسئولیت کیفیت محصول عاجزند و به‌دلیل غیرپاسخگو بودن این شرکت‌ها در حوزه‌های مختلف چندان رغبتی هم برای بازتعریف این نوع خدمات در کشور از خود نشان نمی‌دهند. نباید فراموش کرد که یک پای این ماجرا کارگران ساختمانی هستند، چراکه کارفرمایان موظف به بیمه کردن همه اعضای کارگاه هستند اما در بسیاری از موارد شنیده شده که از پذیرفتن این هزینه‌ها شانه خالی کرده و تنها در صورت وارد آمدن خسارات، مجبور به پاسخگویی شده‌اند. از همین رو است که کارشناسان حقوقی معتقدند شهرداری‌ها و وزارت کار باید به‌صورت فعال و پیگیر در راستای اجباری کردن موارد اینچنینی برای انبوه‌سازان اقدام کنند تا حق کارگران و پیمانکاران ساختمانی هم پایمال نشود.

عکس: صمت

انواع بیمه‌نامه مسئولیت (ساختمانی-تولیدکنندگان): باتوجه به افزایش ساخت‌وسازها در کشور و افزایش تقاضا برای مسکن، لزوم ورود صنعت بیمه به‌منظور تامین آسایش مصرف‌کنندگان امری ضروری است. بیمه مسئولیت مدنی کارفرما در مقابل کارکنان: در این بیمه‌نامه کلیه حوادثی که در محل بیمه برای کارکنان اتفاق می‌افتد -از هزینه‌های پزشکی گرفته تا فوت و نقص عضو- تحت پوشش قرار می‌گیرد. بیمه مهندسی عیوب اساسی و پنهان ساختمان: سومین بیمه که سازندگان با آن آشنایی کافی ندارند و مانند دو بیمه ذکر شده از اهمیت زیادی برخوردار است، بیمه مهندسی عیوب اساسی و پنهان ساختمان است. این بیمه‌نامه هرگونه خسارت وارده به سازه‌های اصلی و جانبی ساختمان ناشی از طراحی غلط یا مواد و مصالح معیوب و اجرای ضعیف یا نادرست توسط پیمانکار یا مجری در بخش‌های (استراکچال، مکانیکال یا الکتریکال) را پوشش می‌دهد. بیمه مسئولیت مدنی در قبال اشخاص ثالث: در این بیمه‌نامه کلیه خسارت‌ها به اشخاص ثالث مانند ریزش ساختمان‌های مجاور، خسارات مالی به همسایگان، خسارت به اموال عمومی (خطوط انتقال گاز، آب و معابر) و همچنین عابران تحت پوشش قرار می‌گیرد. بیمه مسئولیت کیفیت محصول: این بیمه‌نامه مربوط به تولیدکنندگان است و می‌تواند کیفیت محصول آنان را در مقابل مصرف‌کنندگان تضمین کند و فروش بیشتری به همراه داشته باشد. خسارات وارده ناشی از استفاده از محصول که در نتیجه نبود ایمنی و وجود عیب و نقص در کالای تولید و عرضه‌شده به‌وقوع پیوسته باشد، تحت پوشش این بیمه قرار می‌گیرد.

اطلاع‌رسانی دقیق از خدمات جدید بیمه‌ای

ایرج رهبر، نایب رئیس اتحادیه انبوه‌سازان تهران با اشاره به اهمیت بیمه‌های مسئولیت برای تولیدکنندگان مسکن، به صمت گفت: در زمینه بیمه‌های مسئولیت استقبال کم نیست. حرفه‌ای‌ها همگی از این خدمات استفاده می‌کنند تا در صورت وقوع حادثه بتوانند با کمک بیمه مشکلات را حل کنند.

وی در ادامه افزود: البته برخی از عناوین بیمه مسئولیت به‌تازگی وارد صنعت بیمه کشورمان شده و سابقه چندانی ندارد. به‌اعتقاد من اگر این نوع خدمات نیز به‌نحو درستی به سازندگان مسکن و انبوه‌سازان معرفی شود حتما مورد استقبال واقع خواهد شد. رهبر با تاکید بر نوپا بودن برخی از عناوین بیمه در کشور، عنوان کرد: برای مثال بیمه مسئولیت کیفیت محصول یکی از مواردی است که در صنعت بیمه ایران بسیار نوپا است و هنوز بسیاری از سازندگان ساختمان در کشور با این خدمات آشنایی ندارند. اتفاقا من فکر می‌کنم بیمه‌ها در این زمینه کم‌کاری می‌کنند، چراکه اگر این خدمات به تولیدکنندگان معرفی شود حتما از آنها استقبال خواهد شد.

وی در ادامه به صمت گفت: البته این عناوین بیمه‌ای در مقررات ملی ساختمان پیش‌بینی شده و قرار هم بود که مورد استفاده قرار گیرد؛ حتی برخی از بانک‌ها که وارد صنعت ساخت‌وساز شده‌اند، برای دریافت چنین بیمه‌هایی اقدام کردند اما عملا دیدیم که شرکت‌های بیمه عملکرد خوبی را از خود نشان ندادند.

اعتماد متقابل

نایب رئیس اتحادیه انبوه‌سازان تهران با تاکید بر اهمیت عنصر اعتماد در موفقیت شرکت‌های بیمه‌ای، بیان کرد: شرکت‌های بیمه باید در قالب محدود و کنترل‌شده‌ای نظارت‌هایی را بر عملکرد بیمه‌شدگان داشته باشند، اما متاسفانه چنین اقداماتی انجام نمی‌شود و شرکت‌های بیمه فقط به فکر گرفتن حق‌بیمه هستند و چندان اهمیتی برای تعهدات خود نیز قائل نیستند.

وی ادامه داد: همین موارد باعث می‌شود اعتماد خریداران بیمه‌نامه‌ها نسبت به شرکت‌های بیمه سلب شود. اینطور نیست که فقط فروشندگان به‌صورت یکطرفه رفتار کنند! هر دو طرف باید در جهت اعتمادسازی حرکت کنند. متاسفانه بیمه‌ها در کشور ما به این مسائل توجهی ندارند و عملا فقط به فکر گرفتن حق‌بیمه هستند. زمانی هم که خسارتی وارد می‌شود با هزار بهانه از زیر بار تعهدات خود شانه خالی می‌کنند. افرادی را هم دارند که به قوانین احاطه دارند و با استفاده از مفاهیم چندپهلو قراردادها را به‌نحوی تنظیم می‌کنند که خریدار این خدمات عملا نمی‌تواند خسارت واردشده را از بیمه بگیرد. بارها پیش آمده که کار به دادگاه کشیده شده و شرکت‌های بیمه از طرق مختلف با رد تعهداتی که در قرارداد ذکر شده سعی در فرار از اجرای بندهایی هستند که متعهد شده‌اند.

رهبر در پایان با اشاره به اهمیت نظارت شرکت‌های بیمه‌ای بر روند ساخت‌وساز، تاکید کرد: در کشورهای توسعه‌یافته این گونه نیست و شرکت‌های بیمه با نظارت دقیق بر مراحل ساخت سعی می‌کنند ریسک را به حداقل برسانند اما در کشور ما اصلا شرکت بیمه به‌دلیل نظارت نداشتن بر مراحل تولید، نمی‌تواند برآورد درستی از ریسک داشته باشد و در عمل فقط به فکر بستن قرارداد است. برای مثال در کشورهای حوزه اسکاندیناوی بیمه به‌قدری نقش حیاتی را در امورات شهروندان بازی می‌کند که بیمه‌گذاران با اعتماد و خیال آسوده بسیاری از مسئولیت‌های رفاهی را برعهده شرکت‌های بیمه‌ای می‌گذارند. یکی از دلایل اصلی این اعتماد نیز عملکرد شفاف بیمه در کشورهایی مانند سوئد، نروژ، فنلاند و... است که باعث می‌شود بیمه‌ها نقش بسیار مهمی را در سطوح مختلف اجتماعی، اقتصادی و... بازی کنند.

> ایرج رهبر: برخی از عناوین بیمه مسئولیت به‌تازگی وارد صنعت بیمه کشورمان شده و سابقه چندانی ندارد. اگر این نوع خدمات نیز به‌نحو درستی به سازندگان مسکن و انبوه‌سازان معرفی شود حتما مورد استقبال واقع خواهد شد

نبود فرهنگ تاوان گرفتن در بین ایرانیان

حسین گرفنی، کارشناس امور بیمه با تاکید بر تاثیر مهم فرهنگ گذشت بر گسترش نیافتن برخی از شاخه‌های صنعت بیمه، به صمت گفت: یکی از دلایل رواج نیافتن استفاده از بیمه در کشورمان، نبود فرهنگ تاوان گرفتن در بین مردم ماست که باعث شده شهروندان چندان اهمیتی برای این مسئله قائل نشوند.

وی در ادامه افزود: البته این اخلاق ما ایرانی‌ها بسیار هم خوب است و من در جایگاه سرزنش نیستم، اما بارها شاهد گذشتن خانواده‌های متضرر و خسران‌دیده از گرفتن دیه یا خسارت بوده‌ایم که این کار را اصلا تقبیح می‌کنند.

گرفنی با تاکید بر لزوم پیگیری بیمه‌های کارگاهی، عنوان کرد: مسئله یادشده یکی از دلایل استقبال پایین از بیمه‌هایی مانند بیمه مسئولیت و ایمنی است. همان‌طور که گفته شد فرهنگ گذشت در بین مردم ما بسیار پسندیده و خوشایند است اما این دلیل بر پیگیری نکردن خدماتی نظیر بیمه‌های کارگاهی نمی‌شود.

برخی بیمه‌ها مغفول واقع شده‌اند

این کارشناس صنعت بیمه با اشاره به مغفول واقع شدن برخی از شاخه‌های بیمه به صمت گفت: تا جایی که من اطلاع دارم کارفرمایان ساختمان‌سازی پیگیر بیمه‌هایی مانند مسئولیت کارگاهی هستند. البته برخی دیگر از خدمات هنوز مورد استقبال قرار نگرفته و قرار هم بود که استفاده از آنها اجباری شود اما به‌دلایلی که عنوان نشد، این اتفاق نیفتاد. برای مثال بیمه مهندسی عیوب اساسی و پنهان ساختمان یکی از مواردی بود که شهرداری‌ها استفاده از آن را الزامی کرده بودند اما اجرای آن تداوم نداشت.

گرفنی در ادامه با اشاره به اهمیت قیمت تمام‌شده ساختمان برای تولیدکنندگان، بیان کرد: تولیدکنندگان می‌بینند که مردم ساختمان‌ها را بدون توجه به خدماتی مانند بیمه، به‌سادگی می‌خرند. ساختمان‌سازان نیز بیش از هر چیز به کاهش هزینه‌های تمام‌شده فکر می‌کنند تا سود بیشتری کسب کنند و طبیعتا از خدمات بیمه‌ای جدیدی مانند بیمه مهندسی عیوب اساسی و پنهان ساختمان و بیمه کیفیت محصول استقبال چندانی نمی‌کنند. دلیل این امر افزایش هزینه‌های ساخت مسکن و افزایش قیمت فروش به مشتریان است که باعث عقب ماندن تولیدکنندگان از سایر رقبا نیز خواهد شد.

> حسین گرفنی: کارفرمایان ساختمان‌سازی پیگیر بیمه‌هایی مانند مسئولیت کارگاهی هستند. قرار بود استفاده از برخی خدمات اجباری شود اما به‌دلایلی هنوز این اتفاق نیفتاده است

ضرورت ایجاد سامانه واحد حوادث کار

در کنار تشدید نظارت بر کارگاه‌ها و نیز بهبود آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های ایمنی و بهداشت، بخشی از کارشناسان بهداشت و ایمنی شغلی معتقدند باید هرچه سریع‌تر سامانه واحد و لحظه به لحظه حوادث ناشی از کار، در کشور راه‌اندازی شود تا بتوان آمار به‌روز و لحظه به لحظه از وضعیت ایمنی و سلامت شغلی کارگران در اختیار داشت.

ابوالفضل اشرف منصوری، رئیس کانون انجمن‌های صنفی مسئولان حفاظت فنی، ایمنی و بهداشت کار درباره ضرورت ایجاد سامانه واحد حوادث شغلی گفت: وزارت کار به سازمان بین‌المللی کار متعهد شده که سامانه واحد آمار حوادث ناشی از کار را راه‌اندازی کند اما تاکنون خبری از این سامانه نیست. ما هم‌اکنون شاهد اغتشاش، اختلاف و تناقض منابع در زمینه حوادث شغلی هستیم.

از تامین اجتماعی و وزارت کار تا پزشکی قانونی و بیمه‌های دیگر هر کدام یک آمار متفاوت می‌دهند. این اغتشاش، هم توصیف وضع موجود را سخت و دشوار و هم سیاست‌گذاری برای بهبود وضعیت حوادث شغلی کارگران را محدود کرده، به همین خاطر در اوضاع فعلی و تعطیلات کرونایی، شاهد افزایش اهمال، غفلت و قصور در زمینه رسیدگی به حوادث ناشی از کار در کشور هستیم. کارگران همچنان یا جان می‌دهند یا آسیب شدید و جزئی می‌بینند و نظارتی هم وجود ندارد.

اشرف‌منصوری با پیشنهاد دو راهکار بیان کرد: به‌نظر می‌رسد به‌عنوان راهکار اول وزارت کار باید هرچه سریعتر سامانه واحد و لحظه‌ای حوادث ناشی از کار را در ایران راه‌اندازی کند تا به تناقض آماری در زمینه وضعیت حوادث شغلی کارگران در کشور پایان دهد و بتوان تصویر دقیق‌تری از وضعیت ایمنی و بهداشت شغلی کارگران در کشور داشت. ایجاد این سامانه به سیاست‌گذاری دقیق‌تر و موثرتری برای حفاظت از جان کارگران کشور کمک خواهد کرد. وی با تاکید بر فوریت تاسیس این سامانه گفت: این سامانه هم‌اکنون نیاز اول کشور در زمینه مقابله با حوادث ناشی از کار است. ما شاهدیم که امروز بسیاری از حوادث شغلی حتی گزارش یا ثبت نیز نمی‌شوند و حتی بدون رای دادگاه، توافقی نابرابر بین کارگر و کارفرما صورت می‌گیرد. این موضوع به حقوق کارگران و بستگان آنها نیز صدمه می‌زند. به‌گفته این کارشناس، راهکار دوم برای بهبود ایمنی و بهداشت شغلی، تشدید نظارت‌های کارشناسان و بازرسان وزارت کار بر کارگاه‌ها و محیط‌های کار است. بازنگری آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های ایمنی و بهداشت شغلی برای بهبود ایمنی کارگران در کنار تشدید مجازات‌ها و جرایم بر کارفرمایان متخلف، می‌تواند موثر باشد. در کنار این دو عامل باید توان تشکل‌یابی و تقویت سازمان‌یابی کارگران را نیز مدنظر قرار داد که همچون مسائل دیگر، در این زمینه می‌تواند دولت و کارفرمایان را در قبال مطالبات کارگران در زمینه حفاظت از جان آنها پاسخگو کند.

تشدید نظارت بر کارگاه‌های ساختمانی

سیر حوادث کار در سال‌های اخیر و نیز در دهه‌های قبل، روند مثبتی را در کاهش آمار نشان نمی‌دهد. کارشناسان روابط کار، کارگران و نمایندگان کارگری به لحاظ ایمنی و بهداشت شغلی همچنان به کمبود نظارت بر کارگاه‌ها و محیط‌های کار، تعدد منابع نظارتی با آمارهای متناقض در زمینه حوادث کار و سهل‌گیری بر کارفرمایان متخلف در نهادهای نظارتی کشور تاکید می‌کنند. هادی ساداتی، نایب رئیس کانون انجمن‌های صنفی کارگران ساختمانی درباره وضعیت حوادث کار در کشور در ۹ ماه گذشته گفت: متاسفانه هنوز شاهد انتشار آمار رسمی و دقیقی در زمینه حوادث کار امسال نبوده‌ایم اما کارگران از یک سو به‌دلیل کرونا شاهد بیکاری و افزایش فشارهای دستمزدی و معیشتی بوده‌اند و از سوی دیگر، به‌نظر می‌رسد سیر حوادث کار و تلفات جانی برای کارگران ادامه دارد. در مجموع بیش از ۶۰ درصد حوادث منجر به فوت یا جرح در بخش کارگران ساختمانی کشور رخ می‌دهد. این روند نامناسب، از ناایمن بودن محیط کار، تامین نشدن لوازم استاندارد ازسوی کارفرمایان، بی‌توجهی مهندسان ناظر و از همه مهم‌تر بی‌توجهی کارفرمایان نشأت می‌گیرد. ساداتی در ادامه درباره راهکار بهبود اوضاع نامناسب حوادث کار در کشور گفت: شرایط معیشتی نامناسب کارگران در حوادث کار تاثیر منفی دارد. کارگری که دستمزد کافی، شغل ایمن و بیمه ندارد، حواسش کمتر به کارش خواهد بود. افزایش میزان حوادث کار، ما را بر آن داشته که در شورای‌عالی حفاظت فنی کشور درصدد بازنگری آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های ایمنی و بهداشت شغلی تا ابتدای سال ۱۴۰۰ برآییم تا نظارت سفت و سخت‌تری برای تقویت ایمنی و بهداشت کارگران صورت گیرد. با این حال، دستگاه‌های درگیر از جمله کارشناسان وزارت کار، پلیس، شهرداری، قوه قضاییه و مهندسان ناظر نیز در این موضوع باید با کارگران هماهنگ باشند تا از وقوع این حوادث بکاهیم.

سخن پایانی...

یکی از انتقادات وارده بر صنعت بیمه در کشورمان مسئله بی‌اعتمادی مردم به شرکت‌های بیمه و لزوم اعتمادسازی در بین شهروندان برای استقبال از خرید بیمه‌نامه‌های ضروری و استاندارد است که بارها در مواقع وقوع حوادث غیرمترقبه نظیر زلزله، سیل، آتش‌سوزی و... مورد بحث و بررسی قرار گرفته اما هیچ‌گاه به مرحله عملیاتی نرسیده است. به‌نظر کارشناسان حوزه بیمه در وهله اول باید شرکت‌های بیمه‌ای در جهت شفاف‌سازی عملکرد خود برآمده و اعتماد از دست را جلب کنند تا دولت نیز بتواند براساس همان عنصر اعتماد عمومی اقدامات فرهنگی و اجتماعی خود را ترتیب دهد و به‌دنبال آن بستر استفاده بهینه از بیمه در حوزه‌های مختلف فراهم شود.

وضعیت شرکت‌های بیمه‌ای در بازار سهام بررسی شد

بورس سکوی پرتاب بیمه‌ای‌ها

عکس: آیدا فریدی

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

از روزی کـه ویـروس کرونا جهان را زمین‌گیر کـرده تا به حال، شـرکت‌های بیمه‌ای در اغلب نقاط جهان یکـی از برندگان میدان جدید بازی بوده‌اند. دلیل اصلی این پیشتازی شرکت‌های بیمه نیز کاهش چشمگیر هزینه‌های جاری آنها به علت افت بی‌سابقه تعداد سفرها و مراسـمات عمومی است که پیشاپیش تحت پوشش بیمه قرار گرفته بودند اما با لغو آنها شـرکت‌های بیمه نیز کل حق بیمه دریافتی در طول سـال ۲۰۱۹ (۱۳۹۸) را به‌عنوان سود خالص در بیلان سـالانه خود ثبت کرده‌اند. همین وضعیت باعث شده قیمت سـهام بیمه‌ای‌ها در بازارهای سـهام جهان نیز به رشد قابل‌توجه و کم‌سـابقه‌ای همراه شـوند. این اتفاق در بازار سـرمایه تهران نیز با تاخیری چند ماهه رخ داد اما در نهایت شاهد افزایش قیمت سهام این شـرکت‌ها در بورس تهران بودیم که حتی در مقطعی موجبات رشـد بازار را نیز فراهم کرد. با توجه به این مسـئله کارشناسـان بورسـی معتقدند آینده سهم‌های بیمه‌ای (میان مدت و بلندمدت) روشن‌تر از ماه‌های قبل خواهد بود.

سرمایه‌گذاری سنگین بیمه‌ای‌ها در بورس

رئیـس کل بیمه مرکزی با اشـاره به اینکه در بخش محصـولات بیمه‌ای مشـکل محصول جدیـد نداریم، افزود: مشـکل این است که مردم آشنا نیستند که چه محصولی بیمه‌ای جدیدی وجود دارد.

غلامرضا سـلیمانی‌امیری با اشـاره به اینکه در یک سـال گذشـته ۲۲ محصول جدید بیمـه‌ای تصویب و ابلاغ شـده، گفت: درباره کیفیـت محصول، برای تمام شـرکت‌های تولیدی بیمه داریم؛ بنابراین این موضوع اعلام و ابلاغ شده است.

رئیس کل بیمه مرکزی با اشـاره به اینکه متاسـفانه برخی اوقات مسـئولان کشـور آمارهـای واقعی را به مجموعه جهانی نمی‌دهند، ادامه داد: در سـطح کشور صندوق بیمه محصولات کشاورزی را داریم، مجموعه‌ای به‌نام شرکت بیمه آتیه‌سازان حافظ داریم که بیمه تکمیلی بازنشسـتگان را انجام می‌دهد. در سـال ۹۹، ۱۵۰ هـزار میلیـارد تومـان سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه انجام داده‌ایم.

رئیـس کل بیمـه مرکـزی با بیـان اینکه بیمه‌گذاران با سـامانه سنهاب از تاریخ انقضا کل دارایی‌های خود می‌توانند مطلع شـوند، گفـت: هر فردی کـه بیمه‌شـده می‌تواند با سـنهاب ارتباط برقرار کند. در نهایت کدی به فرد داده می‌شود و او می‌توانـد کل دارایی‌ها و میـزان پرداخت‌هایش را مشـاهده کند. آیین‌نامه سرمایه‌گذاری را رشد و تغییر داده‌ایـم، شـرکت‌های بیمه در بـازار بـورس رفته‌اند به‌طوری که شرکت‌های بیمه در بازار سرمایه خودشان، سـرمایه‌گذاری کرده و از پول‌های خرد مردم سرمایه‌گذاری می‌کنند، امسال میزان بازدهی بیمه زندگی خیلی خوب اسـت. ضریب نفوذ بیمه در سطح جهان به کشورهای توسعه‌یافته بر می‌گردد، سطح نفوذ بیمه زندگی در سطح جهان در کشورهای توسـعه‌یافته بین ۴۶ تا ۵۰ درصد است اما متاسفانه در کشور ما این ضریب نفوذ ۱۴ و نیم درصد است. بازارهای موازی قوی در سـطح کشور مانند بازار مسـکن، طلا، ارز و سرمایه وجود دارد، این در حالی است که در کشورهای توسعه یافتـه چنین عواملی تا به این حد وجود ندارد، فرهنگ بیمه زندگی واقعا در سـطح جامعه و خانواده‌ها روشن نیست و این عاملی دیگر است برای این مسئله که چرا ما بیمه زندگی‌مان رشد نکرده است.

رئیس کل بیمه مرکزی با اشاره به اینکه ما در سطح کشـور صندوق بازنشسـتگی اجباری یا صندوق تامین اجتماعی کشـوری و لشکری داریم و این موضوع مردم را قانـع می‌کند کـه اگر ۳۰ سـال کار کنند می‌توانند مبلغی را به‌عنوان حقوق و دسـتمزد، مستمری ماهانه بگیرند، این در حالی است که در کشورهای توسعه‌یافته اینچنین نیست.

سـلیمانی خاطرنشان کرد: این صندوق برای حوادث طبیعی که در کشـور اتفاق می‌افتد در نظر گرفته شده و اگر خسـارتی پیش‌آیـد با حق بیمـه حداقلی که از شهروندان گرفته می‌شـود و بخشی که پرداخت آن را دولت قبول کرده، صندوق شکل می‌گیرد.

> مجتبی دیبا: صنعت بیمه در کشور ما به آن میزان که در سایر کشورها رشد داشته موفق نبوده است

وضع بیمه‌ای‌ها در بازار به‌نسبت خوب است

مجتبی دیبا، کارشـناس بازار سـهام با اشاره به اثرپذیـری وضعیت صنعت بیمه از جو حاکم بر اقتصاد کشـور، به صمت گفت: رشد صنعت بیمه به‌شدت بستگی به وضعیت اقتصادی کشور دارد، چراکـه اگر تولید در کشـور انجام نشـود طبیعتا دیگـر نیازی برای اسـتفاده از خدمات شرکت‌های بیمه‌ای نیز نخواهد بود.

وی در ادامـه افزود: به‌عبارت سـاده‌تر اگر چرخ اقتصاد نچرخـد، هزینه‌های بیمـه‌ای صنایع نیـز اولویت چندم صنایع خواهد بود. این کارشـناس بازار سـرمایه با اشاره به تاثیرات شـیوع کرونا بر اقتصاد، یادآور شـد: اما وقتی تحرکات شـرکت‌های بیمه‌ای را در کنار وضعیت ناشی از شـیوع ویروس کرونا در جهان قـرار دهیم، تصویر خوبی از آینده بیمه‌ای‌ها در بازار سـهام به چشـم می‌خورد که می‌تواند باعث امیدواری بیشتر دارندگان سهم‌های بیمه‌ای نیز شـود. همانطور که گفته شد به‌دلیل لغو سفرها در پی شـیوع گسترده بیماری کووید۱۹، هزینه‌های شرکت‌های بیمه‌ای شـدیدا کاهش یافته و همین امـر باعث افزایش میزان بازدهی و سـودآوری این شرکت‌ها نیز شده است. از همین‌رو سهم‌های بیمه‌ای برای سهامداران نیز جذابیت بیشـتری پیـدا کرده و بازدهی بیشـتری را نیـز در بازار سرمایه به ثبت رسانده‌اند.

وی تصریـح کرد: حدود یک ماه قبل هم شـخصا آینده بیمه‌ای‌هـا را باتوجـه به صورت‌هـای مالـی آنها مثبت پیش‌بینی می‌کردم و حـالا می‌بینیم که عملکرد صنعت بیمه در بازار سـهام به نسـبت اغلب گروه‌ها بسـیار بهتر بوده است.

دیبا با مقایسـه وضعیت صنعت بیمه در ایران و سـایر کشـورها، به صمت گفت: کلا صنعت بیمه در کشورهای توسعه‌یافته به‌عنوان صنعتی پیشـرو شناخته می‌شـود که حتی در مقاطعی شانه به شـانه بانک حرکت کرده است. طبیعتا وقتی شـرایط این صنعت تا بـه این حد خوب است و سهم بسـیار بزرگی را از اقتصاد کشورهای توسعه یافتـه را به خود اختصاص می‌دهد نیـز باید انتظار آینده روشنی در بورس‌های بین‌الملل را برای آن داشته باشیم.

این کارشـناس بورس در ادامه تاکیـد کرد: اما صنعت بیمه در کشـور ما به آن میزان که در سایر کشورها رشد داشـته موفق نبوده، این عدم‌موفقیت دلایل خاص خود را دارد که شـاید یکی از آنها خـلأ فرهنگی در جامعه ایران باشـد اما در هر حال بیمه هنوز در ایران به جایگاهی که باید نرسیده است.

دیبا در پایان با تاکید بر از دسـت رفتن فرصت توسعه روابـط بین‌الملل، بیـان کرد: یکی از دلایـل این ناکامی، نداشتن ارتباط با کشورهای مهم جهان است. برای مثال، می‌توان به صنعت گردشگر اشاره کرد که شرکت‌های بیمه در جهان درآمد بسیار کلانی را از این محل کسب می‌کنند اما به دلیل محدودیت روابط با سـایر کشـورها ما از این امکان محروم هستیم و صنعت بیمه ایران نیز موقعیت‌های بسـیاری را از دسـت می‌دهد که همگی می‌تواند تاثیرات مستقیمی بر میزان ارزش سهام بیمه‌ای‌ها در بازار سرمایه تهران داشته باشد.

ریسک بیشتر، بیمه گران‌تر

عماد عظیمی، کارشـناس بازار سهام با اشـاره به حضور شـرکت‌های بیمه‌ای در بورس تهران، بـه صمت گفت: ما در بازار سهام ۱۶ شـرکت بیمه‌ای فعال داریم که هر یک بازدهی متفاوتی داشته‌اند. وی در ادامه افزود: به‌دلیل نوپا بودن صنعت بیمه در ایران (نسبت به سایر کشورهای جهان) عوامل مختلفی باعث تقویت یا تضعیف شـرکت‌های فعال در این حوزه می‌شود.

این کارشـناس بازار سـهام با اشاره به فاکتورهای سنجش سهم‌های بیمه‌ای عنوان کرد: برای سنجش وضعیت شـرکت‌های بیمه‌ای در بازار سـهام باید به فاکتورهایی مانند سـودآوری شـرکت‌ها، تاریخچه پرداخت‌هـای نقـدی، میزان بدهی، نرخ رشـد حق بیمه‌هـا و مقدار سـودی که این صنایـع آفریده‌اند، توجه داشت.

وی ادامه داد: البته سـرمایه‌گذاری روی سهم‌های بیمه باید با نگاهی بلندمدت یا میان‌مدت انجام شود، در غیر این صـورت در کوتاه‌مدت نتیجه مناسـبی حاصل نخواهد شد.

روی هـم رفته سـهم‌های بیمـه‌ای گزینه خوبی برای نوسان‌گیری نیستند، علت آن هم این است که تغییرات کوتاه‌مدت کمی در این صنعت رخ می‌دهد که باعث شـده ثبات بیشـتری در این حوزه شاهد باشیم.

عظیمی با تاکید بر اهمیت ریسـک سرمایه‌گذاری روی ارزش سهم‌های بیمه‌ای در بورس، به صمت گفت: زمانی که ریسـک در اقتصاد یک کشـور افزایش می‌یابد، طبیعتا شاهد گران‌تر شـدن قیمت خدمات شرکت‌های بیمه‌ای نیـز خواهیم بود که این مسـئله حاشیه سود شرکت‌های بیمه‌ای را افزایش می‌دهد؛ در نتیجه این افزایش قیمتی نیز حاشیه سود این شرکت‌ها را بالا می‌برد که می‌تواند سودهای عملیاتی آنها را افزایش دهد.

وی ادامه داد: تقسـیم سود شـرکت‌ها و جریانات نقدی در صنعت بیمه، دو عامل مهم برای سـنجش وضعیت سهم‌های بیمه است که معمولا مورد توجه فعالان حرفه‌ای بازار سـهام نیز قـرار می‌گیرد. البته میزان سـرمایه‌گذاری در صنعت بیمـه نیز تاثیرات مسـتقیمی را بر وضعیت بیمه‌ای‌ها در بازار سرمایه خواهد داشـت، طبعا می‌توان انتظار داشـت هرچه سـرمایه‌گذاری در ایـن بخش افزایـش یابد، ارزش سهام گروه بیمه‌ای‌ها نیز با رشد همراه خواهد شد.

عظیمـی در پایان به صمت گفـت: صنعت بیمه به‌عنوان مکمل صنعت بانکداری شـناخته می‌شـود اما از سـویی رقیب بانکی‌ها نیز محسـوب می‌شود. به‌عنـوان مثال، می‌توان به نرخ سـود بانکی اشـاره کرد که هرچه افزایش یابد میزان سـرمایه‌گذاری در صنعـت بیمه نیز کاهش خواهد یافت و همانطور که پیش‌تر نیز ذکر شـد این شـاخصه تاثیر مستقیمی روی قیمت سهام این شرکت‌ها دارد.

> عماد عظیمی: تقسیم سود شرکت‌ها و جریانات نقدی در صنعت بیمه، دو عامل مهم برای سنجش وضعیت سهم‌های بیمه است

جبران زیان از محل بازار سرمایه

معـاون مالی و سـرمایه‌گذاری شـرکت بیمه آرمان، اظهارکرد: با بررسی صورت‌های مالی شرکت‌های بیمه‌ای متوجه می‌شـوید که بخش عمده سـود شـرکت‌های بیمه‌ای از محل سـرمایه‌گذاری در بـازار بورس و اوراق بهادار اسـت. به گزارش ایلنا غلامرضـا مددی گفت: با توجه به نوسـانات بازار سـرمایه که ناشـی از هیجان و اصلاحاتی اسـت که در چند مـاه اخیر رقم خورده، این هیجانات روی عملکرد شـرکت‌های بیمه‌ای نیـز تاثیرگذار بوده است. وی با بیان اینکه اصلاحات بازار روی سوددهی شرکت‌های بیمه‌ای تاثیر خواهد گذاشـت، افزود: با بررسـی صورت‌های مالی چند شرکتی که اطلاعات خود را در کُدال بارگذاری کرده‌اند، آثار کاهش این سـود با توجه به میزان سرمایه‌گذاری که دراین بخش داشتند، مشهود است.

مددی خاطرنشان کرد: شرکت‌های بیمه‌ای از محل عملیاتی یا بیمه‌گری زیانده هسـتند و این کاستی را در یکی دوسال گذشته از بازار بورس جبران می‌کردند اما در ۶ ماه نخسـت امسال شاهد کاهش سـود شـرکت‌ها از محل سـرمایه‌گذاری در بازار سرمایه بودیم. معاون مالی و سرمایه‌گذاری شرکت بیمه آرمان اظهارکرد: باتوجه به اینکه حمایت‌ها از بازار بیشـتر شـده شـاهد اصلاح وضعیت بازار خواهیم بود که این شـرایط شامل شرکت‌های بیمه‌ای هم می‌شود و می‌توانند دوباره از این محل سود و بازدهی عاید شرکت کنند.

معاون مالی و سـرمایه‌گذاری شـرکت بیمه آرمان، با اشاره به اینکه فعالان بازار به دودسته تقسیم می‌شوند، گفت: یکسـری از افراد به صـورت علمی دانش این کار را دارند و براسـاس تحلیل بازار و اطلاعاتی که شـرکت‌ها افشا و تصمیم‌گیری می‌کنند. مددی ادامه داد: دسته دوم افرادی هستند کـه دانش و آگاهی لازم را ندارند و براسـاس هیجانی که در بازار ایجـاد می‌شـود، وارد بازار می‌شـوند و به‌دنبال این هسـتند که در کجـا صف خرید و بازده بیشـتری وجـود دارد. وی در ادامه اظهارکـرد: افرادی که با دانش سـهم خریـده و به صورت علمی در بازار سـرمایه حضور دارند، به سـمت شـرکت‌هایی که از آنها اطلاعات مثبتی می‌گیرند، خواهند رفت. شـرکت‌های بیمه‌ای از شـرکت‌های دیگر بازار سرمایه مسـتثنا نیستند و هر شرکتی که روند رشد مثبت با سوددهی خوبی داشته باشد مورد اقبال فعالان بازار سرمایه قرار خواهد گرفت.

سخن پایانی...

کارشناسان معتقدند شیوع کرونا اگر برای صنایع گوناگون زیانبار و فاجعه‌آمیز بوده، برای صنعت بیمه به مثابه یک موهبت الهی عمل کرده است. اما از سویی اگر همین موهبت بیش از حد ادامه داشـته باشـد، تبدیل به بلای خانمان‌سوزی برای شرکت‌های بیمه خواهد شد، چراکه اگر وضعیت بر همین منوال ادامه یابد، دیگر کسی نیازی به بیمه‌هایی مانند شخص ثالث، بدنه، سفر، مسئولیت و... نخواهد داشت تا برای خرید یا تمدید آن به شرکت‌های بیمه مراجعه کند. تا به حال، این شـرکت‌ها از سـود ۱۰۰درصدی ناشی از کاهش میزان سفرها و حمل‌ونقل بین شـهری بهره برده‌انـد و با توجه به این بازدهی کم‌نظیـر روزگار خوبی را پشت‌سر می‌گذارند اما اگر رکود حاصل از کرونا ادامه داشته باشد، اوضاع تغییر خواهد کرد. از همین‌رو کارشناسان بازار سرمایه معتقدند شرکت‌های بیمه‌ای با وجود وضعیت خوبی که این روزها در بورس دارند باید با استفاده از قوه خلاقیت کارکنان خود در پی یافتن راه‌های جایگزین برای فروش بیمه‌نامه‌ها باشـند، در غیر این صورت، سـهام این شـرکت‌ها پس از اندک زمانی افت قیمتی شـدیدی را تجربه خواهد کرد که بازگرداندن آن به سـطح کنونی ممکن اسـت سال‌ها وقت و هزینه نیاز داشته باشد. تحلیلگران بورسی بر این باورند که جو سفته‌بازانه بازار سهام باعث شده سهامداران به نمادها فقط به چشم چند عنوان کاغذی نگاه کنند و اصلا ماهیت صنایع اهمیتی برای آنها نداشـته باشـد، اما نباید فراموش کرد بازدهی بالای سهم در بورس تنها به نحوه عملکرد آن صنعت در بازارهای داخلی و خارجی بستگی دارد و نمی‌توان با نگاه سفته‌بازانه از نمادها انتظار سوددهی داشت.

یادداشت

نرخ بهره و تاوانی که پس می‌دهیم

سهند اینانلو
روزنامه‌نگار

نـرخ بهره بانکی همـواره یکی از ابزارهای مهم در حوزه سیاست‌های پولی بوده که تعیین آن در اختیار بانک مرکزی است. از همین‌رو استفاده از این ابزار از سـوی بانک مرکزی باید در شـرایطی انجـام شـود که بتوان با کمـک آن منافع ملی را حفظ کرد. به طبع نرخ بهره هر چه بالاتر باشـد، صاحبـان پول خرد و کلان نیز رغبت بیشـتری برای سپردن سرمایه‌های خود به بانک‌ها خواهند داشت. اما نکته جالب اینجاست که افزایش نرخ بهـره بانکی به‌طور طبیعی کاهش بازدهی بخش تولید را موجب می‌شود! البته برخی از کارشناسان بـا چنین نظری سـخت مخالفند امـا اگر نیک بنگریم و تولیدکنندگان را نیز انسان‌هایی معقول بدانیم، متوجه خواهیم شد که تولیدکننده با یک حساب سرانگشتی سود فعالیت در بخش تولید را به مراتب کمتر از سود سپرده بانکی خواهد یافت! به‌عنوان مثال، اگـر یک واحد تولیدی خصوصی را در نظـر بگیریـم که وامی هم بـرای تقویت یا راه‌اندازی بخش تولید خود گرفته اسـت(مثلا با سود ۱۰درصد) و نرخ بهره را هم ۲۵درصد فرض کنیم، متوجه خواهیم شـد که تولیدکننده حتی در صورت موفقیت چشمگیر حدود ۳۵درصد (در بهتریـن حالت ممکن) کسـب می‌کند. اما نباید فراموش کرد که این واحد تولیدی وامی با سـود ۱۰درصد گرفته که به‌معنای افزایش ۱۰درصدی هزینه‌هایـش اسـت. ایـن یعنی کسـب سـود ۲۵درصدی برای یک تولیدکننده موفق در ایران اسـت. وقتی کار به اینجا می‌رسد، قریب به اتفاق افراد تصمیم مشـابهی گرفته و سـعی می‌کنند مسیری را انتخاب کنند که با ریسک بسیار کمتر (سـپرده‌گذاری در صـورت افزایش نـرخ بهره)، همان میزان درآمد را کسـب کننـد. به‌عبارتی، وقتی نرخ سـود سـپرده‌گذاری در کشـور برابر یا حتی بیشـتر از سود سـرمایه‌گذاری در بخش تولیـد می‌شـود، دیگر برخـی از تولیدکنندگان رغبتی بـرای ادامه فعالیت مولـد خود نخواهند داشـت! این معادله با هدف سیاه‌نمایی نرخ بهره تشـریح نشـد، بلکه صرفا هشـداری است برای خطـرات افزایش غیراصولی نـرخ بهره بانکی که ممکن اسـت اقتصاد کشـور را دچار یک بحران جدیدی کند. البته ما با این مشکل در کشورمان چندان هم بیگانه نیسـتیم؛ در سـال‌های پایانی دهـه ۸۰ و آغازیـن دهـه ۹۰ شـاهد تاسـیس قارچ‌گونه موسسـات مالی و اعتباری غیرمجاز در سراسـر کشـور بودیم که حتی در مواردی سود سـپرده‌گذاری را بیـش از ۳۰ درصد! نیز تعیین کـرده بودند. اگـر از عاقبت کار این موسسـات بگذریـم و بـه اتفاقی که در بخش تولید کشـور رخ داد بپردازیـم درمی‌یابیـم که تعداد زیادی از سـرمایه‌گذاران به جای فعالیـت در بخش‌های مولد اقتصادی، دارایی خود را تبدیل به نقدینگی کرده و آن را در اختیار این موسسات و بانک‌های خصوصی قرار دادند تا سـودی به مراتب بیشـتر و با زحمت و ریسـک کمتری را به‌دسـت آورند. همین مسـئله باعث شد کشور دچار رکود شدید اقتصادی شـده و میزان GDP در سال‌های ۸۹، ۹۰ و ۹۱ به میزان قابل‌توجهی کاهش پیدا کند. البته دسـته‌ای از مردم سـود کلانی را در مدت فعالیـت این موسسـات به جیب زدنـد اما نباید فراموش کرد که چنین منفعتی مانند سود حاصل از تولید پایدار نیسـت و به‌دلیـل غیرمولد بودن سازکار کسب آن، پس از مدتی (بستگی به حجم اقتصاد هر کشور دارد) در خوشبینانه‌ترین حالت با ورشکستگی تعاونی‌ها و صندوق‌های یادشده به سرانجام می‌رسد و تنها نتیجه این ماجراجویی ۲، ۳ سـاله، رکود و آسیبی است که بخش‌های مولد اقتصاد متحمل می‌شوند که برای جبران آنها باید سـال‌ها تلاش مداوم و علمی کرد تا شـاید بتوان به روزهای قبل از برکشـیده شدن این موسسات غیرمجاز بازگشـت! حال این روزها زمزمه‌هایی پیرامون افزایش بیشـتر نرخ سـود سپرده بانکی بـه گوش می‌رسـد که بار دیگر ناظـران را به یاد تجربـه تلخ و عوامفریبانـه دولت‌های نهم و دهم انداخته اسـت. هرچند برخی از مخالفان افزایش نرخ سود سـپرده (اغلب نوسهامداران بورسی) با انگیزه‌های شـخصی در برابر این امر ایسـتادگی می‌کننـد اما نبایـد فراموش کنیم که مردم یکی دیگـر از هزینه‌های سیاسـت غلط بانک مرکزی در سـال ۹۰ (سـر بـرآوردن موسسـات مالی و اعتبـاری و افزایـش بی‌رویه نرخ بهـره) را هفته گذشـته و با پرداخت بدهـی بانک‌های نظامی از محـل دارایی‌های دولت، متحمل شـده‌اند، حالا بگذریم از افزایش نرخ بیکاری، تورم، فرار سرمایه، بحران‌هـای اجتماعی و... که جبـران هر یک به دهه‌هـا کار مداوم و تخصصی با صرف هزینه‌های کلان نیاز دارد.

شنبه
۶ دی ۱۳۹۹- ۱۱ جمادی‌الاول ۱۴۴۲ - ۲۶ دسامبر ۲۰۲۰-شماره ۱۶۹۱-پیاپی ۳۰۰۹

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر: عاطفه خسروی

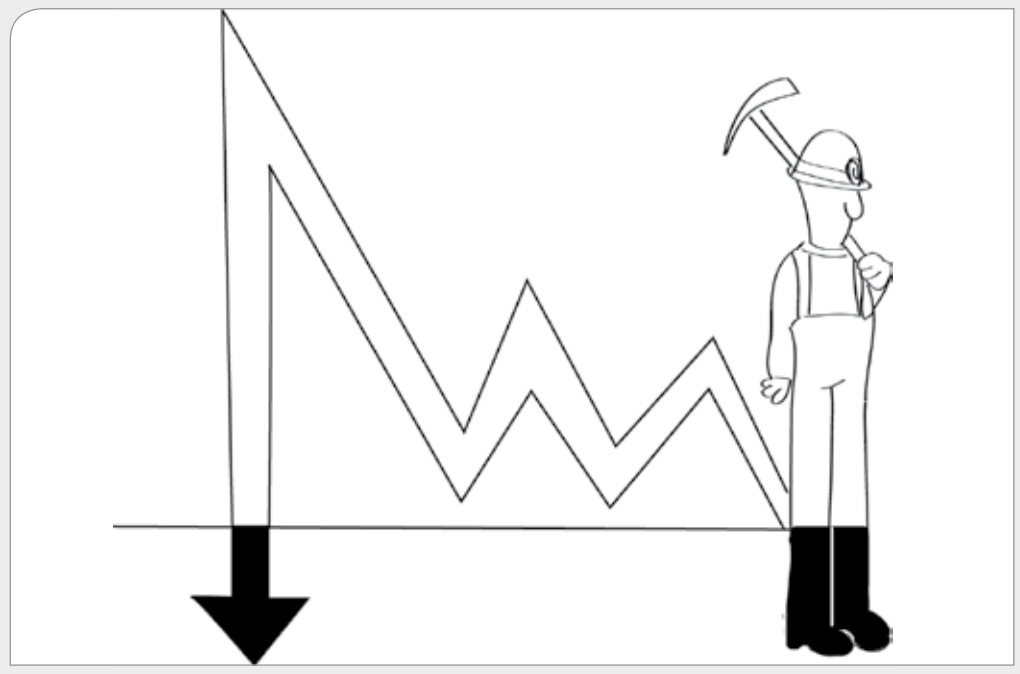
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۲۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: شرکت چاپ رواق روشن‌مهر

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲
در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

ساختمان‌های بی‌شناسنامه سر به فلک می‌کشند

سالانه ۱۲۰ هزار میلیارد تومان در بخش مسکن سرمایه‌گذاری می‌شود، این در حالی است که عمر مفید ساختمان‌ها در کشور ما به حدود ۳۰ سال می‌رسد که بنا به محاسبه کارشناسان این عمر دارای ارزش افزوده ۴ هزار میلیارد تومانی برای اقتصاد کشور است. اگر یک سال به عمر مفید ساختمان‌ها اضافه شود، ارزش افزوده ۱۲ هزار میلیارد تومانی در طول ۳ سال به اقتصاد کشور تزریق خواهد شد. عمر پایین ساختمان‌ها تا آنجا پیش رفته که می‌توان گفت در برخی موارد دلیل و عواقب نزول کیفیت ساخت‌وساز گریبان‌گیر جامعه مهندسی شده است. از سوی دیگر توجه نکردن به موارد ایمنی سازه‌ها در کنار نبود نظارت جدی دستگاه‌های ذی‌ربط باعث شده آمار ساخت‌وسازهای غیراستاندارد در بخش سکونتگاه‌ها روند صعودی به خود بگیرد، این در حالی است که گاهی نبود نظارت صحیح بر ساخت‌وسازها به یکی از چالش‌های اصلی صنعت ساختمان و ساخت‌وساز در کشور تبدیل شده است؛ مسئله‌ای که غفلت از آن می‌تواند فاجعه بزرگ انسانی را رقم زند. از این رو تمامی نهادهای ذی‌ربط در ساخت‌وساز از جمله وزارت راه و شهرسازی، شهرداری‌ها، سازمان نظام مهندسی ساختمان و... باید در زمینه ساخت مسکن نظارت بیشتری داشته باشند و ساخت‌وسازهای غیرمجاز را شناسایی و براساس قانون با صاحبان سازنده آنها برخورد کنند.

عکس: آیدا فریدی

اصلاح قانون نظام مهندسی سال‌هاست که به مهم‌ترین دغدغه جامعه مهندسی کشور، مسئولان و نمایندگان مجلس تبدیل شده است

ضوابط و آیین‌نامه‌ها رعایت نمی‌شوند

علیرضا سرحدی، یکی از فعالان و کارشناسان حوزه مهندسی ساختمان، با اشاره به اینکه یکی از چالش‌های مهم صنعت ساختمان، ساخت‌وسازهای غیراستاندارد است»، درباره دلایل بروز این چالش گفت: ساخت‌وسازهای غیراستاندارد به ۲ دلیل رعایت نکردن ضوابط فنی و شهری انجام می‌شود. یکی رعایت نکردن آیین‌نامه‌ها و ضوابط استاندارد به لحاظ ایمنی است که به‌طبع باید کنترل و نظارت بر ساختمان مطابق نقشه و استانداردها باشد و دیگری رعایت نکردن ضوابط و استانداردها و مقررات شهری و شهرسازی که شامل خارج از محدوده ساختن، تراکم‌های غیرمجاز، رعایت نکردن تامین پارکینگ و... می‌شود.

نظارت دولت الزامی است

سرحدی درباره اینکه نظارت تا چه اندازه می‌تواند ساخت‌وسازهای غیر استاندارد را کاهش دهد، تصریح کرد: در حال حاضر براساس قانون، مسئولیت ساخت‌وساز کشور برعهده وزارت راه و شهرسازی است. وی ادامه داد: طبق قوانین موضوعه، شهرداری و مدیریت شهری مسئول صدور پروانه ساختمان و به‌نوعی اجرای مقررات ساختمان و ضوابط شهری است. همچنین طرح جامع تفصیلی اعلام کرده که ساخت‌وساز باید تابع چه مقرراتی باشد و شهرداری به‌عنوان مسئول شهر و سازمان نظام مهندسی به‌عنوان مسئول مهندسان باید با هم همکاری داشته باشند تا قوانین و مقررات به‌خوبی اجرا شود و شاهد ساخت‌وسازهای غیراستاندارد نباشیم. به‌گفته سرحدی آمار دقیقی از ساخت‌وسازهای غیرمجاز در کشور وجود ندارد.

نهاد ناظر شکل گیرد

وی در ادامه به بیان راهکارهای مربوط به کنترل ساخت‌وسازهای غیراستاندارد اشاره کرد و گفت: برای کنترل ساخت‌وسازهای غیرمجاز و رعایت کامل استانداردها نیازمند قانون جامعی هستیم که ارتباطی به سلیقه سازنده نداشته باشد. برای جلوگیری از این نوع بی‌قانونی‌ها باید یک نهاد ناظر شکل بگیرد. وی در پاسخ به این پرسش که مکانیسم موثر برای جلوگیری از ساخت‌وسازهای غیرمجاز چیست، گفت: شاید موثرترین راهکار احترام به قوانین باشد. هم‌اکنون مسئول اجرای قانون دولت است. سازمان نظامی مهندسی نیز وظایفی دارد که برخی مواقع به‌دلیل محدودیت‌ها قادر به اجرای کامل و دقیق قوانین نیست؛ از این رو باید اختیار لازم برای اجرای قوانین به سازمان نظام مهندسی ساختمان داده شود.

قانون به‌خوبی اجرا نمی‌شود

سرحدی معتقد است قوانین مربوط به ساخت‌وساز کارآمد است و اگر این قوانین به‌خوبی اجرایی شود، می‌تواند مانع از ایجاد بسیاری از بی‌نظمی‌ها و سودجویی افراد شود، این در حالی است که بسیاری از قوانین کارآمد هنوز خاک می‌خورند و به اجرا درنیامده‌اند. گرچه ممکن است قوانین با اشکالاتی روبه‌رو باشد که می‌توان آن موارد را اصلاح کرد، اما این امر مستلزم اجرای قانون است و نمی‌توان قانونی که اجرایی نشده را اصلاح کرد. سرحدی که ریاست هیات مدیره انجمن صنفی مهندسان ساختمان را نیز در کارنامه کاری خود دارد در توضیح دلیل اجرایی نشدن این قوانین می‌گوید: شاید به خطر افتادن منافع عده‌ای مانع از اجرای قانون باشد. از آنجایی که فعالیت در این صنف و ساختمان‌سازی سودآور است برخی به خاطر زیاده‌خواهی خود به قوانین احترام نمی‌گذارند و سعی دارند بازار را آشفته کنند. حال اگر قوانین سفت و سخت اجرا نشود، امکان بروز هر نوع فسادی در این بخش وجود دارد.

اصلاح قانون نظام مهندسی

در همین حال عباس فلاحی باباجان، نماینده پیشین اهر و هریس که از اعضای کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی بود، با بیان اینکه قانون نظام مهندسی کشور دارای اشکالاتی است که باید اصلاح شود، به صمت گفت: اصلاح قانون نظام مهندسی سال‌هاست که به مهم‌ترین دغدغه جامعه مهندسی کشور، مسئولان و نمایندگان مجلس تبدیل شده، چراکه کوچک‌ترین اقدام غیرکارشناسانه و عجولانه‌ای می‌تواند ضربه‌ای بزرگ را بر پیکره صنعت ساختمان وارد کند. وی تصریح کرد: قانون فعلی نظام مهندسی در مواردی بسیار ناقص است و قابلیت اجرایی چندانی ندارد. همچنین مشکلاتی در بحث مدیریت شهری و ساختمان‌ها وجود دارد که این امر حاکی از آن است که در قانون نظام مهندسی فعلی مشکلات عدیده‌ای وجود دارد.

منافع سودجویان

فلاحی باباجان با تاکید بر اینکه اولویت برای اصلاح قانون نظام مهندسی بررسی مشکلات ناشی از روی گسل قرار گرفتن کلانشهرهاست گفت: بیشترین نگرانی‌ها از کلانشهرهاست، زیرا در مناطق روستایی تعداد و شرایط خانه‌ها به اندازه شهرها فشرده نیست. اساسا بیشتر ساختمان‌هایی که در تهران ساخته می‌شوند، در برابر زلزله‌های بالای ۶ ریشتر مقاوم نیستند. وی در پاسخ به این پرسش که قانون نظام مهندسی ساختمان دارای چه اشکالاتی است که باید اصلاح شود، افزود: در بحث قانون نظام مهندسی چند مشکل عمده وجود داشت که رفع آنها در تضاد با خواسته‌های غیراصولی و غیرقانونی عده‌ای است که منافع خود را در ادامه اعمال این قانون می‌بینند و اصلاح قوانین و اعمال شرایط جدید می‌تواند مانعی را بر سر راه آنها قرار دهد. وی ادامه داد: در بحث بررسی قانون اصلاحی نظام مهندسی ساختمان عدم هماهنگی بین نخبگان و کارشناسان نظام مهندسی و کمیسیون عمران مجلس مطرح می‌شود. بحث دیگر عدم جامع‌نگری نمایندگان مجلس برای اصلاح قانون نظام مهندسی بود که این موارد سبب شد این قانون به‌دلیل اشکالاتی که داشت رای نیاورد.

نیازمند برنامه جامع

نماینده اهر و هریس در مجلس شورای اسلامی با تاکید بر اینکه برای رفع مشکلات ساخت‌وسازهای غیراستاندارد نیازمند یک برنامه جامع هستیم، تصریح کرد: برای تدوین یک برنامه جامع برای رفع مشکلات ساخت‌وسازهای غیراستاندارد، نیازمند همکاری تمامی دستگاه‌های ذی‌ربط از جمله وزارت راه و شهرسازی، نظام مهندسی ساختمان، شهرداری، کمیسیون عمران و فراکسیون مدیریت شهری مجلس شورای اسلامی و پیمانکاران عمده‌ای که در ساخت‌وساز دخالت دارند، هستیم.

وی با انتقاد از ضعف مدیریت در برخی از وظایف محوله گفت: وضعیت مکان‌یابی احداث ساختمان‌های کشور در بسیاری از کلانشهرها از جمله تهران یک مشکل اساسی است و هیچ دولتی نباید در این زمینه بی‌تفاوت باشد. از یک سو نظارت دقیقی بر ساختمان‌سازی و ساخت‌وساز اعمال نمی‌شود و از سوی دیگر گاهی شاهد بی‌تفاوتی در تهیه شناسنامه ساختمان هستیم؛ شناسنامه‌ای که می‌تواند مجریان را وادار کند تا اصول مهندسی را به دقت رعایت کنند.

سخن پایانی...

براساس این گزارش، در حال حاضر هزینه‌های زیادی در صنعت ساختمان صرف می‌شود که در صورت کم‌توجهی به کیفیت ساخت‌وسازها بخشی از این هزینه به‌نوعی هدر می‌رود و بعد از چندین سال شاهد ساختمان‌های فرسوده‌ای خواهیم بود که برای نوسازی و تعمیر نیازمند صرف هزینه‌های مجدد هستند؛ از این رو کوتاه کردن دست افراد غیرمتخصص از صنعت ساختمان یکی از دغدغه‌های مسئولان است؛ موضوعی که در گرو همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط و همچنین نظارت بر روند اجرای قوانین مربوط به ساخت‌وساز است.

زیر ذره‌بین

مشخصات سازه‌های مقاوم

مقاوم‌سازی سکونتگاه‌های شهری و روستایی و ساخت سازه‌های مقاوم در برابر تهدیدات و عوامل طبیعی، یکی از مولفه‌های مهم پدافند غیرعامل در بخش مسکن است و در مولفه اقتصادی، پویاترین و اصلی‌ترین مولفه پدافند غیرعامل است، زیرا اثرات زیان‌بار را کاهش می‌دهد؛ بنابراین توجه به سیستم‌های ساختمانی مقاوم در برابر زلزله، یکی از ضروریات صنعت ساختمان است.

اگر بحث مهندسی و کیفیت ساخت‌وساز را جدی بگیریم، با رعایت اصول فنی می‌توانیم به بسیاری از مولفه‌های پیچیده پدافند غیرعامل پاسخ دهیم، همچنین باید کالبد سکونتگاه‌های شهری و روستایی را طوری طراحی و برنامه‌ریزی کنیم که همه مولفه‌ها به‌ویژه مقاوم‌سازی واحدهای مسکونی در آن دیده شود؛ بنابراین برای تحقق این هدف نکته‌هایی باید رعایت شوند که برخی از آنها عبارتند از:

- نقشه ساختمان:

پیش از خرید یا اجاره یک ساختمان باید به نقشه آن دقت کنید و از تعداد ستون‌ها و میزان فضای باز آن مطلع شوید. در صورتی که فضای زیادی به سالن اختصاص یابد، باید از تعداد ستون‌هایی که در زیر سقف هستند مطمئن شد. این مسئله در مقاومت ساختمان‌ها در برابر زلزله عامل مهمی است.

- سال ساخت:

ساختمان هایی که از سال ۱۳۸۷ به بعد بنا شده‌اند، مقاومت بیشتری نسبت به ساختمان‌های قدیمی‌تر دارند. در ساختمان‌های جدیدتر آیین‌نامه‌های مربوط به ایمن‌سازی رعایت شده است.

باید به این نکته توجه داشت که به هیچ عنوان به سراغ ساختمان‌هایی که پیش از دهه ۷۰ ساخته شده‌اند، نروید. در بیشتر این ساختمان‌ها توجهی به اصول ایمن‌سازی و مقاوم‌سازی نشده است.

وضعیت منطقه:

یکی از مسائل مهم بعد از وقوع زلزله در تهران، موضوع کمک‌رسانی به افراد زلزله‌زده است. تراکم ساختمان‌ها در کوچه‌ها و خیابان‌ها طوری است که ممکن است عبور و مرور نیروهای امدادی را با مشکل مواجه کند.

برخی مجتمع‌ها در کوچه‌های خیلی باریک هستند. حتی اگر این مجتمع‌ها به‌طور اصولی بنا شده باشند، ممکن است وضعیت منطقه در زمان زلزله موجب ایجاد بحران در آنجا شود.

به همین دلیل است که در زمان انتخاب خانه، منطقه‌ای که خانه در آن قرار گرفته، نیز اهمیت می‌یابد.

همچنین در اطراف ساختمان‌هایی که به آسانسور مجهز هستند، باید حداقل ۳ ستون وجود داشته باشد، در غیر این صورت زلزله ممکن است عواقب شدیدی به‌دنبال داشته باشد. به‌علاوه اینکه ساختمان‌های مقاوم در برابر زلزله حدود ۱۰ سانتی‌متر از ساختمان مجاورشان فاصله دارند.

ساختمان‌های مربع شکل از مقاومت بیشتری برخوردارند؛ یعنی هر چه عرض و طول بنا یک‌اندازه‌تر باشد، خطر کمتری ساختمان را تهدید می‌کند.

ساختمان‌های ساخته‌شده از آجر یا گل به شکل چند طبقه و با تیرآهن و آجر به هیچ عنوان ساختمان‌های ایمنی نیستند و در برابر زلزله مقاومتی نخواهند داشت.

در مجموع باید گفت ساختمان‌های مقاوم در برابر زلزله باید ویژگی‌هایی داشته باشند که بسیاری از آنها با به‌دست آوردن اطلاعاتی درباره ساختمان مشخص می‌شوند و اطلاع یافتن از برخی از آنها نیاز به زمان و تخصص بیشتری دارد.

اما در کل در زمان انتخاب یک ساختمان باید به موارد زیادی اهمیت داده شود.

دریچه

لرزه بر دل زمین

تهران از شهرهای زلزله‌خیز کشور است که در کنار شهرهای بزرگ دیگر مانند استانبول، لس‌آنجلس، توکیو و جاکارتا پایتختی است که بیشتر از ۱۰ میلیون نفر جمعیت دارد و در معرض خطر زلزله قرار گرفته است.

اما ساکنان این شهر چقدر خود را برای وقوع زلزله آماده کرده و برای مقاوم‌سازی ساختمان چه کارهایی انجام داده‌اند؟ ساختمان‌های مقاوم در برابر زلزله چه ساختمان‌هایی هستند؟ هر چند در سال‌های اخیر شهرداری تهران و سازمان نوسازی اجرای طرح‌های مشارکتی برای نوسازی بافت فرسوده را شروع کرده، اما این اقدامات کافی نیستند.

زلزله یکی از بلایای طبیعی است که نه می‌توانیم آن را پیش‌بینی کنیم و نه می‌توانیم جلوی آن را بگیریم؛ از همین رو در علم مهندسی عمران، مقاوم‌سازی ساختمان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

هنگام وقوع زلزله به سازه شما نیروهایی وارد می‌شود که اگر سازه نتواند در برابر این نیروها دوام بیاورد، دچار خرابی شده و تلفات جانی و مالی زیادی در پی خواهد داشت. سازه مقاوم در برابر زلزله دارای ستون‌های بیشتری است، زیرا ستون‌ها مقاومت ساختمان را بسیار افزایش می‌دهند. به همین دلیل مناطق باز خانه شما احتمالا در هنگام زلزله یکی از خطرناک‌ترین مناطق ممکن هستند. در اطراف ساختمان‌ها حداقل باید ۳ ستون قرار داشته باشد.

فاصله این سازه‌ها از سازه مجاور ۱۰ سانتی‌متر انتخاب می‌شود و هرچه شکل سازه به چهارضلعی نزدیک باشد مقاوم‌تر است. فراموش نکنید سازه‌هایی که با گل و خشت و آجر ساخته شده‌اند، نمی‌توانند در مقابل زلزله دوام بیاورند. متاسفانه زلزله‌ای که چند سال پیش در شهر بم رخ داد به این دلیل که خانه‌ها اغلب از گل بود تلفات بسیار زیادی داشت.

حال سوال بسیار مهم این است که چه خانه‌هایی در برابر زلزله مقاوم هستند؟

در گام نخست باید گفت سازه ضدزلزله وجود ندارد. برای مثال اگر زلزله‌ای با قدرت بالا و در زمان زیاد مثل ۴۰ ثانیه بیاید، به‌طور قطع هیچ سازه‌ای در برابر آن تاب نمی‌آورد، اما این موضوع به این معنا نیست که مهندسان ایمنی ساختمان در برابر زلزله را رعایت نکنند، چون در هر صورت وقوع زلزله و مقدار شتاب آن امری پیش‌بینی نشده است؛ پس باید موارد ایمنی را رعایت کرد.

خانه‌هایی در برابر زلزله مقاوم هستند که از مواد اولیه مناسب و مرغوب ساخته شده باشند و همچنین از طراحی مناسب ستون‌ها، تیرها و... برخوردار باشند.

سازه‌های مقاوم در برابر زلزله در بیشتر موارد به چهارضلعی‌های منتظم بیشتر شباهت دارند؛ بنابراین نوع پلان و نقشه سازه نیز در ایمنی و مقاوم شدن آن تاثیرگذار است.

سقف بالای سر مقاوم

مقاوم‌سازی ساختمان‌های قدیمی از کارهایی است که باید در اولویت کار مهندسان و افراد قرار گیرد. آمارها نشان می‌دهد ساختمان‌های مقاوم در برابر زلزله درصد کمی را تشکیل می‌دهند. برای شناسایی یک ساختمان مقاوم در برابر زلزله ابزاری وجود ندارد؛ مگر اینکه درباره برخی مشخصات فنی ساختمان تحقیقات به‌عمل آید.

خرید ساختمانی که به‌وسیله یک تیم متخصص بنا شده و علاوه بر در نظر داشتن ضوابط فنی از مصالح مرغوب هم در ساخت آن استفاده کرده باشند، از نکات حائز اهمیت است. بسیاری از ساختمان‌ها به‌دلیل گران بودن مصالح یا تعهد نداشتن سازنده‌ها به نقشه و ضوابط فنی، مقاومت کافی و مناسب در مقابل زلزله ندارند.

اگر بتوانید در فرآیند ساخت ساختمان نظارت داشته باشید، می‌توانید تا حد زیادی ساختمان‌های مقاوم در برابر زلزله داشته باشید. نظارت از اهمیت بسیاری برخوردار است؛ به‌دلیل آنکه شما می‌توانید چک کنید که دقیقا سازه طبق نقشه‌های از پیش تعیین شده توسط طراح، ساخته شود.

مقاوم‌سازی از شیوه‌هایی است که شما را به هدف‌تان نزدیک می‌کند. مقاوم‌سازی یک سازه را افزایش مقاومت آن در برابر نیروهایی می‌دانند که بر آن وارد می‌شود.

در زمان زلزله نیروهای زیادی به ساختمان وارد می‌شود که در صورتی که اسکلت‌بندی آن و مصالح استفاده شده مقاومت خوبی نداشته باشند، موجب خسارت‌های مالی و جانی شدیدی خواهد شد و حتی ممکن است ساختمان فرو ریزد.

در فرآیند مقاوم‌سازی تلاش می‌شود با استفاده از روش‌هایی ایمنی ساختمان ارتقا یابد و تاثیرات منفی نیروهای وارده بر سازه تا حد امکان خنثی شود؛ به این ترتیب می‌توان گفت ساختمان در برابر زلزله مقاوم شده است.

مشخصات ساختمان ضدزلزله

همان‌طور که گفته شد ساختمان ضدزلزله وجود ندارد اما می‌توان با ایمن‌سازی ساختمان، آنها را در برابر زلزله مقاوم کرد. نخستین مشخصه این ساختمان‌ها وزن سبک آنهاست؛ به‌عبارت دیگر سبک‌سازی ساختمان معیار بسیار مهمی در مقاوم‌سازی آنهاست.

از دومین مشخصه‌ها می‌توان به متریال خاص مانند متریال فولادی اشاره کرد و سومین مشخصه پلان درست و نزدیک به چهارضلعی سازه است.

نمای یک ساختمان از قسمت‌هایی است که در زمان زلزله پیش از دیگر بخش‌ها به آن آسیب وارد می‌شود؛ بنابراین نکته مهم در ایمن‌سازی ساختمان‌ها توجه به تعداد ستون‌های است.

برخی افراد به‌علت علاقه به فضای باز در پی ساختمان‌هایی می‌روند که تعداد ستون آنها کمتر باشد، اما هر چه تعداد ستون‌ها بیشتر باشد، به ایمن بودن ساختمان کمک بیشتری می‌کند. همچنین فضاهای بازی که در آنها ستونی وجود ندارد، از نظر کارشناسان نقاط خطرناکی در زمان زلزله به‌شمار می‌آیند.

سخن پایانی...

اینکه علم هنوز نتوانسته با استفاده از فرمول‌های ریاضی نیروهای وارد از طرف زلزله را تا حد بسیار زیادی تجزیه و تحلیل کند، واقعیت دارد اما در علم مهندسی زلزله به‌صورت تمام و کمال رفتار سازه در برابر این نیروی جانبی مورد تجزیه و تحلیل قرار خواهد گرفت.

زمین‌لرزه در نقطه جغرافیایی رخ می‌دهد که به آن کانون زلزله می‌گویند. به ساختمان‌هایی که در نزدیک کانون زلزله واقع شده‌اند نیروی بیشتری وارد می‌شود و هر چه فاصله از این نقطه بیشتر شود، انرژی کمتری وارد خواهد شد. هرچه مقاومت یک ساختمان در برابر زلزله بیشتر شود، بسته به نقطه‌ای که در آن واقع شده، احتمال وارد شدن خسارت به آن کمتر می‌شود، به همین دلیل نباید انتظار داشت که به یک ساختمان هیچ آسیبی وارد نشود، بلکه هدف از مقاوم‌سازی این است که آسیب‌ها طوری باشند که با کمترین خسارت‌های مالی و جانی همراه باشند.